

Shanmukha

། རོ་ན་ལྷེ་ལྷོ་པ་གལ་ལྷོ་
། ལ་ལ་ན།

། ལ་ལ་ན་ལ་ན།

ལྷོན་རྒྱ་ལེ་ས་དགོས་པ།

དཔེ་ཆའི་མཚན།

བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོའི་ཁྱད་ཚེས་དང་འཕེལ་རིམ་

ལས་འཕྲོས་པའི་བགོ་སླེང་།

མཛོད་པ་པོ། ལྷོང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ།

ནང་དོན་གནད་བསྟུན།

འདིར་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོའི་འཕེལ་རིམ་དང་དོ་

བོ། དགོ་མཚན་དང་དམིགས་འདུན་སོགས་ཀྱི་བ་དྲིས་

ལན་གྱི་སློ་ནས་གསུངས་ཡོད།

ཚུམ་སློབ་པ།

ཉི་མ་ལའི་རིག་མཛོད་འཕུལ་དེབ་དཔེ་མཛོད་ཚུམ་སློབ་

ཁང་།

འབྲུལ་དེབ་ཏུ་ཕབ་དུས།

སྤྱི་ལོ། ༢༠༡༣ ཟླ་ལོ། ༢༡༩༠

དེབ་དབང་། ཉི་མ་ལའི་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་གཞུང་

སྐབ་ཁང་།

འབྲེལ་བ་བྱེད་ཡུལ། སྤྱི་འཇུག་སྐབ་ལ་བ། 15208425221

གཞུང་ལས་ཁང་། 028-87422886

སློང་མོལ། 1095661700

ཡིག་སྐུམ། himalayanc@163.com

དྲ་ཆིགས། www.himalayane.com

ཚུམ་པ་པོའི་མཛོད་བསྐྱུས།

འབྲུངས་ཡུལ། སི་ཁྲོན་རྫོང་བ།

འབྲུངས་ལོ། ༡༩༧༩

ཐོབ་ཐང་། དགོ་གན། ཚུམ་པ་པོ། སློབ་གསོ་བ།

ལྷོ་བ་རྒྱུད།

ལྷོ་བ་རྒྱུད་མཐར་ཕྱིན་རྗེས་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་དགོན་པའི་
ཚོགས་འདོན་དང་བཅའ་བཟོ་སོགས་ཞིབ་རྒྱས་སུ་བསྐྱབས་
རྗེས་ལྷོ་བ་དགོན་ཆེན་མོ་དམུ་དགེ་བསམ་གཏན་སོགས་
མཁས་པ་མང་དུ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྲུགས་རིག་གནས་ཀྱིས་
བརྒྱས་པའི་གཞུང་ལུགས་དུ་མར་གསལ། ལྷོ་ལོ་༡༧༩༩ལོར་
ལྷ་བྱང་ལ་ཕེབས་ཏེ་ཚེས་རམས་པ་རྗེ་བསམ་འགྲུབ་རྒྱ་
མཚོ་སོགས་ཀྱི་དུང་ནས་སྐྱ་དང་ཚད་མ། རང་དོན་རིག་པ།
ཚེས་དཀར་ནག་སོགས་ལ་སྦྱངས་ཤིང་དབང་ལུང་མན་
ངག་གི་སྐོར་མང་དུ་སློབ་གཉེར་གཤམ་མ་བྱས།
གསུང་ཚོམ། ཁོང་གི་གསུང་ཚོམ་ལ་སྐོང་གི་ཡི་གའི་སྐྱི་
ནམ་སློ་གསལ་འཇུག་དོགས་ཀྱི་ཟུར་འདེབས་སྟོང་བྱན་
ངག་གི་སྟེ་མིག་སྟེན་འགྲེལ་ཡང་གསལ་སྤང་མཛོད་
ཀྱི་ཟུར་རྒྱན་ངག་རིག་སྐྱེ་འཕྲུལ་འགྲུགས་པའི་ལྷགས་
ཀྱི། སྐོང་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་རབས་དེབ་ཐེར་དཀར་པོའི་
མཚན་འགྲེལ་དཔྱད་སྟེན་སྐྱ་བའི་འབབ་སྟེགས། སྐོང་གི་

སྐར་ཚིས་རིག་པའི་བྱང་འཕེལ་སོགས་གསུང་དེབ་མང་བོ་
ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་དཔུང་ཚོམ་དང་སྟོན་ཚོམ། ལྷག་
ཚོམ། ལྷི་ཚོགས་སྒྲིང་བརྗོད་བརྟམས་ཚོས་མང་བོ་བཞུགས།
མཛད་སྦྱོད། ར་ཡུལ་སློ་མང་དགོན་དུ་དགོ་འདུན་པ་སྦྱོང་
སྐྱེ་གཉིས་ལ་ཉེ་བའི་དབུས་སུ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་
མོ་ཡོངས་རྫོགས་སློ་རྒྱགས་སུ་བུལ། ལྷི་ལོ་༡༩༩༥ལོར་གངས་
རྩེ་ལྷོ་མེ་རིག་ལོ་རྒྱུ་སྦྱོང་སྒྲིང་གི་དགོ་ཆུན་དུ་གདན་
འདྲེན་བྱས། ད་ལྟ་སྦྱོང་སྒྲིང་དེའི་རྒྱུ་འཛིན་དགོ་ཆུན་
དང་ལྷི་གཉེར་སྦྱོང་གཙོ་གཞིན་པའི་འགན་བཞེས་ཡོད།
ལས་ཞེས་དུ་ས་གནས་བརྒྱ་ཕྱག་ལྷག་ཚིག་གིས་གདན་
འདྲེན་བྱས་པ་ལྟར་དུས་བྱང་འཆད་བྲིད་ལ་ཕེབས་གནང་
མཛད་བཞིན་ཡོད།

ལྷན་སྐྱོན།

འཇོམ་སྤྱིང་ཉིལ་མོ་ཁད་ཀྱིས་འགྱུར་ཏེ་སྤྱིའི་ཁོར་ཡུག་དང་
ནང་བསམ་སློ་སོགས་དུས་རབས་དང་དཔུང་བ་མཉམ་
གཤིབ་དང་ཉེན་རེ་ནས་ཉེན་རེར་གནམ་ས་སྤྱོ་འོག་ལྟ་
བུའི་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་བས། མི་ཕལ་མོ་ཆེས་འདི་ལ་
ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ཚད་ཐིག་ཅིག་ཏུ་འཛིན་བཞིན་པའི་སྐབས་སྟེ།
ཡོད་ཚད་བརྗེ་འཕྲིན་དུས་རབས་ཀྱིས་བདག་དབང་བསྐྱུར་
ཏེ། ཆེ་ས་ནས་དགུ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་དང་། འཇོམ་སྤྱིང་གི་
འགྱུར་འགྱུར། མ་མཐའ་སྐྱེར་མི་རང་ཉིད་ཀྱི་འཚོ་གནས་
ལྟོ་གོས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་སོགས་ཀྱང་བརྗེ་འཕྲིན་དང་ནམ་ཡང་
རྒྱང་བཀྱེད་ཐབས་མེད་པའི་དུས་སྟེ་གྱུར་བ་དང་། རྒྱལ་
ཁབ་དང་མི་རིགས་སོ་སོའི་རང་རང་གི་རིག་གནས་དང་
སྐད་ཡིག་སོགས་རྗེས་སྟེ་ལྷན་ལྷན་པར་དོགས་ནས་ཐབས་བརྒྱ་
རྒྱས་སྤོང་གིས་བརྗེ་འཕྲིན་དུག་ཏུ་འཕྲོ་བའི་སྐབས་རྒྱན་
དང་འགྲོགས་ནས་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ཀྱིས་སྤོན་ཐོན་
མི་རིགས་ཀྱི་གྲུལ་དུ་བཞུར་གྱིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། རིག་

གནས་འཇོམ་སྒྲིང་ཅན་ལ་གོམ་འགྲོས་བཤེས་དང་གཤེས་
བཞིན་ཡོད་པའི་དུས་འདིར། ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་
རིག་གནས་འདི་བརྟེན་འབྲེན་གྱི་གཞུང་ལམ་ལ་བྱགས་གྱིས་
བསྐྱོད་མ་བྱུང་པར་རྐང་ཆག་ལག་ཞ་རུ་སོང་བས་གཞན་
རྗེས་མ་ཚོད་པ་ཁ་གསལ་མཐིལ་རྟོགས་ལགས་ན། དེད་
ཉི་མ་ལའི་རིག་མཛོད་ཁང་གིས་སྒྲིང་སྟོབས་དཔུང་བའི་
བྱགས་བྱུང་སྟེ་འདིག་ལ་ཉེ་བའི་ཚོས་དང་རིག་གནས་
འདིའི་སློབ་ཚུ་སྐྱོབ་གྱི་ཆེད་དང་། ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་ཚོས་
རིག་འདི་བརྟེན་འབྲེན་གྱི་ལམ་ལ་བཞག་སྟེ་འཇོམ་སྒྲིང་རང་
བཞིན་ཅན་གྱི་རིག་གནས་ཤིག་ཏུ་བསྐྱུར་ཆེད་དང་།
ཡང་གཅིག་བཤད་ན་སྒྲིར་རྒྱལ་བསྐྱེད་རིན་པོ་ཆེ་ས་ཆེན་
པོའི་ཁྱོད་ཀྱང་ལ་དར་སྐྱེལ་བྱས་ནས་སློབ་སྦྱོར་ཡོངས་
ལ་གནས་སྐབས་འཚོ་བ་མེད་པའི་ཞི་བདེ། མཐར་ཐུག་
གཏན་གྱི་བདེ་བ་དམ་པ་འབྱུང་ཆེད། ཚོས་བོད་གངས་
ཅན་གྱི་ཚོས་རིག་མཐའ་དག་གི་རྒྱད་པ་བསྐྱུར་གསོ་དང་
གནས་པ་བརྒྱད་སྟེལ། ཆད་པ་ཁ་སྐྱོང་གཏོང་ཆེད་

དུ༢༠༡༢ལོ་ནས་བརྒྱུ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་
དག་རྒྱལ་ཕྱི་ནང་ཀུན་ནས་འཚོལ་སྤྱད་བྱས་ཏེ་ཉི་མ་ལའི་
རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་འཕྲུལ་དེབ་དཔེ་མཛོད་གསར་བ་
འདི་བཟོས་ཏེ་བརྗེ་འཕྲིན་དུས་རབས་གསར་བའི་ལམ་
ལ་བརྒྱུད་ནས། བོད་ཀྱི་ཚོས་རིག་ཡོངས་རྫོགས་འཛུལ་
སྒྲིང་ཉིལ་བོས་ཉེན་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ལྷ་སྟོན་བྱེད་
ཐབས་པར་བྱ་རྒྱུར་དམིགས་ནས་དེ་རིང་ནས་ལམ་ལ་ཆས་
བཞིན་ཡོད། མ་ཟད་ལས་རིགས་འདི་ལྷག་བསམ་གཙང་
མས་ཞབས་ཕྱི་ཁོ་ན་ཡིན་ཕྱིན། ལྷོག་པ་པོ་དག་གིས་དུ་
ལམ་ནས་འཕྲུལ་དེབ་དཔེ་གཟིགས་དང་བརྒྱུད་འགོད་
ཕབ་ལེན་གནང་སྐབས་སོགས་བྱ་བ་འདིའི་ཐོག་མཐའ་
བར་གསུམ་ཀུན་ཏུ་རིན་མེད་གཟིགས་འབུལ་དུ་གནང་
རྒྱུ་ཡིན། ཡིན་ནའང་འདིར་འཛུལ་སྒྲིང་གི་ལྷོག་པ་པོ་
ཡོངས་ལ་གསལ་འདེབས་བྱ་རྒྱུ་ཞིག་ནི། ཉི་མ་ལའི་རིག་
མཛོད་འཕྲུལ་དེབ་ཀྱི་མ་ཡིག་མང་ཆེ་བ་ད་སྟོན་དཔེ་སྐྱུན་
བྱེད་མ་ཐབས་པར་ལུས་ཡོད་པའི་དཔེ་སྐྱུན་དགོན་མོའི་

རིགས་ཡིན་སྟབས། མ་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཡིན་པའི་རྒྱུན་
གྲིས་རྙིང་རུལ་དུ་སོང་བ་དང་། དཔེ་རི་བཞིན་མི་གསལ་
བ་ཆ་ཚང་མིན་པ། བརྗོད་སྟོན་པའི་གཞུང་དང་མི་མཐུན་
པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཆ་མང་བ་དང་།
ད་དུང་མ་ཡིག་འཚོལ་བསྟུའི་སྟོགས་ནས་ཀྱང་དཀའ་ཁག་
གང་མང་ཞིག་གི་འགག་འཕྲང་བཞུལ་དགོས་བྱུང་། འོན་
ཏེ་ང་ཚོ་ཉི་མ་ལའི་རིག་མཛོད་ཁང་གིས་ཐབས་བརྒྱ་རྒྱས་
སྟོང་གིས་འཚོལ་སྟུང་དང་། དག་བཅོས་ལེགས་སྒྲིག་བྱེད་
ཁུལ་བྱས་ཡོད། ཡིན་ནའང་ད་དུང་བཀོད་སྒྲིག་གིས་མ་
ལོང་བ། དག་བཅོས་ཞན་པ། མ་བཅོས་པ་དང་བཅོས་
ནོར་སོགས་ནོར་འབྲུལ་གྱི་ཆ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་མཆིས་པས།
རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་སྤྱི་ནང་གི་སྟོག་པ་པོ་ཡོངས་ཀྱིས་བྱགས་
དོགས་མེད་པར་རྒྱུན་ཆ་དག་ལ་མཚུབ་སྟོན་དང་གསལ་
འདེབས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་འཆར་ཐད་ཀར་གནང་རོགས་
དང་ང་ཚོའི་རིག་མཛོད་ཁང་གིས་ངེས་པར་དུ་ད་དུང་ལྷ་
མཐུད་ནས་བསྐྱར་བཟོ་ཡང་ཡང་བཏང་སྟེ་ཕུན་སུམ་རིེ་

ཚོགས་སུ་གཏོང་རྒྱུར་གཏན་འབེབས་བྱས་ཏེ་སྐྱབ་ནས་
ཡོད་པས་ཐུགས་དབུས་སུ་འཛིན་རོགས། ཞེས་ཏེ་མ་ལའི་
རིག་མཛོད་འཕུལ་དེབ་ཚོམ་སྒྲིག་ཚན་རྒྱུང་གིས། རྒྱལ་
ལོ་༢༠༧༩ ལྷོ་ལོ་ ༢༠༡༣-༡-༡༧ལོ། །

༡༡། ། བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོའི་བྱུང་
ཚུལ་དང་འབྲེལ་ཡི་མ་ལས་འཕྲོས་པའི་བརྗོད་
སྟེང་།

དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོའི་དྲིས་ལན།

མདོ་འཛིན་པ་བཀྲ་ཤིས་དོན་འགྲུབ། ཉན་མཁན་རྣམ་པ་
ལགས། དེ་རིང་གི་ང་ཚོའི་ལེ་ཚན་འདིའི་ནང་དུ་གདན་
ཞུས་བྱས་པའི་སླུ་མགོན་ཀི། རུ་རྒྱ་ཤིས་རིག་ལོ་རྩེ་བུའི་སློབ་
སློང་གི་དགོ་ཆུན་ཆེན་མོ་སློང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་
ཡིན། ངས་བསམ་ན་གངས་ཅན་ཁ་བའི་སློངས་སུ་ཁོང་
གི་མཚན་སྟན་པལ་ཆེར་གོ་མ་སློང་མཁན་ཡོད་རྒྱུ་མ་རེད་
འདོད། རྒྱ་མཚན་ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་ཀྱི་རིང་འདིར་ངེད་ཅག་
གི་སློབ་རའི་འགྲུར་ཁྱུགས་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཡང་ན་རྒྱང་
སློག་དང་། བརྟན་འཕྲིན། འོད་སྟེང་། རུས་དེབ། ཚགས་
པར་སོགས་ལེ་ཚན་དང་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་གང་མང་ཞིག་

གི་བྲོད་ནས་ཁོང་གིས་བོད་རིག་པ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་གསུང་
བཤད་དང་རྩོམ་ཡིག་ཆེས་མང་བོ་ཞིག་གནང་བས་བོད་
སྤྱི་ཚོགས་བྲོད་ལྷན་སྐྱོད་ཚབ་ཅིང་གདེང་འཛོག་ཆེན་པོ་
གནང་བཞིན་ཡོད། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་ཉན་མཁན་ཚང་མར་
ཁོང་ལ་ཆ་རྒྱས་ཆེན་པོ་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་བོད་ཀྱི་དགོན་
སྡེའི་སློབ་གསོའི་ཐད་ནས་བསམ་ན། ཁོང་ནི་རྒྱུད་དུས་
ནས་དགོན་སྡེར་ཞུགས་ཏེ་གྲྭ་བ་བྱས་ཤིང་། བོད་རིག་པ་
སྤྱི་དང་བྲུང་པར་ནང་བསྟན་ཚོས་གཞུང་ལ་སྦྱང་བ་ཟུང་
མོ་བྱས་པའི་ཤེས་ཡོན་པ་ཞིག་ཡིན། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་བོད་ཀྱི་
དགོན་སྡེའི་ཐད་ནས་ཁོང་ལ་བསྐོས་སྤོང་གི་རྣམ་པས་དྲི་བ་
རེ་ཞུས་ན། ང་ཚོར་འདྲང་རྒྱག་ས་དང་། སློབ་བསྐྱེད་ངེས་
ཅན་ཞིག་སྟེར་ཐུབ་པར་ང་ལ་ཡིད་ཆེས་ཟུང་མོ་ཡོད། དེས་
ན་གཤམ་ནས་དེ་རིང་གི་བཀོད་སྒྲིག་ལྟར་ཁོང་ལ་ཁ་པར་
ལམ་ནས་འབྲེལ་གཏུགས་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།
མདོ་འཛིན་པ། ལ་པར་ལམ་ནས། ་ ་ ་ དགོ་རྒྱན་ཆེན་མོ་
སྤོང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལགས། བདེ་མོ་ཡིན་ནམ།

སྒོང་ཡོན་ཏན་གྱ་མཚོ། བདེ་མོ་ཡིན། བདེ་མོ་ཡིན། མདོ་

འཛིན་པ་བདེ་མོ་ཡིན་ནམ།

མདོ་འཛིན་པ། བདེ་མོ་ཡིན་ལགས། དེ་རིང་ཡང་ཀན་

ལགས་ཀྱི་བྱ་བའི་བྲེལ་བྱིང་གི་སྒོང་ནས་མཚོ་སྒོན་བོད་

སྐད་རྒྱུང་འཕྲིན་སྒྲོབ་རའི་འགྱུར་ཁྱུགས་ལེ་ཚན་གྱི་གཟུང་

ཕུར་བུའི་ཉིན་གྱི་སྒྲོབ་གསོའི་བཤོ་སྐྱོང་གི་སྐྱོང་སྟེགས་ཀྱི་

ཐད་གཏོང་ལེ་ཚན་འདིར་ཁྱུགས་པར་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་

བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལྷན་པ་ཡིན།

སྒོང་ཡོན་ཏན་གྱ་མཚོ། ཡ་ཡ། བཀའ་དྲིན་ཆེ། བྱིང་རྣམ་

པས་བོད་ཀྱི་སྒྲོབ་གསོའི་བྱ་བའག་གི་ཆེད་དུ་སྐྱར་ལས་

སྟེགས་པར་འབད་བཅོམ་བྱས་ཏེ། སྒྲོབ་གསོའི་སྐྱོར་གྱི་ལེ་

ཚན་འདིའི་དུས་ཚོད་རྗེ་རིང་དུ་བཏང་ཞིང་། ལྷོགས་གང་

ཐད་ནས་སྐྱ་འཛོམས་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་དུ་བསྐྱུར་

འདུག་པས། ངས་བྱིང་འགོ་འཛིན་པ་དང་འབྲེལ་ཡོད་ལས་

ཁྱུགས་མི་སྐྱ་ཡོངས་ལ་ཕྱགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་པ་ཡིན།

མདོ་འཛིན་པ། རེད། ཕྱགས་རྗེ་ཆེ། ཕྱགས་རྗེ་ཆེ། དེ་ནི་ང་

ཚོས་བསྐྱབ་འོས་པའི་དོན་དག་ཅིག་རེད། དེ་རིང་བཀོད་
སྒྲིག་བྱས་ཡོད་པའི་སྐྱེང་གཞི་ནི། བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སློབ་
གསོའི་ཆ་རེད། བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོས་བོད་པའི་
རིག་གནས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཟིན་ཡོད་པས། དེའི་
འཕེལ་རིམ་དང་དགོ་མཚན་སོགས་ནི་རིག་གནས་སློབ་
མཁན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ངེས་པར་དུ་ཤེས་དགོས་པ་
ཞིག་རེད། དེའི་སྤྱིར་དགོ་ཚུན་བྱིས་ཐོག་མར་རྒྱ་ཆེའི་
གསུམ་མཁན་རྣམས་ལ་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོའི་
སྐོར་ནས་ཁ་བརྒྱ་ཞིག་བྱས་ན་ངེ་འདྲ་རེད།
སྐྱེང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། རེད། རེད། ང་ལ་མཚོན་ན་མདོ་
འཛིན་པས་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུད་དུས་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་བོད་ཀྱི་
དགོན་སྡེའི་བྱིས་ཏུ་སོང་ནས་དེའི་སློབ་གསོའི་མཛེས་སྤྱད་
གི་འོག་ནས་ནར་སོན་ཞིང་མི་ཆེའི་སྐྱིང་པོ་འཚོལ་བའི་གྲ་
རྒྱུད་དགུས་མ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་རིག་གནས་ཡོན་ཏན་
སོགས་གང་གི་ཆ་ནས་བསམ་ཡང་གོང་དུ་མདོ་འཛིན་པས་
མཚམས་སྐྱོར་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཡ་མཚན་པའི་ལྟ་རྒྱ་ཐོས་

མུ་དང་ཉམས་མྱོང་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཅན་ཞིག་མ་ཡིན་
མོད། རང་གི་མི་ཚོའི་བརྒྱུད་རིམ་དེ་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་
ཁྲིད་ནས་བརྒྱུད་ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་རང་གི་
མཐོང་ཐོས་མྱོང་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་བསམ་ཚུལ་ལྟར་
ཕུ་རེ་བརྗོད་ན་མི་ཚོགས་མུ་མེད། སྤྱིར་བཤད་ན། དེ་རིང་
གི་བསྐོ་སྤྱོད་འདི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེ་བའི་བསྐོ་སྤྱོད་ཞིག་རེད།
བསྐོ་སྤྱོད་འདི་དང་འབྲེལ་ཏེ་འུ་ཅག་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་
སློབ་གསོའི་སློབ་ལ་དྲང་སྲོག་གཉིས་ཆ་ནས་དོ་སྣང་བྱེད་
མཁན་མང་བོ་ཞིག་གིས་བསམ་གཞིག་ཞིབ་མོ་དང་གཟུ་
བོར་གནས་པའི་སློ་བྲོས་ཀྱིས་འདོར་ལེན་ཅི་དགོས་བྱེད་
ཐུབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཐུབ་ན་ལུན་སུམ་ཚོགས་
པ་རེད། འོན་ཀྱང་། ངའི་ཁ་བརྗོད་འདི་ནི་ང་གཅིག་ཕུའི་
བསམ་ཚུལ་ཅམ་ཡིན་པས་འདིས་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སློབ་
གསོའི་དོ་བོ་དང་གནད་དོན་དོ་མ་དེ་བཤད་ཐུབ་པའི་
ངེས་པ་གཏན་ནས་མེད། འདོར་ལེན་གང་དགོས་རང་རང་
གི་སློ་བྲོས་ཀྱི་རྩལ་ལ་ཐུག་ཡོད་ཅེས་ཐོག་མར་ཞུ་འདོད་

བྱུང་།

མདོ་འཛིན་པ། རེད། རེད། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

སྤོང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། དེ་རིང་མདོ་འཛིན་པའི་དྲི་གཞི་ནི་

བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོའི་སྐོར་རེད། དེས་ན། ཐོག་

མར་དགོན་པ་དང་། སློབ་གསོ་ཞེས་པ་ལ་གོ་བ་རགས་

ཙམ་རྗེད་དགོས་པར་སྒྲུམ། སྤྱིར་དགོན་པ་ཞེས་པ་ནི་མི་

མེད་ས་སྤོང་གི་མིང་རྗེ་འབྲོག་དགོན་པའི་དོན་ཡིན་ཡང་

། སྐབས་འདིར་གྲོང་ཁྱིམ་དང་གྲོང་གསེབ་དག་ལས་རྒྱང་

གྲགས་གཅིག་རྗེ་གཞུ་འདོམ་ལུ་བརྒྱས་ཚོད་པའི་དགོ་

འདུན་པའི་འདུ་གནས་ལ་གོ་དགོས། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་

ལ་སློབ་གྲུའི་གནས་དང་། མཁས་གནས། ཚོས་ཀྱི་གྲོང་

བརྒྱལ། ཚོས་ཀྱི་འདུན་ས། བདུད་རྩིའི་ཁང་། དབེན་པའི་

གནས། ཞི་བའི་གྲོང་། བསམ་གཏན་ཁང་སོགས་མང་བོ་

ཡོད། དེ་ནས་སློབ་གསོ་ཞེས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་

ཤེས་བྱ་རིག་གནས་དང་ཡ་རབས་གོམས་སྲོལ། བསམ་

སློབ་འཛིན་སྤངས་ལེགས་པའི་སྐོར་སོགས་ལེགས་པར་

སྒྲོབ་པའི་ཐབས་ལམ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་མི་
ཞིག་གི་མི་ཚེ་གང་ངམ་དུ་མར་སྐྱུར་མཆན། ད་ལྟ་བོད་ཀྱི་
མཁས་པ་མང་བོས་བོད་ཀྱི་སྒྲོབ་གསོ་ནི་མི་ཚེ་སྤོང་བརྒྱད་
ཀྱི་སྒྲོབ་གསོ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱིན་ཡོད་དེ་དོན་དངོས་
ལྟར་དེ་ལྟར་གྲུབ་ཡོད། ། ལྷན་དག་ཡིད་གསུམ་དང་
འཕྲེལ་བའི་བྱ་སྤྱོད་དང་བསམ་ཚུལ་བཅས་ལ་ཕན་བསྐྱེད་
ཉེར་བ་དང་མི་འདང་སར་ཁ་གསབ་པ། མི་འགྲིག་སར་
བསྐྱུར་བཅོས་གཏོང་བྱེད་ཅིག་ལ་གོ་བ་ལེན་དགོས་པར་
སྙམ། དེ་ལྟར་སྒྲོབ་གསོ་དེར། སྒྲོབ་གྲུ་ཁག་མི་འདྲ་བ་སོ་སོ་
ལ་དམིགས་ཡུལ་དང་བརྒྱད་རིམ་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་བསམ་
ཚོ་ཀུན་སྤྱོད་དང་ཤེས་རིག་ཡོན་ཏན་སྤེལ་ཏེ་ཚད་གཞི་
དང་ལྡན་པར་སྐྱེད་སྤིང་བྱེད་པའི་སྒྲོབ་གྲུ་སྒྲོབ་གསོ་དང་།
སྤྱི་ཚོགས་འཚོ་བའི་འཕོ་འགྱུར་དང་སྤང་ཚུལ་སྤྱི་ཚོགས་ལ་
བརྟེན་ཏེ་མིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷན་སེམས་ལ་ལེགས་སྤྱོད་གས་ནས་
བསྐྱུར་བཅོས་དང་འཕྲེལ་བྱུགས་སྒོན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་སྒྲོབ་
གསོ། སྒྲོབ་གྲུ་སྒྲོབ་གསོ་དང་སྤྱི་ཚོགས་སྒྲོབ་གསོ་གཉིས་

ཀྱི་མང་གཞི་དང་སྒྲིབ་མི་ཞིག་གི་རྒྱན་རིང་སློབ་གསོའི་
གཞི་རྩར་གྲུབ་པ་སྟེ། བྱིས་ཚང་རེ་རེའི་ཕ་མ་ཚོའི་རྒྱན་
རིང་འཚོ་བའི་ཉམས་སྤྱོད་སྟེང་ནས་རང་རང་གི་བྱ་དང་བྱ་
མོར་སློབ་གསོའི་ཐབས་ལམ་སྣ་ཚོགས་སྤྱད་དེ་ལྷན་སེམས་
སྒྲིབ་གྱིས་མ་གོས་པར་སྐྱེད་སྲིང་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་བྱིས་ཚང་
སློབ་གསོ་ཞེས་རིགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དུ་དགར་སྤངས་
འདི་ཕལ་ཆེར་འཇོམ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་འགྲོས་གྱིས་བཤད་སྤངས་
ཤིག་ཡིན་ཚོད་རེད་འདུག དེས་ན་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོ་
ཟེར་བ་འདི་ཕལ་ཆེར་རང་ཅག་གི་མི་རབས་འདིར་གསར་
བྱེད་གི་ཐ་སྤྱད་ཅིག་རེད། འོན་ཀྱང་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོ་
ནི་རང་ཅག་ལ་གནའ་སྤྱོད་མོ་ནས་བྱུང་དུ་འཕགས་ཤིང་
འཕྲས་ཚང་བ་ཞིག་ཡིན། དགོན་པ་ནི་དོན་གྱིས་སློབ་གྲུ་
ཡིན་ལ། དགོན་སྡེར་བཞུགས་པའི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་
ཀྱང་འགྲོ་བ་མིའི་སྒྲིབ་ཚོགས་ལས་ཡན་གར་བ་ཞིག་མ་རེད།
དགེ་འདུན་པ་རེ་རེའི་གྲུ་ཤག་ལ་བྱིས་ཚང་ཞེས་པའི་དོན་
མི་ཚང་མོད་གྲུ་ཤག་ལའང་གྲུ་ཤག་གི་སློབ་གསོ་ཡིན་པས།

དོན་གྱིས་གོང་གི་སློབ་གསོའི་རིགས་གསུམ་ལས་མ་འདས་
པར་སེམས་མོད། སློབ་གསོའི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་བྱིམ་པའི་
སློབ་གསོ་དང་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་ལ། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རང་
བཞིན་དང་། སྐར་ཚུགས་ཀྱི་རང་བཞིན། མི་རིགས་ཀྱི་
རང་བཞིན། རྒྱན་མིན་སློ་ཚལ་གྱི་རང་བཞིན། རྒྱན་མཐུད་
ཐུབ་པའི་རང་བཞིན། མ་བཅོས་བྱོལ་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན།
ཁྱབ་ཆེ་བའི་རང་བཞིན། ཀྱན་སྦྱོད་ལས་བསམ་སློ་གཙོ་
བའི་རང་བཞིན། ཡིད་ཆེས་ལས་དཔྱད་པ་དང་རིགས་པ་
གཙོ་བའི་རང་བཞིན་སོགས་རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་
ཆོས་ཀྱང་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་སྟོས་ཐུབ་ཡིན་
པས། དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོ་ཞེས་ལོགས་སུ་བཀར་ཏེ་སློང་
ནའང་མི་འགྲིག་པ་ཅི་ཡང་མེད། ཡང་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་
སློབ་གསོ་ཞེས་སློང་ཆེ་ནང་ཆོས་ཀྱི་སློབ་གསོ་གཅིག་ཏུ་
མ་ཡིན་པར་བོན་ཆོས་ཀྱི་སློབ་གསོ་ཞེས་ངོ་མཚར་འབྲུམ་
གྱིས་ཐུག་ཅིང་རྒྱན་མིན་དགོ་མཚན་དང་སྣན་པ་ཞིག་ཡོད་
པ་དེ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པར་མ་ཟད། དེའི་ངོ་བོ་དང་

བྱུང་འཕེལ་སོགས་ཀྱང་སྲིང་དགོས་མོད། ང་ལ་མཚོན་ན་
བོན་ཚོས་སྤྱོད་སྲུ་ཆ་རྒྱས་དེ་འདྲ་མེད་ཅིང་དེ་རིང་དེད་
གཉིས་ལ་དུས་ཚོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཚད་བཀག་ཡོད་པས། ངས་
འདིར་ནང་ཚོས་ཀྱི་སློབ་གསོ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་བོད་
བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་སློབ་གསོའི་སྐོར་ནས་མདོ་ཙམ་སྲིང་
ཚོག་པ་གྱིས།

མདོ་འཛིན་པ། རེད། རེད། དེ་ཚོག་གི་ལགས།

སྲིང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། ངས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དགོན་
པ་ཞེས་པ་དག་འདུན་པའི་འདུ་གནས་ལ་གོ་ཡང་འདིར་
དགོན་པའི་སློབ་གསོ་ཞེས་པའི་ཚེ་དོན་གྱིས་དག་འདུན་
པའི་སློབ་གསོའམ་ཡང་ན་ཚོས་ཀྱི་སློབ་གསོ་ལ་གོ་དགོས་
པར་འདུག ལྷོ་ནང་ཚོས་ནི་དག་འདུན་པ་ཁོ་ནའི་སྐོར་
ཚོས་ཤིག་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་མོད། དག་འདུན་པ་རྣམས་
ནང་ཚོས་ཀྱི་ཚེད་སྲིང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་རེ་ཞིག་དག་
འདུན་པའི་སློབ་གསོ་ཞེས་གོ་བ་སྤངས་ཀྱང་མི་འགྲིག་པ་
མེད། འོ་ན། དག་འདུན་པའི་སློབ་གསོའམ་ཡང་ན་ཚོས་

གྱི་སློབ་གསོ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། བརྗོད་བྱ་བསྐབ་
པ་གསུམ་དང་རྗོད་བྱེད་སྡེ་སློབ་གསུམ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་
བསྐྱུས་པའི་ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ་ནང་དོན་རིག་པའི་མཚན་
ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། བསྟན་པ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
གནས་བརྟན་སྡེ་བའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་ཆེ་སྤྱི་ལོ་སློབ་
གྱི་ལོ་ལྟ་བུ་བ་སྟེ་མཉམ་མེད་ལྷ་གྱའི་རྒྱལ་བོའི་དགུང་གྲངས་
སོ་ལྟ་བུ་བར་མདོན་པར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ནས་མི་
ལོ་ཞེ་སྟེ་རིང་ལ་བཀའ་དང་བོ་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་
དང་། བཀའ་བར་བ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་འཁོར།
བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་སྦྱེས་གྱི་ཚོས་འཁོར་བཅས་ཚོས་འཁོར་
རིམ་པ་གསུམ་བསྐྱོར་ཞིང་། བསྐྱོམས་ན་ཚོས་གྱི་ལུང་
བོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས། སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་
འདས་གྱིས་གསུངས་པའི་ཚོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་
དོན་ཐམས་ཅད་རྩྭ་བསྐྱུ་ན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་
གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། དེ་ནི་སློབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་བོས་
མཛད་པའི་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་སྟེང་བོའི་རྒྱན་ལས།

མདོ་སྡེ་དབྱངས་སྟོན་ལུང་དུ་བསྟན། ། ཚིགས་བཅད་ཚེད་
བརྗོད་སྒྲིང་གཞི་དང་། ། རྟོགས་བརྗོད་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་དང་
། ། རླེས་རབས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། ། མད་བྱུང་གཏན་
ལ་དབབ་པའི་སྡེ། ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དེ་དག་གྲུང་བརྗོད་
བྱ་བསྐབ་པ་གསུམ་དང་རྗོད་བྱེད་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ཁོ་ནར་
འདུ་ཞིང་། སྡེ་སྡོད་གསུམ་ཡང་མདོ་སྟོགས་གཉིས་ལས་
མ་འདས་ཏེ། མདོ་སྟོགས་ནི་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྟ་དང་
སྟོགས་སྟོགས་ནི་རྒྱུད་སྡེ་བཞིས་གཏན་ལ་འབེབ་ཅིང་དེར་
འདུ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ལུང་རྟོགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་
པའི་དམ་པའི་ཚོས་ལ་སྐྱུངས་པ་གཤེས་སྦྱིན་པར་བྱས་ན་
མི་གཞི་ཀུན་སྦྱོང་དང་། རྱུང་པར་དུ་ནང་སེམས་ཁམས་
ལ་བཟང་སྟོགས་ནས་ཕན་བསྐྱེད་དང་ལེགས་བཅོས་སླ་
ན་མེད་པ་བྱེད་བྱུབ་པར་མ་ཟད། དབྱུགས་ལྡན་སྦྱེ་འགྲོ་
ཡོངས་ལ་འདྲ་མཉམ་དུ་བསྟུ་ཞིང་ཕན་སེམས་བསྐྱེད་པ་
ནི་ནང་ཚོས་ཀྱི་སྦྱོབ་གསོའི་བྱེད་ལས་སམ་ཁྱུང་ཚོས་ཡིན་

ཏེ། ཚོས་གཞུང་དག་ཏུ། རྟོག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་། །
དགེ་བ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྦྱད། ། རང་གི་སེམས་ནི་
ཡོངས་སུ་འདུལ། ། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། །
ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། ཚོས་ནི་མདོར་ན་མི་འཚོ་
བ། ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། ། ཞེས་
དང་། འཇམ་མགོན་སློ་མའི་ཞལ་ནས། བསམ་པ་བཟང་
ན་ས་དང་ལམ་ཡང་བཟང་། ། བསམ་པ་ངན་ན་ས་དང་
ལམ་ཡང་ངན། ། ཐམས་ཅད་བསམ་པ་དག་ལ་རག་པས།
། ཏྲག་པར་བསམ་པ་དག་ལ་འབད་པར་བྱ། ། ཞེས་དང་
། ལྷོད་འཇུག་ལས། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །
ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་
འདི་དག་གིས་ནང་ཚོས་ཀྱི་སློབ་གསོའི་ངོ་བོ་དང་བྱེད་
ལས་བྱུང་ཚོས་སོགས་གསལ་བོར་བསྟན་ཡོད་པར་སྟུམ།
དེ་ཡང་། རྟོག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་བ་ཞེས་པ་ནི་ལྷུས་ཀྱི་སློ་
ནས་སློག་མི་གཅོད་པ། མ་བྱིན་པ་མི་ལེན་པ། མི་ཚངས་
པ་མི་སྦྱོད་པའམ་འདོད་ལོག་མི་སྦྱོད་པ། རྩུན་དང་སྤྱོད་

མ། ཚོག་རྒྱལ། དག་བཀའ་མི་བཤད་པ། བརྒྱབ་སེམས།
གནོད་སེམས། ལོག་སྒྲ། ཞེ་སྤང་། ཁོང་ཁྱོ་མི་བསྐྱེད་པ་
སོགས་སྤྱད་པར་འོས་པའི་བྱ་སྤྱོད་དང་། བསམ་སྒོ་དན་
པའི་རིགས་དོར་བའི་སྟེང་། དག་བ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པར་
སྤྱད་པ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡ་རབས་ཀུན་སྤྱོད་དང་། གཞན་
མན་གྱི་བྱ་བཞག་ལ་སོགས་པ་ཅི་རུས་གྱིས་ཉམས་སུ་བསྐྱར་
བ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་སེམས་གྱི་དབང་དུ་སོང་ཞིང་
། སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་སོང་བའི་ཚུལ་ལེགས་
པར་དོས་ཟིན་པར་བྱས་ནས། དམ་པའི་ཚོས་དང་མཐུན་
པར་རང་གི་སེམས་འདུལ་སྤྱོད་ལེགས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱེས་བུ་
གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་རིམ་པར་སློབ་པའམ། ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་
། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལའང་རྒྱ་མ་འོལ་དུ་སྐྱེན་པ་དང་འབྲས་
བུ་གསང་སྤགས་རྩོ་རྩེ་ཐེག་པ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དབང་
དུ་བྱས་པའི་ལམ་ལྟ་གསུམ་བཙོ་སྒྲ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་པའི་ས་བཅུའི་རྣམ་བཞག་སོགས་རང་རྒྱུད་ལ་ཉམས་
སུ་བསྐྱར་ཅི་བྱབ་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཉོགས་པའི་

བསྟན་པའམ་ནང་ཚོས་ཀྱི་སློབ་གསོ་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་བའི་
ཚུལ་ཡིན་པར་འདུག རང་ཚོས་ཀྱི་སློབ་གསོ་ནི་ཚོ་འདི་ཕྱི་
གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་གཙོ་བོ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ལས་
གཞན་གཙོ་བོར་འཛིན་པའི་སློབ་གསོ་ཞིག་ཡིན་པས། བན་
བཏགས་མ་བཏགས་དང་ལན་ལ་རེ་བ་མེད་པར་བཙོས་
མ་མིན་པའི་ཀུན་སློང་རྣམ་དག་ཅིག་གིས་སེམས་སྣོན་
ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་བྱམས་དང་སྟོང་རྗེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་
གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་པ་སྟེར་ཅི་བྱུང་བྱེད་
པ་ཞིག་སྟེ། རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་བམ་མི་རིགས། རང་གི་ཚོས་
རྒྱུད་དམ་གུབ་མཐའ། མིའི་རིགས་ཙམ་སོགས་ལ་དམིགས་
པའི་བསམ་པ་སློབ་སྦྱོར་རིས་པ་ཞིག་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། ཚོས་
ཀྱི་སློབ་དང་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་གསུངས་ཤིང་སློབ་
མོད། མཐར་གཏུགས་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཚོས་རབ་ཏུ་
རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་
ཚོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་དེ་གཏན་ལ་དབབ་
པའི་ཐབས་སུ་འབྱེད་ཞིང་བཀོལ་བ་ཞིག་སྟེ། ད་ལྟ་ལོང་

ས་རྒྱལ་བའི་དབང་བོ་སོགས་གྱིས་ཡང་ཡང་གསུང་བཞིན་
པ་ལྟར། མདོར་བསྟུས་དང་སྡོམ་ཚིག་རང་བཞིན་གྱིས་
བརྗོད་ན། རང་ཚོས་གྱི་སློབ་གསོའི་ལྟ་བ་རྟེན་འབྱུང་དང་
། སློབ་པ་འཚོ་བ་མེད་པ་ཡིན་འདུག་སྟེ། རྟེན་འབྱུང་གི་
སྐོར་ལ། རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ལས། དེ་སྤྱིར་བྱིད་གྱི་བསྟན་
པ་ལ། ། རྟེན་འབྱུང་མཐོང་བ་ལེགས་པར་བསྟན་གས། ། དེ་
ཡང་ཀུན་ཏུ་མེད་པ་དང་། ། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོད་པས་
མིན། ། ལྟོས་མེད་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན། ། དེས་ན་མ་
བརྟེན་ཡོད་མ་ཡིན། ། རོ་བོས་གྲུབ་ན་དེ་འགྲུབ་པ། ། རྒྱ་
དང་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་འགལ། ། དེ་སྤྱིར་བརྟེན་ནས་འབྱུང་
བ་ལས། ། མ་གཏོགས་ཚོས་འགའ་ཡོད་མིན་པས། ། རང་
བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་བ་ལས། ། མ་གཏོགས་ཚོས་འགའ་མེད་
པར་གསུངས། ། ཞེས་དང་། རང་བའི་ལྟ་སློབ་ཀུན་བཏུས་
ལས། ལྟོང་ཉིད་ཅེས་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་ཡིན། ཚོས་རྣམས་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་དབང་
གིས་དེ་རྣམས་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ཏེ་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་གྱིན་ཡོད།

འདི་ཡི་ཚུལ་ལས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་འཐད་ཅིང་
འཛོག་ཐུབ་པ་ཡིན། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཞོན་པ་མེད་པར་
འཛོག་ཐུབ་པ་ན། འབྲས་བུ་ངན་པ་རྒྱག་བསྐྱལ་ལྟ་བུ་དེའི་
རྒྱ་ངན་པ་རྣམས་སྤོང་བའི་སློ་ནས་མེད་པར་བཟོ་ཐུབ་པ་
དང་། འབྲས་བུ་བཟང་བ་བདེ་སྦྱིད་ལྟ་བུ་དེའི་རྒྱ་བཟང་བོ་
རྣམས་སྦྱབ་པ་ལས་ཡོང་བར་འཛོག་ཐུབ། དེ་ལས་སློག་སླེ་
གལ་ཏེ་ཚོས་རྣམས་རང་དབང་དུ་གྲུབ་ཡོད་ན་དེ་རྣམས་
གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ལ་མ་
བརྟེན་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཡོང་མི་སྦྱིད་པ་ཡིན།
དེས་ན་རྟེན་འབྱུང་འཐད་ན་རྒྱ་འབྲས་འཛོག་རུས་ཤིང་
། རྟེན་འབྱུང་མི་འཐད་ན་རྒྱ་འབྲས་ཡོང་མི་ཤེས། དངོས་
པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤོང་བ་ཡིན་པའི་སྦྱབ་
བྱེད་མཐར་ཐུག་ནི། དེ་རྣམས་རྒྱ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་པ་
ཙམ་དེ་ཡིན། རྒྱ་པོ་རྣམས་གྱིས་ལྟ་བུ་འདི་ལེགས་པར་མ་
གོ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་འབྲུལ་བའི་དབང་གིས། ཚོས་རྣམས་
སྤོང་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བཟང་ངན་དང་རྒྱ་འབྲས་

སོགས་མེད་པར་སེམས་པ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལོག་
པ་ཡིན། རྒྱ་འབྲས་འཛོག་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་
དགོས་རྒྱ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཞེས་དང་། རྒྱུད་
པའི་སྐོར་ལ། ཚོས་གཞུང་དག་ཏུ། རང་གི་ལྷས་ལ་དཔེ་
ལོངས་ལ། ། གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་ཅིག། ཅེས་དང་
། རང་བའི་ལྷ་རྒྱུད་ཀྱི་བརྟུས་ལས། རང་བའི་ཚོས་ཀྱི་
སྒྲིང་པོ་ནི། སྒྲིང་རྗེ་དང་བྱམས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་དེ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉ། འདི་དག་
གིས་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོའམ་རང་ཚོས་ཀྱི་ངོ་བོ་མདོར་
བརྟུས་ཤིག་ཤེས་ཐུབ་སྟམ། ཞིབ་རྒྱས་ཤིག་ཏུས་ཚོད་ཀྱིས་
མི་འདང་ལ་ངས་ཀྱང་བཤད་མི་ཤེས། འདི་ལྟར་བསམ་
ན། དེ་རིང་གི་སྤྱིང་གཞི་འདི་ནི་ངོ་མ་སྤྱིང་རིན་ལོད་པ་
ཞིག་ཡིན། རྒྱུར་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ནི་བོད་རྒྱུ་ཚོགས་ཀྱི་བྱུང་
ཆ་གལ་ཆེན་ཞིག་དང་། བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་རིག་གནས་
ནི་བོད་རིག་པའི་ཉིང་བཅུད་དང་སློབ་ལྷ་བྱུར་བྱུང་ལོད།
དེ་ལྟར་མ་ཟད་ད་སྐབས་འཇོམ་སྤྱིང་རྒྱུའི་རིག་གནས་ལ་

ལྷགས་རྒྱན་ཆེ་ཞིང་གཟུར་གནས་མཁས་པ་མང་བོས་ཏེ་
ཅང་དོ་སྤང་བྱེད་བཞིན་པའི་སྤང་ཞིག་རེད། དེས་ན། བོད་
པ་ཞིག་ཡིན་སྲིད་ནང་ཚོས་ལ་དད་པ་ཡོད་མེད་དེ་རང་
དོན་ཡིན་པས་རང་གིས་ཐག་གཅོད་ཚོག་གུང་། གཟི་འོད་
འཕྲོ་བའི་རིག་གནས་ཤིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེའི་རིན་ཐང་
ཤེས་པར་བྱེད་རྒྱ་དང་། སྤང་སྲོལ། གཅིགས་འཛིན། ཞིབ་
འཇུག་རྒྱས་ལོན། རྩབ་སྤེལ་སོགས་ལ་འབད་ཅིང་བཙོན་རྒྱ་
ནི་ཏེ་ཅང་གལ་ཆེ་བར་སྒྲུལ་སྒྲེ། ང་ནི། བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་
སྲོལ་གསོའི་དར་རྒྱུད་ནི་བོད་རིག་པའི་དར་རྒྱུད་དང་ཐད་
གར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། བོད་རིག་པའི་དར་རྒྱུད་
དེ་འཇོམ་སྤྱིང་ཞི་བདེ་འབྱུང་མིན་ལའང་དངོས་ལྷགས་
བརྒྱུད་གསུམ་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད་སྒྲུལ་མཁན་
དང་དེ་ལྟར་རྒྱན་ཏུ་གཞན་ལ་བརྗོད་མཁན་ཞིག་གུང་ཡིན།
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དང་ཚོས་པ་མི་འདྲ་བས་
ངས་ནང་ཚོས་ཀྱི་སྲོལ་གསོ་འདི་མི་སྲུ་ཡིན་ཡང་སེམས་ཀྱི་
གསོས་སྒྲུན་ཏུ་འགྱུར་ངེས་ཞེས་ཐག་གཅོད་མི་ཐུབ་གུང་།

ནང་ཚོས་རང་དོས་ནས་བསམ་ན་ཡང་དག་པའི་སློབ་གསོ་
ཞིག་དང་། གནས་ལུགས་དང་བདེན་པ་ཁོ་ན་སྟོན་པའི་
ནང་སེམས་ཀྱི་ཚན་རིག་དོ་མ་ཞིག་རེད་ཅེས་ཚིག་ཐག་
ཚོད་པོས་བཤད་ཐུབ། ནང་ཚོས་ཀྱི་དོ་བོ་དང་དགོ་མཚན་
སོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཉ་ཅང་མདོར་བསྐྱུས་ཤིག་ཞུས་ན་དེ་འདྲ་
ཞིག་རེད་ལགས།

མདོ་འཛིན་པ། ཉ་ཅང་བཀའ་དྲིན་ཆེ། དོ་མ་ཁ་གསལ་
དོན་གསལ་ཞིག་གསུངས་ཐལ། འོན་ཀྱང་། ངས་མཚམས་
འདིར་དྲི་བ་ཞིག་འདོན་འདོད་པ་ནི། ཤོང་དུ་དགོ་ཆུན་
ལགས་ཀྱིས། དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོ་དེར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རང་
བཞིན་དང་། སྐར་ཚུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སོགས་མང་བོ་
ཡོད་ཚུལ་གསུངས་པ་དེར་ད་དུང་གསལ་ཁ་ཞིག་བཏོད་ན་
ཚིག་གསལ།

སྡོང་ཡོན་ཉན་རྒྱ་མཚོ། འོ་རེད། དེ་ཚིག་གི། ཞིབ་པར་
བཤད་ན་རྒྱུང་འགོར་འགོ་རྒྱ་རེད་དེ་ངས་ཚིག་སྐྱབས་ལྟུ་ཅི་
ཐུབ་བྱེད། དང་བོ། བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོ་ལ་ལོ་

རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡོད་དེ། བོན་ཚོས་གྱི་ཆ་ནས་བཤད་ན་
རྒྱལ་བོ་གཉེན་གྱི་བཅའ་པོའི་ཡར་སློན་ཞིག་ནས་བོད་རང་
སའི་མིས་པོ་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་ཚོས་ས་བོན་ཅམ་དང་མང་
གཞི་ཅམ་ཞིག་སློལ་བའོད་བྱས་ཡོད་པར་མངོན་ལ།
གཉེན་གྱི་སྐབས་ནས་བོན་ཤེས་པ་ཅན་བརྒྱ་གཉིས་ཕྱོད་
པ་སོགས་ལ་དཔག་ན་འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགོ་བའི་སྐབས་རེད།
བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མང་ཡང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སློབ་
འགོས་ལྟར་ན། རྒྱལ་རབས་བརྒྱད་པ་གི་གུམ་བཅའ་པོ་
དང་དགུ་བ་སྐུ་དེ་གོང་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་རྒྱ་གར་དང་
སྐྱུ་གཟིག་གི་མཚམས། དུལ་གུར་ན་བ་ཞེས་པ་ནས་འ་
ཞེས་བོན་པོ་ཞིག་བྱུང་ནས། ལམ་ལམ་ནི་འབར། ཐོལ་ཐོལ་
ནི་སྐྱ། གནམ་གྱི་ལྷ་མཚོད། སའི་འདྲེ་བརྒྱད་། གཤེན་གྱི་གི་
འདུལ། གསོན་གྱི་རིམ་གྱོ་བྱེད། རྩོ་ནག་པོ་ལྷ་གདུམ་དུ་
འབྲེལ་བ་ཞིག་བྱུང་བས་རྒྱལ་བོས་དེ་ལ་སྐྱ་མཚོད་དང་
བཀྱར་སློབ་མཚོད་པར་བཤད། གང་ལྟར་རྒྱན་རིང་བའི་ལོ་
རྒྱལ་གྱི་བོད་ཚོས་ལའང་ལེགས་བཅོས་དང་འཕྲི་སློན་

སོགས་གང་འཚམ་ཞིག་བྱས་འདུག་ལ། ལྷག་པར་དུ་ད་
ལྟའི་བོན་ཚོས་ནི་བཤད་སྟངས་དང་ཐ་སྟད་མི་འདྲ་བ་
ཙམ་ལས་སློགས་མང་བོ་ཞིག་ནས་ནང་ཚོས་དང་གཅིག་པ་
ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད་པར་བདག་གིས་སྟམ་ལ། བོན་ཚོས་ཆེས་
ཆེར་དར་བའི་སྐབས་ནི་རྒྱལ་བོ་གཉེན་གྱི་ནས་གྱི་ཐོག་རྗེ་
བཙུན་བར་གྱི་གདུང་རབས་ཉེར་བདུན་གྱི་རིང་ཡིན་ཏེ།
ང་ཚོའི་ལོ་རྒྱུས་སྤོང་གདུང་རབས་ཉེར་བདུན་གྱི་རིང་ལ་
ཆབ་སྲིད་སྐྱུང་སྐྱེའུ་བོན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུངས་ཞེས་ཡང་
ཡང་འབྱུང་བ་ལྟར་རེད། ངས་དེ་ནི་བོན་སྲིད་རྒྱུང་འབྲེལ་
གྱི་དུས་སུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་གྱིན་ཡོད། དེ་ནས་ནང་ཚོས་གྱི་
ལོ་རྒྱུས་རེད། འདིར་མང་བོ་བཤད་མི་དགོས་མོད། ལྷི་
བམ་ཙམ་བཤད་ན། ནང་བསྟན་ཚོས་ལྷགས་བོད་ལ་དར་
བ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་གནའ་བོའི་རིག་གནས་བདག་མེད་ཅིག་
བོད་ལ་འབྱུང་ཡོང་བའམ། སྐྱུངས་མེད་ལྱང་མེད་གྱི་
གཞན་གྱི་རིག་གནས་ཤིག་ལ་བོད་གྱིས་ཨ་གསར་བྱས་པ།
བོད་གྱི་རྒྱལ་བོ་ན་རིམ་གྱིས་རང་རང་གི་སྲིད་དབང་

བརྟན་པའི་ཆེད་དུ་ནང་འདྲེན་བྱས་ཏེ་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་
མགོ་ཚོངས་པར་བྱས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མ་རེད།
ད་སྐབས་འདི་ལྟར་འདོད་མཁན་དང་བརྗོད་མཁན་རེ་
འགའ་ཡོད་མོད། དོན་དམ་པར་ནང་ཚོས་བོད་ལ་དར་བ་
ནི་ཚོས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལྟར་བཤད་ན་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་སྐྱས་
ཀྱི་ཕྱགས་བསྐྱེད་དུས་སུ་སློན་ཞིང་བོད་འབངས་ཀྱི་བསོད་
ནམས་བྱུང་པར་བ་མདོན་དུ་གྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། མིའི་
རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རིག་པ་ལྟར་བཤད་ན། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་
དགོས་མཁོ་དང་བསམ་སྒྲུབ་དགོས་མཁོ་ལྟར་བོད་ལ་དང་
དམ་ཕྱགས་ཀྱིས་གོས་ལ་སྐྱུ་མ་དང་རྩ་རྒྱུར་མེ་ཤོར་བ་
བཞིན་འགོག་མེད་དུ་བློན་ཞིང་དར་བ་ཞིག་སྟེ། ལྟབས་
བདེར་བརྗོད་ན་བོད་རང་ལ་སྤྱིར་ཡོད་རིག་གནས་ཅུ་མ་
གྱིས་སེམས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་མ་ཐུབ་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས། དཀའ་ཚོགས་དང་འགལ་རྒྱུན་སོགས་གང་
ལའང་མ་འདྲེས་པར་རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་མ་ལག་ཆ་ཚང་
བའི་ནང་བསྟན་ཚོས་ལྱགས་འདི་བོད་ལ་ནང་འདྲེན་བྱས་

པ་ཞིག་རེད། མདོ་འཛིན་པས་མཐུན་གསལ་ལྟར། ད་ལྟའི་
ནང་བསྟན་ཚོས་ལྷགས་འདི་ནི་གནས་བཟུང་སྡེ་བའི་
ལྷགས་ལྟར་བཤད་ན། མི་ལོ་ཉེས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་
གི་ཡར་སྟོན་དུ་གནའ་བོའི་ཤེས་རིག་གི་འབྱུང་གནས་རྒྱ་
གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་དབུ་བརྟེས་ཤིང་། རིམ་གྱིས་
རྒྱ་གར་རང་དང་། བལ་ཡུལ། འབྲུག་ཡུལ། འབྲས་ལྗོངས།
སིང་ག་ལའི་ཡུལ། ལོ་སི། ཐེ་ལན། འབར་མ། ཁམ་ཐུ་ཏེ།
ཤམ་རྟ་ལ། ལི་ཡུལ། རྒྱ་ནག་སོག་པོ། ཐེ་ཐེ་ནམ། Viet
Nam། ཡོན་ནན་ཏེ་རིགས་ས་ཁུལ། ཏིན་རུ་ཉི་ཞི་ཡ། ཁོ་རེ་
ཡ། འཇར་པན་སོགས་ཡ་སྤིང་སྐམ་ས་ཆེན་པོའི་ཕྱོད་དང་།
རུས་རབས་བཙོ་བརྒྱད་པའི་ནང་ཅམ་ནས་རུབ་སྟོགས་
དབྱིན་ཇི་དང་། འཇར་མན། ལྷ་རན་སི། དབྱི་ཏ་ལི། ཨ་མེ་
རི་ཁ་སོགས་སུ་ཉི་མའི་འོད་སྣང་ཇི་བཞིན་རྒྱ་ཁྱབ་དུ་དར་
ཞིང་དང་ལེན་བྱས་ཚུལ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་རིང་
རེད་གཉེས་ཀྱི་སྤིང་གཞི་ནི་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོ་
སྡེ་བོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་ཚོས་ལྷགས་ཡིན་པས། བོད་ལ་

ནང་ཚོས་རི་ལྟར་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པའི་ཚུལ་ཙམ་བརྗོད་རྒྱུ་
ནི་སྐབས་བབས་ཀྱི་དྲིས་ལན་དོ་མ་དེ་རེད། གནས་བརྟན་
སྡེ་བའི་ལྷགས་ལྟར་ན། སྤྱི་ལོ་སྟོན་ཀྱི་ལོ་༥༥ལོར་བདག་
ཅག་གི་སྟོན་པ་བྱུགས་རྗེ་ཅན་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་
བསྟན་རྗེས་སྟོན་པའི་གཏང་རབས་བརྟན་དང་འཛམ་གླིང་
རྒྱན་རྒྱལ་མཚོག་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་
ཡུལ་དུ་ཆེས་ཆེར་དར་བར་མཛད་ཀྱང་དུས་ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་
དང་། ཚོས་ལྷགས་རྩོད་འབྱེད་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་བར་
སྐབས་ཤིག་ནས་ཉམས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟར་བ་བདེན་
མོད། འོན་ཀྱང་ནང་ཚོས་ཐོད་ལ་དར་བའི་དུས་དེར་རྒྱ་
གར་རང་ནའང་རྒྱལ་བསྟན་ཉི་མ་ཤར་ཤར་བྱེད་པའི་དུས་
ཡིན་པས། རྒྱ་གར་བར་མཁོ་མེད་དང་རྗེས་རལ་དུ་གྱུར་
བའི་རིག་གནས་ཤིག་ཐོད་ཀྱིས་སྐོན་ཉལ་བསྟན་ཏེ་ནང་
འདྲེན་བྱས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མ་རེད། གང་ལྟར་
ཐོད་ཀྱི་ཡུལ་འདིར་བྱི་ཐོག་རྗེ་བཙུན་དང་། རུ་ཡོང་བཟའ་
སྟོང་རྒྱལ་ན་མོ་མཚོའི་སྐས་སུ་སྤྱི་ལོ་༡༥༥ལོར་འབྱུངས་པར་

བྱེད་པའི་མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། ཏུས་དེ་
ནས་རྒྱལ་རབས་ལྟའི་རིང་ལ་དངོས་སུ་ལག་ལེན་སོགས་མ་
བྱས་པ་དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་ཞིག་དང་དབྱུང་གཞི་
གལ་ཆེན་ཞིག་རེད། སྤྱིས་སུ་རྒྱལ་རབས་སོ་གསུམ་པ་སློང་
བཅན་སྟམ་པོའི་རིང་སློབ་དཔོན་ཐོན་མི་སོགས་ཀྱིས་དམ་
པའི་ཚོས་གཞུང་མང་བོ་བོད་སྐད་ཏུ་བསྐྱར་བར་མ་བཟད།
ལོ་པའ་དང་སྤྱི་ཡུལ་གྱི་ནང་བའི་དགོ་སློང་ཏུ་མ་བོད་ཏུ་
གདན་དྲངས་ཏེ་མཚོན་བཀའ་བྱས་པ། གཙུག་ལག་ཁང་
དང་སྐྱ་གསུང་བྱགས་ཉེན་བཞེངས་པ། ལོས་དཀར་ལྷང་
ལོ་ཅན་མང་བོས་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཚོས་སྐོར་ལ་ཉམས་
ལེན་བྱས་པ། བོད་ཁམས་ཡོངས་དགོ་བ་བརྒྱ་དང་མི་ཚོས་
གཙང་མ་བརྒྱ་དུག་གི་བྱིམས་ལ་གནས་པ། ལྷ་སྐལ་བྱགས་
རྗེ་ཆེན་པོ་དང་མ་ཉི་ཡི་གོ་དུག་མའི་བཟླས་བརྗོད་ལ་
བརྩོན་པ་སོགས་ནང་ཚོས་ཀྱི་གཞི་རྒྱ་དངོས་སུ་བོད་ལ་
ཚུགས། ལྷག་པར་ཏུ་རྒྱལ་རབས་སོ་བརྒྱད་པ་བྱི་སློང་སྟེ་
བཅན་གྱི་སྐྱ་རིང་ནས་སད་མི་མི་བདུན་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་།

པ་གསུམ་དང་རྗོད་བྱེད་སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཤིག་
ཡིན་ལ། ལྟ་བུ་ཉེན་འབྱུང་དང་སྦྱོད་པ་འཆེ་བ་མེད་པ་
ཞིག་ཅིས་ཀྱང་ཡིན་དགོས་པས། རྣམ་བཞག་འདི་དག་ཐེག་
ཆེན་ཐེག་དམན། རྒྱ་བརྒྱད་དང་བོད་བརྒྱད། ལྟོ་བརྒྱད་
སོགས་ནང་བསྟན་པ་སྲུ་ཡིན་ཡང་ངེས་པར་དུ་ཁས་ལེན་
ཞིང་ཉམས་བཞེས་སྲུ་བསྟར་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རང་བའི་
ཚོས་གཞུང་དུ་བྱམས་དང་སྦྱིང་རྗེ། ལས་རྒྱ་འབྲས། དག་
སྡིག་སྤང་སྤང་། སྦྱོད་པ་འཆེ་མེད་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་
འཇགས་ཆེན་པོས་གསུང་བཞིན་ཡོད། དེ་དག་ཀྱང་མཐར་
གཏུགས་ན་རྒྱ་འབྲས་ཉེན་འབྱུང་གི་ལྟ་བའི་སློ་ནས་ལེགས་
པར་སྐྱབ་བྱུབ། ལྟ་བུ་འདི་ཁས་མི་ལེན་པའི་ནང་བ་བ་
ཞིག་མེད་ལ། རང་ཚོས་ལས་གཞན་ཚོས་ལྷུང་གྲུབ་མཐའ་
ཁག་གང་ལའང་ལྟ་བུ་འདི་འདྲ་ཞིག་མེད་པས་ནང་བའི་
ཐུན་མིན་གྱི་བྱུང་ལོར་ཁོ་ན་ཡིན་འདུག ཡང་ནང་བ་བས་
འཇིག་ཉེན་བཀོད་པ་བོ་མི་འདོད་ཅིང་། ལྷག་གཅིག་རང་
དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཟེར་བ་ཞིག་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པར།

བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་ཏེ། ། གཞན་ལྟ་སྲུ་ཞིག་
མགོན་དུ་བགྱིད། ། ཅེས་པའི་ལེགས་བཤད་དང་ལམ་
སློབ་སྲིད་ལེགས་སྲུ་བཟུང་སྟེ་མཐར་ཐུག་གི་ཐར་བ་དང་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ལ་སླེབ་གིན་ཡོད། དེ་
རིང་དེད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་གཞི་གཙོ་བོ་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་
སློབ་གསོ་རེད། འོ་ན་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོ་ལ་སྐྱེས་
ཚུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ལྟ་སློབ་དང་
མཐར་ཐུག་གི་བསྐྱེད་འགྲུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་དུ་བོད་
ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོ་ལ་ནང་བའི་ཚོས་ཀྱི་དགོངས་དོན་
དང་མི་འདྲ་བའི་སྐྱེས་ཚུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ཁྱད་པར་
ཅི་ཡང་ཡོད་མི་སྲིད་ལ་ཡོད་ཀྱང་མི་རུང་མོད། ཚོས་
ལྷགས་གང་ལའང་སྒྲིབ་བོའི་ཆ་གཅིག་དང་། ལམ་དང་
ལྷགས་སློབ་ཀྱི་ཆ་བཅས་གཉིས་ཡོད་པས། སྐྱེ་མ་འདི་ལ་
མཚོན་ན་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོར་ཡང་བོད་ཀྱི་ཁྱད་
ཚོས་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་ཚུགས་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དེ།
དཔེར་ན། རྒྱུད་སྡེ་བཞིས་བསྐྱེས་པའི་ཚོ་ག་གྲངས་ལས་

འདས་པ། ཚེད་པ་བྱེད་སྐྱབས་དང་ཚོགས་འཚོག་ཚུལ།
ཚོས་ཐོག་གི་རྣམ་གྲངས་དང་དུས་ཡུན་སོཌ་ལ་བྱེད་པར་
ཆེ་བ། དབང་ལྱང་མན་ངག་གི་བརྒྱུད་པ་མ་ཉམས་ཤིང་དེ་
དག་གལ་གནད་དུ་འཛིན་པ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་
གཙོ་བོར་འཛིག་པ། མདོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་བཤད་སྐྱབ་ག་
མ་ཉམས་ཤིང་གུ་མ་ཞིག་པ། ཚོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་ལུན་
སུམ་ཚོགས་པ། ལོ་རྒྱུ་བའི་འགྱུར་རྣམས་དོན་ལ་གཞིལ་
ཞིང་གོ་བདེ་བ། ཚོག་ཚོགས་ཉུང་ཞིང་བོད་རང་སྐྱོད་ཀྱི་
ཚོས་ཉིད་མ་བོར་བ། རྗེ་སྤོད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་
གཞུང་ལུགས་གསར་ཚོམ་དང་འགྲེལ་བ་ཡང་འགྲེལ་
སོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་བྱེད་ཚོས་འཇོམ་སྤིང་གི་ཡང་ཚེར་
སོན་པ། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་བྲིད་ཐབས་དང་སློབ་སྦྱོང་གི་
བྱེད་ཐབས། སློབ་གཉེར་གྱི་གོ་རིམ་སོགས་ལེགས་ཤིང་དག་
མཚན་ཆེ་བ། སྐྱུ་ཡོན་ལ་གཞིགས་ཏེ་མཚན་དང་གོ་གནས་
སྤོལ་ཚུལ་མང་བ། ནང་ཚོས་གཅིག་སུ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་
བྱའི་གནས་གང་ལའང་སྦྱོང་ཞིང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པ། རྗེམ་

རྒྱུན་གཙང་བ། མ་ཚད་པ། མ་བསྐྱད་པ། མ་བཅོས་པ།
རས་གྲིས་དང་རྩལ་ཚོན། རྗེས་བསྐྱངས་སོགས་ཀྱི་དགྱིལ་
འཁོར་སྣ་ཚོགས། འི་རྒྱས་དབང་དྲག་དང་མཚོད་ཉེན་རྣམ་
བརྒྱད་སོགས་ཐིག་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབ་ཅིང་བཞིངས་
བརྒྱན་བྱེད་པའི་སྣ་ཚུལ་གྱི་ཚད་མཐོ་བ། འབྱུང་རྒྱུང་
དགོལ་གསུམ་སྣ་ཚོགས་པ། མཚོད་ཆ་དང་མཚོད་རྣམ་གྱི་
བྱེ་བྲག་གྲངས་ལས་འདས་པ། དབྱངས་བར་རྟ། གཏོར་མ་
དང་མེ་རི་བཅའ་བཟོར་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཇི་སྟེད་ཡོད་
པ། ཉེན་ལ་གཟུངས་འཇུག་འབྱུལ་བ། རབ་གནས་ཀྱི་ཚོ་ག་
རྒྱས་པ། རྒྱ་གར་དུ་གནས་གཤིས་དྲོད་ཚད་ཆེ་བས་དབྱུར་
གནས་ཟླ་བ་གསུམ་ལ་བཞུགས་དགོས་ཀྱང་བོད་དུ་ཟླ་
གཅིག་དང་བྱེད་གྱིས་ཚོག་པ་ལྟ་བུ་འདུལ་བ་ཡུལ་དུས་
དང་བརྒྱན་ཤེས་པ། དག་འདུན་པ་ལྟ་དང་ལྟ་བུས་ནས་
བསོད་སྟོམས་ལ་ཐེབས་སྟོལ་ཉུང་ཞིང་གཏན་འཁེལ་གྱི་
བཞུགས་གནས་ཡོད་ཚོག་པ་ལྟ་བུ་མི་རིགས་གོམས་སྟོལ་ལ་
བར་ཐག་ཉེ་བ། དག་བའི་འབྱུར་ལྱང་ཆེ་བའི་ནང་བའི་

རུས་ཆེན་མང་བ། གར་དང་འཆམ། ལྷ་གསོལ་འདྲེ་འདུལ་
གྱི་བྱེད་སྒོ། ལབ་ཅེ་བརྩིགས་པ། བསང་གཏོང་བ། དག་ལྷ་
དཔང་བསྟོད་བྱེད་པ། རི་བྲག་མཚོ་གཤོང་དག་ཏུ་བུམ་
གཏེར་འཛོག་པ། གཡང་འབྲུགས་པ། བགེགས་བསྐྱད་པ།
མོ་འདེབས་པ། ལྷ་འབེབས་པ། ཕྱིས་རྒྱག་པ། གཟུངས་གྱི་
འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ། དར་ལྗོག་འཇུགས་པ། ས་རྩོ་ཤིང་
ལྷགས་དང་གོས་རས་སྒྲ་ཚོགས་གྱི་སྟེང་ཏུ་གཟུངས་སྐྱགས་
དཔར་ཏེ་འཕྱར་བ། དགེ་འདུན་པའི་ན་བཟའི་དབྱིབས་
དང་ཁ་དོག་མི་མཚུངས་པ། དེ་མནལས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ།
ལྷ་ཁང་འདུ་ཁང་དང་སྐྱ་བརྟན་བཞིངས་སྟངས། ཡི་དམ་
ཚོས་སྐྱོང་དང་ཡུལ་ལྷ་གཞི་བདག་མཚོད་གསོལ་བྱེད་ཚུལ།
ཐ་ན་སྐྱག་འཚལ་ཚུལ་དང་མཚོད་པ་འབྲུལ་སྟངས་སོགས་
གྱི་སྟེང་ཏུ་འང་གཞན་དང་སྐྱ་མོང་མིན་པའི་བོད་རང་གི་
ཁྱད་ཚོས་ཤིག་གི་གཟི་མདངས་གསལ་ལེར་མདོན་ནས་
ཡོད་དེ། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱིས། སྟོད་
ན་རྒྱ་གར་དང་འདྲེས་པའི་བོད་རིགས་རྣམས་ནས། ལྷད་ན་

ཐུ་ནག་གི་གོང་དཀྱིལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་མི་བྱིས་གཅིག་
ཡིན་ཡང་རུང་། རྫོང་ལྷོ་དུ་དར་ལྗོངས་སྤོང་བའི་སྤོལ་དེ་ད་
ལྟའི་བར་དུ་ཡོད། དུལ་མིའི་ཆས་དང་སྤོལ་ལྷགས་གཞན་
ནི་བྱང་མཐའ་དང་སྤོ་མཐའི་ལྱང་ཁྱག་འགོལ་བོ་དག་ན།
ད་ལྟ་ཡང་སྤོན་གྱི་མིའི་སྐྱ་བརྟན་གསོན་པོ་མང་དུ་
བཞུགས་འདུག་པ་དེ་དག་ལ་དངོས་སུ་མཇལ་བས་ཤེས།
དུལ་གྱི་སྤོ་དང་སྤོན་གྱི་མི་གཉིས་དཔེ་སྐྱུར་ནས་དཔྱད་པ་
བྱས་པ་འདི་འདྲ་ལ། མང་བོ་དག་གྱིས་པའི་རིགས་པ་སྤོ་
བྱར་སེམས་ངེས་མོད་ཀྱི། ཐུ་གར་གྱི་གང་གྲུའི་སྤོ་མོས་རྒྱང་
གདུབ་གྱོན་པ་ནས། ཨ་མདོའི་མ་རྒྱལ་སྤོལ་རས་སྤྱིང་ལྷ།
ཐུ་ནག་གི་གོན་ཡིན་སུ་སྐྱས་བེར་སྤོན་གྱོན་པའི་བར་ཞིབ་
དུ་སྤོས་དང་། དུལ་མིའི་ཆ་ལྷགས་སུ་བྱས་མ་བྱས་མདོན་
སྤོལ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་དང་། ལྗོངས་ས་
སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་རིན་ཐོང་གི་བཀའ་
བྱིད་ལས། ཚོས་ལྷགས་གང་ཞིག་ཡིན་ནའང་། ཚོས་ལྷགས་
དེ་ཡོད་སའི་ལྱང་བའི་གོམས་སྤོལ་དང་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་

ཆགས་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱེད་སྒོ་སོགས་ལ་ལ་
ཞིག་བོད་པའི་གོམས་སྒོལ་དག་དང་ཁད་གྱིས་འདྲེས་
པའང་ཡོད་དེ། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ལ་བོད་གྱི་གོམས་
སྒོལ་སོགས་གྱི་ཁྱད་ཚོས་ཡོད་པ་ནི་མང་དུ་སྐྱ་མི་དགོས་
པའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད་ལགས། ཡ་དེ་ནས།
གསུམ་པ། ནང་བསྟན་སྒྲོབ་གསོ་ལ་མི་རིགས་གྱི་རང་
བཞིན་ཡོད་མེད་དེ་རེད། སྤྱིར་ནང་བསྟན་སྒྲོབ་གསོ་ནི་
འགྲོ་བ་མི་ཚམ་མ་བཟང་དབུགས་ལྡན་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོད་དོ་ཅོག་
གི་སྐྱེ་ཚོས་ཤིག་ཡིན་ལ། འཇོམ་བུའི་སྤྱིང་ན་ཆེས་འདྲ་
མཉམ་གྱི་ཚོས་ལྷགས་ཉག་གཅིག་ལུ་དེ་ཡང་ནང་ཚོས་ཡིན།
ནང་ཚོས་པའི་འགན་ཁུར་དང་དམིགས་ཡུལ་ཡང་རང་
གཅིག་ལུ་མ་ཡིན་པར་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་
འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱབ་བསྐྱེལ་ལས་དྲངས་
ཏེ་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བར་འགོད་རྒྱ་དེ་རེད། དེའི་སྤྱིར་
ནང་བསྟན་སྒྲོབ་གསོས་མི་རིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་དབྱེ་
འབྱེད་མི་བྱེད་ལ། ནང་བསྟན་པས་དབུལ་སྐྱབ་དང་

བཙན་གཉེན་སོགས་ལ་སྟོན་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཕན་
བདེ་བསྐྱུན་ཚུལ་སོགས་ལ་ཁྱད་པར་ཡང་གཏན་ནས་མི་
དགར་མོད། རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་རང་ངོས་ནས་ནང་
ཚོས་ལ་མི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སོགས་དགར་བཞིན་ཡོད་
ལ་དགར་གྱང་ཚོག་པར་སྐྱམ་སྟེ། དཔེར་ན། བོད་དང་
སོག་པོ། རྒྱ་ནག་སོགས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཁོར་བསྐྱོད་དང་མེས་
པོའི་སེམས་ཀྱི་འབྱེད་སོ་ལས་ནང་བསྐྱུན་པ་ཡིན་ལ། མིང་
ག་ལ་དང་། ཐེ་ལན་ལ། མིང་ག་པོར། ཁོ་རེ་ཡ་སྟོ་མ།
འཇར་པན་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཞིན་གྱི་ནང་ཚོས་
པའང་ཤིན་ཏུ་མང་། འོན་ཀྱང་འདི་ནི་ངས་ལོ་རྒྱུས་དང་སྤྱི་
ཡོངས་ལ་བསམ་ཏེ་བཤད་པ་ལས། ཤོང་གསལ་མི་རིགས་
དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་ཚང་མ་གཅིག་གྱང་མ་ལྷུས་པས་ངེས་
པར་དུ་ནང་ཚོས་ལ་དད་པ་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཟུ་ཚུགས་
བརྒྱབ་པ་མིན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དང་མོས་པ་
མི་འདྲ་བས་ཡོད་ཚད་ལ་ཚོས་ལྷགས་གཅིག་དང་དད་པ་
གཅིག་ཅེས་པ་ནི་དོན་འབྲས་ཀྱིས་སྟོང་བའི་མི་ལམ་ཞིག་

རེད། ཚོས་ལྷགས་གཅིག་དང་དད་པ་གཅིག་ཅེས་པ་ནི་སོ་
སོའི་ཚོས་ལྷགས་ཀྱི་ནང་ཁྱལ་དང་མི་སྐྱེར་ངོས་ནས་སྤོང་
རྒྱ་ཞིག་རེད་ལ་ངེས་པར་དེ་ལྟར་ཡིན་དགོས་པ་ཞིག་ཀྱང་
རེད། འདི་ནི་དོན་དག་གཞན་ཞིག་རེད། རང་གི་ཚོས་ལ་
ཚེ་གཅིག་པའི་དད་པ་དང་གཞན་གྱི་ཚོས་ལ་བཙོས་མིན་
གྱི་གུས་བཀྱར་བྱེད་ཐུབ་ན་ཚོས་ལྷགས་གཅིག་དང་དད་པ་
གཅིག་ཅེས་པའི་ཁ་གཡང་ལས་ཀྱང་བརྒྱ་འགྱུར་སྟོང་
འགྱུར་གྱིས་དགོ་མཚན་དང་ཕན་པ་ཆེན་པོ་འདུག ཚོས་
ལྷགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ནི་མིའི་བསམ་སྟོའི་དགོས་མཁོ་
ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པས་ང་ཚོས་དད་པ་ཡོད་མིན་ལ་མ་
སྟོས་པར་བརྩེ་བཀྱར་བྱེད་རྒྱ་ནི་གནས་ལྷགས་དང་དོན་
སྟོང་ཡོད་པ་ཞིག་རེད་སྟེ། ད་ལྟའི་སྐད་ཆ་བཞིན་བཤད་
ན་ལྟ་བུ་མཉམ་གནས་ཞེས་པའང་འདི་ལས་གཞན་ཞིག་
གང་ན་ཡོད། འདི་ནི་ཞོར་འཕྲོས་ཅམ་ཡིན། འོ་དེ་ནས་
ཁྱོད་ཀྱི་དྲི་བའམ་ངའི་བསམ་ཚུལ་བཞི་བ་ཐུན་མིན་སྟོ་
ཚུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་དེ་རེད། ད་ལྟ་དགོན་སྡེའི་སྟོན་

གསོ་སྦྱི་དང་ཁྱད་པར་བོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་གྱི་སློབ་གསོ་
ཞེས་འབོད་བཞིན་པ་དེ་ནི་ནང་ཚོས་ཁོ་ན་མ་རེད་ཅེས་
ངས་སྐར་ཡང་བཤད་ཟིན། ནང་ཚོས་སློབ་གསོ་དང་བོན་
ཚོས་སློབ་གསོ་སོགས་གང་ཡིན་ཡང་ཐུན་མིན་སློ་ཚལ་གྱི་
ཁྱད་ཚོས་ཆེན་པོ་རེ་ཡོད་དེ། ནང་བའི་བསྟན་པ་འདིའི་
དབང་དུ་བྱས་ན། མཉམ་མེད་ཟས་གཙང་གི་སྐྱེས་པོ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་དང་བོར་བྱང་ཚུབ་མཚོག་དུ་བྱགས་བསྐྱེད། བར་
དུ། འདུལ་བ་ལྷུང་ལས། སངས་རྒྱས་ལྷ་ཀྱང་ཐུབ་པ་ནས། །
འདྲིན་པ་ཡུལ་འཁོར་སྦྱོང་གི་བར། ། བདུན་བྱི་ལྷ་སྦྱོང་
ཚང་བ་ཡི། ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ངས་མཚོད་དོ། །
སངས་རྒྱས་ལེགས་མཛད་ནས་བཟུང་སྟེ། ། དབང་བོ་རྒྱལ་
མཚན་ཐུབ་པའི་བར། ། བདུན་བྱི་རྒྱག་སྦྱོང་ཚང་བ་ཡི། །
སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ངས་མཚོད་དོ། ། སངས་རྒྱས་མར་
མེ་མཛད་ནས་ནི། ། སངས་རྒྱས་འོད་སྤངས་བར་དག་དུ།
། བདུན་བྱི་བདུན་སྦྱོང་ཚང་བ་ཡི། ། སངས་རྒྱས་རྣམས་
ནི་ངས་མཚོད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གྲངས་མེད་

དང་པོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ ལྷན་སྐྱེས་ཆེན་ནས་ཡུལ་
འཁོར་སྐྱོད་གི་བར་སངས་རྒྱས་བདུན་བྱི་ལྔ་སྟོང་དང་།
གྲངས་མེད་གཉིས་པར་ལེགས་མཛད་ནས་དབང་པོ་རྒྱལ་
མཚན་གྱི་བར་སངས་རྒྱས་བདུན་བྱི་ལྔ་སྟོང་། གྲངས་
མེད་གསུམ་པར་མར་མེ་མཛད་ནས་འོད་སྤངས་གྱི་བར་
སངས་རྒྱས་བདུན་བྱི་བདུན་སྟོང་ལ་བསྟེན་བཀུར་ཞིང་
མཚོད་པས་མཉེས་པར་མཛད་དེ་ཚོགས་གཉིས་བར་མ་
ཚད་དུ་བསགས། མཐར་གཟིགས་པ་ལྟེན་སྟོན་ནས་འཛིག་
ཉེན་འདིར་ཕྱོད་ཏེ། འཛིག་ཉེན་འདི་ན་ང་ཉིད་མཚོག་གོ་
ཞེས་སེང་གའི་སྐྱ་དབྱངས་ཆེན་པོ་བསྒྲགས། བཟོ་དང་རྩིས་
སོགས་རིག་པའི་སྐྱ་རྩལ་སྒྲ་ཚོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ།
འཛིག་ཉེན་སྐྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་གྲགས་འཛིན་མ་
སོགས་བཅུན་མོ་མང་པོ་ཡང་ཁབ་དུ་བཞེས་མོད་མཐར་སྐྱེ་
ག་ན་འཆིའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ལ་གཟིགས་ཏེ་མི་བཟོད་པའི་རྣམ་
པས་རང་གི་དབྱ་སྐྱ་རང་གིས་བཅད་དེ་རང་བྱུང་གི་སྟོ་
ནས་རབ་དུ་བྱུང་། ལྷི་རོལ་དྲང་སྟོང་ས་ཡ་སྐྱུག་བཞི་འདུལ་

བ་སོགས་དགོས་པ་དུ་མར་དམིགས་ཏེ་དཀའ་ཐུབ་དུག་པོ་
ལོ་དུག་ལ་སྤྱད་མཐར་སྤྱི་གཟི་མདངས་བསྐྱེད་ནས། རྩོ་
རྩོ་གདན་གྱི་སྤོ་ལ་སྤྱི་གདོང་བ་བཏིང་བའི་སྤྱི་སྤྱི་ལ་མོ་
ཀྱང་གིས་འཁོད་དེ། ལྷན་འདྲིར་བདག་གི་ལྷས་པོ་སྐྱམས་
ཀྱང་རུང་། ། ། པགས་པ་རུས་པ་ཤ་རྣམས་ཞིག་ཀྱང་རུང་། ། །
བསྐྱལ་མང་རྩེད་དཀའི་བྱང་རྒྱུ་མ་ཐོབ་པར། ། ལྷན་འདྲི་
ལས་ནི་ལྷས་བསྐྱེད་མི་བྱའོ། ། ཞེས་དམ་བཅས། རྩོད་ལ་
བདུད་བདུལ། བོད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ས་ག་ལྷ་བའི་
ཚོས་བཙོ་ལྷའི་ཐོ་རངས་མདོན་པར་རྩོགས་པར་སངས་
རྒྱས་པའི་མཛད་པ་བསྟན། བདུན་ཕྱག་བདུན་མཐར་བཀྲ་
ཤིས་པའི་ཚོགས་བཅད་གསུངས་ཏེ་ཐུགས་ལས་རྒྱང་རུར་
བཞུགས་ཀྱང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དང་ཚངས་པ་བརྒྱ་
བྱིན་སོགས་ཀྱིས་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་ཡང་ཡང་བསྐྱལ་
བས། བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། བདུད་རྩིའི་སྤོ་མོ་དག་ནི་
དབྱེ་བར་བྱ། ། ལྷན་པར་སྤྱ་འདོད་སོམ་ཉི་གསོལ་ཅིག་
དང་། ། ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་ཚོས་གསུངས་པར་ཞལ་

གྲིས་བཞེས། དགྲུང་ལོ་སོ་ལྟ་བར་སྣ་ར་རྣ་སིའི་དྲང་སྲོང་
ལྟུང་བ་རི་དྲགས་གྱི་ནགས་སྲུ་བཀའ་དང་བོ་བདེན་པ་
བཞིའི་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་། དེའི་རྗེས་སྲུ་བྱ་བོད་ལྟུང་
བོའི་རིར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་དང་སྣ་མི་གྲངས་ལས་
འདས་པར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བཞེན་ནས་
འབྱུང་ཞིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་
པའི་ཚོས་ཤེར་མདོ་གསུངས་ཏེ་བཀའ་བར་བ་མཚན་ཉིད་
མེད་པའི་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་མ་བྱད། དུལ་གཞན་དང་
གཞན་དུ་དེའི་སྒྲེར་གཏོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་བོའི་མདོ་
དང་། སངས་རྒྱས་པལ་བོ་ཆེ། དཀོན་བཙུགས་སོགས་མདོ་
མཐའ་ཡས་པ་གསུངས། དེ་དག་གི་རྗེས་སྲུ་དུས་ངེས་པ་
མེད་པར་དུལ་བྱང་རྒྱབ་སྒྲིང་བོ་ཡངས་པ་ཅན་སོགས་སྲུ་
བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་གྲངས་མེད་པར་ཚོས་ཐམས་ཅད་
ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་
མདོ་སྒྲེ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་སོགས་གསུངས་ཏེ་བཀའ་ཐ་
མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་

བ་སྟེ། མདོར་ན། ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བཞི་སྟོང་གི་
གཉེན་པོར་མདོ་སྐྱེས་གཉེས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཚོས་སྤྱད་
བརྒྱད་ཀྱི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་མཐའ་དག་སྐབས་དེའི་ཕྱི་
རོལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་གཞན་དག་ལ་ལད་བརྒྱུས་དང་དེ་
དག་གི་སྟོན་པའི་བཤད་རྒྱུས་ལ་འབྲི་སྟོན་བྱས་པ་སོགས་
གང་ཡང་མ་ཡིན་པར། ཉོན་པ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་
འདས་རང་ཉིད་ཀྱི་མཁུན་པས་ངེ་བཞིན་གཟིགས་ཤིང་
བརྗེ་བས་གདམས་པ་ཤ་སྟེག་ཡིན་པས་ནང་བའི་བསྟན་
པར་བྱུན་མིན་སྟོ་ཅལ་གྱི་ཁྱད་ཚོས་དང་ལྷན་པ་རྒྱུས་མེད་
ཡིན་ལ། རང་བའི་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལས་བྱེ་མདོ་གཉེས་
ནི་སྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས་སྐྱ་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་
ད་བར་དུ་མ་ཉམས་པར་གནས་པས་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་
ལོགས་སུ་མ་བྱོན་ལ། ཉོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས་སྐྱ་ཕྱ་ངན་
ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཡས་མས་སྐོང་གི་འབྲུངས་
འདས་ཐད་ལ་བཞིད་པ་མི་མཐུན་པ་ཤིན་དུ་མང་བོ་ཡོད།
༥ སྐྱ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་

ཏི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གསུང་རབ་མང་བོ་ལྟ་བུ་སོགས་གྱི་མཚོན་
གནས་སུ་བཞུགས་པ་སྦྱོན་དངས། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་
གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ཡོད་པ་དང་།
ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་འཁོར་ལོ་བར་བའི་
དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཀའ་ཏི་དབུ་མ་བའི་གྲུབ་
མཐའི་སྟོལ་བྱེས། དབུ་མ་བ་ལའང་ཚུལ་གསུམ་རང་དོས་
ནས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་
དངོས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་དང་།
ཐལ་འགྱུར་ཅམ་གྱིས་སྟེ་ཚོལ་གྱི་རྒྱད་ལ་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་
པའི་རྗེས་དཔག་སྦྱེ་བར་འདོད་པའི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་
གཉིས་བྱུང་བ་ལས་སྣ་མའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་པ་སྟོབ་
དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། སྟེ་མའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་
འབྱེད་པ་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཡིན། རྒྱལ་པོ་
ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པར་འདོད་མཁན་ཡང་ཡོད། ་ དབུ་མ་
རང་རྒྱད་པ་ལ་ཡང་ཐ་སྦྱོང་ཏུ་ཤེས་པ་ཅམ་ཞིག་ཁས་ལེན་
པ་དང་། སྟེ་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་ལ་གཞིའི་རྣམ་

མཐའ་ནང་གསེས་བཅས་གང་ཡིན་ཡང་ལུང་རིགས་གཉིས་
གིས་ལེགས་པར་བསྐྱབ་ཏུ་ཡོད་ཅིང་གཞན་དང་མ་འདྲིས་
པའི་བྱང་ཚོས་དོ་མཚར་བ་ཡོད། གཞན་བོད་བརྒྱད་ནང་
བསྟན་གྱི་ཆ་ནས་བརྗོད་ནའང་ས་དགེ་རྩིང་གསུམ་གྱིས་
མཚོན་པའི་གྲུབ་མཐའ་མང་བོ་ཡོད་མོད་རང་གི་ལྷགས་དེ་
དབུ་མ་བ་དང་དེ་ལས་ཀྱང་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་
ལྷགས་སུ་མི་བཞིན་མཁན་གཅིག་ཀྱང་མེད་ལ། སྣ་འགྱུར་
རྩིང་མ་བ་དང་། བཀའ་གདམས་པ། ས་སྐྱུ་བ། བཀའ་
བརྒྱད་པ། དེ་ལའང་ཤངས་པ་བཀའ་བརྒྱད། རྣགས་པོ་
བཀའ་བརྒྱད། ཀམ་བཀའ་བརྒྱད། བཀ་གྲུ་བཀའ་བརྒྱད།
ཞང་ཚལ་བ་བཀའ་བརྒྱད། འབྲི་གུང་བཀའ་བརྒྱད། རྣག་
ལུང་བཀའ་བརྒྱད། འབའ་རོམ་བཀའ་བརྒྱད། གཡའ་
བཟང་བཀའ་བརྒྱད། བློ་ཕུ་བཀའ་བརྒྱད། འབྲུག་པ་བཀའ་
བརྒྱད། རོ་ནང་བ། ཞི་བྱེད་པ། རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་བཅས་
བོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་གང་དང་གང་
ལའང་དེ་དང་དེའི་རྩ་བའི་སློབ་དཔོན་དང་གྲུབ་མཐའི་

སྒོལ་འབྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེད་ལྟེང་མེད་པར་རང་
དགར་གསར་བཏོད་དང་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་གཅིག་
ཀྱང་མེད་པར་རང་རང་གི་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟར་རིགས་
དང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལྟར་བསྟན་ནམ་མཁུ་བ་
སྤྱོད་སོགས་མཁུ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་བསྐྱོད་མེད་ཡིད་ཆེས་
ཀྱི་གནས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ཤ་སྤྱོད་ཡོད་མོད་འདྲི་ར་རེ་
རེ་བསྐྱོད་ན་ཉ་ཅང་མང་འགོ་རྒྱ་རེད། ད་དུང་བོད་ཀྱི་
དགོན་སྡེའི་སྤྱོད་པ་སོའི་ཆ་ཤས་གལ་ཆེན་དང་བོད་རང་ས་
ནས་རང་གི་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་ཞིང་འཕེལ་
ལ་དར་རྒྱུ་ཀྱི་ལམ་བུ་ཡང་གང་མང་བརྒྱུད་སྤྱོད་པའི་
གཤེན་རབ་བོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་།
ཐོག་མའི་གསར་བཏོད་པ་སྤྱོད་པ་གཤེན་རབ་མཚོག་ནི་
བོད་རང་ས་ཞང་ཞུང་ནས་འབྱུངས་པར་ལོ་རྒྱུས་སྤྱོད་པ་
ཕལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ཞལ་མཐུན་ལ། ཁོང་གི་ཡང་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་
ལྟར་བྱུང་བ་པ་ཡིན་མིན་སྤྱོད་ཀྱིས་ཤེས་ཏེ་མི་ཤེས་མོད། ཁོང་ཡང་
སྤྱོད་ཆེ་ཐོས་པས་བསྐྱེལ་ཞིང་གནས་ལྷགས་རིགས་པས་

གཏན་ལ་འབེབ་མཁན་ཞིག་ལས། འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་
བོའི་བཀའ་བཀོད་ཇི་བཞིན་སྐྱབ་པའི་གཤིས་དྲང་ཞིག་
མིན་ལ། ཚེ་སྐྱེ་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ལྷ་
ཚུགས་སྟོང་སྟོབས་ཅན་ཞིག་ཀྱང་ག་ལ་ཡིན། ཁོང་གི་
ཐུགས་ལ་གནག་ནས་ཡོད་པའང་ལས་ཀྱིས་མནར་བའི་
ཉམ་ཐག་སྐྱེ་འགྲོ་དེ་དག་ཡིན་འདུག་ལ། ཁོང་གིས་བསྟན་
པའི་ལམ་དང་ཁ་སྐྱོགས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་དང་
མཛེས་པ་འཚོལ་བའི་རིགས་སུ་དོན་གྱིས་གཞིལ་ནས་ཡོད་
ཚོད་གདལ། བྱང་པར་དུ་དེང་གི་བོན་གྱི་སྟོབ་གསོ་དང་
དེའི་གནས་བབས་ལ་བརྟམས་ན་དགའ་ཞིང་དུང་འོས་པ་
ཞིག་ལས་བྲིལ་ཞིང་འཕྱ་སྟོང་གྱི་ཡུལ་དུ་འཕེན་དགོས་པ་
ཞིག་ཡི་ནས་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་བདག་གིས་འདོད། ངས་
བོན་གྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་སོགས་ལ་ཆེད་དུ་སྟོབ་སྦྱོང་
དང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མ་སྦྱོང་ཡང་། ཁོང་ཚོའི་སྐྱ་བ་སྟོན་
པའི་གཞུང་རྫོགས་པ་རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་སྤང་བ་དང་། ཚ་
འགྲེལ་རྒྱུང་གི་སྐྱ་བུ། སྟོམ་གྱི་གཞུང་ཕུང་བོ་རང་འགྱུར་

ཐིག་ལེ་དགུ་སྐོར། ལྷམ་སེམས་ཉམས་ལྗོང་། ལྗོང་པའི་སྐོར་
ཁམས་བརྒྱད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་འབྲུམ། གཡུང་རྩུང་ས་
བརྒྱ་ལམ་གྱི་འབྲུམ། རྣམ་དག་ཚུལ་བྲིམས་འདུལ་བའི་
འབྲུམ། བརྒྱེད་རྫོགས་འབྲས་བུའི་སྐོར་ལ་སྦྱི་སྦྱངས་བོན་
མཛོད། ས་རྒྱུད་ནག་པོ་དགུ་འདུས། མ་རྒྱུད་ཉི་མ་དགུ་
ཤར་བེར་བ་སོགས་གྲངས་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་འདུག་པས་
ཐུན་མིན་སྒོ་རྩལ་གྱི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་ཡོད་མེད་ལ་སྒོ་
དོགས་མི་དགོས་ལ། བོད་པའི་དབུ་འཕང་བརྟོད་པའི་
ཚོས་ལྷགས་སམ་གྲུབ་མཐའ་ཞིག་ཡིན་པར་ཡང་ཐེ་ཚོམ་མི་
དགོས་པ་ཞིག་རེད་སྟེ་ཡོད། འོན་ཀྱང་བོན་པོ་ནང་བ་
སངས་རྒྱས་པ་བ་ཡིན་མིན་ཏེ་ཁོང་ཚོ་རང་གིས་ཐག་
གཙོད་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་གཞན་ཞིག་རེད། འདི་ལ་
སེམས་ཁྲལ་དང་ལྷ་རྒྱུ་རྒྱུགས་གནང་དགོས་དོན་ཡི་ནས་
མེད། ལྷ་བ། དེ་ནས་ནང་བསྟན་ཚོས་ལྷགས་སམ་བོད་
གྱི་དགོན་སྡེའི་སྒོ་བ་གསོ་ལ་རྒྱན་མཐུད་ཐུབ་པའི་རང་
བཞིན་ནམ་ཁྱུང་ཚོས་ཡོད་ཚུལ་དེ་རེད། ལྗོང་འཇིག་རྟེན་

གྱི་ཁམས་འདིར་ཚོས་ལྷགས་གྲུབ་མཐའ་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་
ཡོད་ལ། དེ་དག་རང་རང་གི་ངོས་ནས་ཕན་ཐོགས་གང་
འཚམ་རེ་འབྱུང་གིན་ཡོད་པ་ནི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
ཡིན་པས་བསྟོན་འདིང་དགོས་དོན་གཏན་ནས་མེད་མོད།
གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་རྒྱས་ཡུན་རིང་བྱུང་གི་ཁྱད་
པར་སོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའང་ངེས་པར་དུ་ཁས་ལེན་
དགོས་པ་ཞིག་རེད། ང་ཚོ་སངས་རྒྱས་ཚོས་ལྷགས་པས་
བརྗོད་ན་ཚོས་ལྷགས་པར་སྐྱེ་བ་བ་དང་ནང་བ་བ་གཉིས་
ཡོད། དགོན་མཚོག་གསུམ་སྐབས་གནས་ཡང་དག་དུ་ཁས་
མི་ལེན་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐབས་ཤིག་ཡོད་པར་
འདོད་མཁན་དག་ལ་སྐྱེ་བ་བའམ་སྐྱེ་རོལ་བ་ཞེས་བརྗོད་
གྱིན་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཚོས་ལྷགས་རང་གི་ངོས་ནས་བལྟས་
ན་འདི་ནི་ཉ་ཅང་གི་གནས་ལྷགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། ཚོས་
ལྷགས་གཞན་གྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་ཚུར་དེ་ཉྱར་བལྟ་མི་ཚོག་
པ་དང་བརྗོད་མི་རུང་བ་ཞིག་མ་རེད། དེས་ན་ནང་ཚོས་
ལས་སྐྱེ་རོལ་དུ་གྱུར་བའམ་གཞན་དུ་གྱུར་བ་དེར་ལྷ་

བ་ཞིག་འདོད་ཀྱིན་ཡོད་མོད། དེ་ཡག་ས་ནས་བཤད་
ནའང་ཞིང་ཁམས་ལྟ་བུ་ཞིག་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མ་
རེད། དེ་ནས་མི་སྟོགས་ཆད་པར་སྐྱབ་བ་རྒྱུ་འཕེན་པ་
རེད། ལྷགས་འདིས་ནི། རྒྱེ་བ་སྐྱ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་
མེད་དེ། རྒྱེ་བ་སྐྱ་མ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱ་སྐྱ་ཀྱང་མ་མཐོང་བའི་
སྐྱིར། ལྷས་སྐྱོ་བུར་བ་ལས་སེམས་སྐྱོ་བུར་དུ་གྱུབ་པ་ཡིན་
ཏེ། མར་མི་སྐྱོ་བུར་བ་ལས་འོད་སྐྱོ་བུར་དུ་གྱུབ་པ་བཞིན་
ནོ། ། རྒྱེ་བ་འདི་ནས་སྐྱེ་མར་འགྲོ་བ་ཡང་མེད་དེ། ལྷས་
སེམས་རྣམས་གཅིག་པས་ལྷས་འདིག་པ་ན་སྐྱོ་ཡང་འདིག་
པའི་སྐྱིར། དཔེར་ན་རྩོ་འདིག་པ་ན་དེའི་རི་མོ་འདིག་པ་
བཞིན་ནོ། ། ཞེས་གྱུབ་མཐའ་རིན་པོའ་སོགས་སུ་གསུངས་
འདུག་པ་བཞིན་ཁོང་ཚོས་རྒྱེ་བ་སྐྱ་སྐྱེ་ཁས་མི་ལེན་པར་
སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ་དེ་ལྟར་འཕེན། དེང་སང་རྒྱེ་བ་སྐྱ་སྐྱེ་
མེད་པར་ཐག་མི་གཙོད་པར་ཐེ་ཚོམ་པའི་རྒྱུ་འཕེན་པ་
དང་། རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་པར་རྒྱེ་བ་སྐྱ་སྐྱེ་ཁས་མི་ལེན་
པའི་རྒྱུ་འཕེན་པ་སོགས་མང་པོ་ཡོད་མོད་རེ་རེ་བཞིན་

འདི་ནས་སྐྱེང་ཁོམ་མི་འདུག མདོར་ན་འདི་དག་གི་རིག་
པ་དང་འདི་དག་གི་སློབ་གསོའི་རིང་མཐའ་མི་ཆེ་གཅིག་
ཡིན་ལ། དམིགས་བྱ་རང་གི་སྤེར་གཏོགས་ཀྱི་ཆོས་ལྷགས་
པའམ་མིའི་རིགས་གཅིག་ལྟ། ཐ་ན་གཞན་དག་ལ་ཅི་མི་
སྟམ་པར་བདག་གཅིག་ལྟ་བུ་བདེ་སྦྱིང་དང་སྟན་ན་དེས་ཆོག་
པའི་སློབ་གསོ་སོགས་ཀྱང་ཡོད། གཟུ་བོའི་སློབ་དབྱུང་ཅིང་
དྲང་མོའི་མིག་གིས་བརྟམ་ན། བད་བསྟན་སློབ་གསོའམ་
བད་བསྟན་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོ། ཡང་ན་བོད་བརྒྱུད་
བད་བསྟན་གྱི་སློབ་གསོའི་ངོ་བོ་དང་དམིགས་ལྷལ་ནི་དེ་
འདྲ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། རྩེ་བ་སྤྲ་སྤྲི་ཁས་ལེན་པས་
མི་ཆེ་སྤང་བརྒྱུད་ལ་རྒྱན་སྦྱིང་ཐུབ་པའི་སློབ་གསོ་ཞིག་
ཡིན་ལ། ལས་ངེས་པ་དང་། ལས་འཕེལ་ཆེ་བ། ལས་མ་
བྱས་པ་དང་མི་འཕྲད་པ། ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་མི་བྱ་བར་
འདོད་པའི་ཆེས་རྒྱ་མཚན་དང་གནས་ལྷགས་ཀྱིས་སྤྱད་
པའི་སློབ་གསོ་ཞིག་དང་། དབྱགས་སྟན་སྤྲེ་འགོ་ཡོད་དོ་
ཅོག་གཏན་བདེའི་ལམ་དུ་འགོད་རྒྱ་དེ་ཆོས་སྤྱོད་པའི་ཉིང་

དགོས་ལུ་འཇོན་པས་སྤྱི་ཕན་གྱི་སློབ་གསོ་ཞིག་གཞན་ལྟ་
ཅི་འབྲུ་སྤྱི་ཕན་ལྷན་མོ་ཙམ་ལའང་གཞོན་འཆའི་བསམ་སྤྱོད་
སྤོང་དགོས་པས་ཁ་བཤད་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ལག་ལེན་གྱི་
སྤོང་ནས་ར་འཕྲོད་ཐུབ་པའི་འཆམ་མཐུན་གྱི་སློབ་གསོ་
ཞིག་གུང་ཡིན་ཏེ། འདིར་མང་པོ་བཤད་ན་ཉོག་འགོ་ཡང་།
སྤོང་འཇུག་ལས། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ག་ལ་ཞེས། ། སྤྱིང་
ལྷག་པར་ནི་མི་བྱ་སྤྱོ། ། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེལ་པ་ནི། །
བདེན་པ་གསུང་བས་བདེན་འདི་གསུངས། ། སྤོང་བྱ་ཤ་
སྤོང་བྱང་བ་དང་། ། དེ་བཞིན་སྤྱི་ཕན་བྱར་གང་གྱུར་བ། །
དེས་གུང་བཙོན་པའི་སློབས་བསྐྱེད་ན། ། བྱང་ཆུབ་འཕྲོབ་
དགའ་སྤྱི་མེད་འཕྲོབ། ། བདག་ལྟ་རིགས་ཀྱི་མིར་སྤྱོས་ལ། །
ཕན་དང་གཞོན་པའི་ངོ་ཤེས་ནས། ། བདག་གིས་སྤོང་པ་
མ་བཏང་ན། ། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཅིས་མི་འཕྲོབ། །
ཅིས་དང་། བཙོན་ན་སྤྱི་བར་མི་འགྱུར་བའི། ། དངོས་དེ་
ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ། ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་
ཆེན་མོ་ལས། སྤོན་སངས་རྒྱས་ཏེ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་

སངས་རྒྱལ་ཉི་བཅུགས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་འཚང་གྱི་
བ་དེ་དག་གྱང་སངས་རྒྱལ་ཟིན་གཅིག་གིས་ལམ་བསྐྱབ་པ་
མིན་གྱི། བདག་ཅག་འདྲ་བ་ཞིག་ཁོ་ན་ཡར་ལ་རྗེ་མཐོར་
གཤེགས་ནས་སངས་རྒྱལ་པ་དང་གྱི་བའོ་སྐྱམ་དུ་བསམ་
ནས་ཡིད་ལྷུ་པ་དགག་སྟེ། གསུངས་པ་སྟུང་། སེམས་ལྷུ་
པ་དགག་ཅིང་གཟེངས་བསྟོན་པ་དང་ཆེས་འདྲ་མཉམ་གྱི་
གོ་འཕང་སྟོལ་བའི་ངེས་དོན་ཞི་བདེའི་སྟོབ་གསོ་ཞིག་ཡིན་
པ་དེ་རེད། དེ་ནས། རྒྱག་པ། རང་བསྟན་ཚོས་ལྷགས་
སམ་བོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་ལ་མ་བཅོས་ཟོལ་མེད་གྱི་རང་
བཞིན་ཡོད་ཅེས་པ་དེ་རེད། རང་ཚོས་ནས་ནམ་རྒྱུན་
གསུང་བཞིན་པའི་བྱམས་སྟོང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས།
ཕར་སྐྱོན་རྒྱག་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི། རྒྱ་འབྲས་མན་
ངག་བདུན། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེ། ཚང་མེད་བཞི་
དང་མི་རྟག་པའི་མཐའ་བཞི་བསམ་པ། ལས་འབྲས་ལ་
ཡིད་ཆེས་པ། འཁོར་བར་ཞེན་པ་ལོག་པ། ཕར་བ་དང་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་

སོགས་ནི་དཔེ་ཆར་བཀོད་པ་ཅམ་ལས་དོན་དངོས་མ་ཡིན་
པ་དང་། ཁ་ཅམ་དང་སྟོན་པའི་ཡུལ་ཅམ་ལས་ལག་ལེན་
དུ་འདེབས་མི་ཐུབ་པའམ་མི་འདེབས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི།
ནང་ཚོས་ནས་བསྟན་པ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་མཁན་
ཚོའི་བསམ་སྟོན་དག་ཟློལ་གྱིས་བཅོས་པ་དང་གཡོ་སྐྱེས་
གཞན་མགོ་བསྐྱོར་ཐབས། རང་གི་མི་ཚེ་ཚུད་ཟློས་སུ་
གཏོང་ཐབས་ཅམ་ལས་མ་འདས་མོད། དོན་དངོས་སུ་དེ་
ཉུང་མ་ཡིན་པར། རི་སྐད་དུ། འདི་ཡི་སྲིད་དུ་བྱིད་གྱིས་ནི།
། ལ་ལར་སྐྱེ་དང་གཞན་དུ་སྟོག། རྒྱལ་པའི་གཉེན་དང་
ལོངས་སྟོན་སོགས། ། གྲངས་མེད་བསྐྱལ་བར་ཡང་ཡང་
བཏང་། ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། རང་ཅག་གི་སྟོན་པ་
མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་བོས་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་
སྐབས་སུ་གཅན་གཟན་ཀུན་ཏའི་སྐྱེ་བ་བཞེས་ཚེ་རྒྱལ་བོ་
ཚངས་བྱིན་གྱི་འདོད་པ་སྐྱོང་སྲིད་སྟོག་མ་བཏང་བའི་སྟོན་
ནས་རང་གི་པགས་པ་དམར་བཤུས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་
། རྒྱལ་བུ་སེམས་ཅན་ཚེན་པོའི་ཚེ་རྟུག་མོ་མ་བུར་ལྷུས་

སྒྲོག་སྒྲིན་པར་བཏང་བ་ལྟ་བུ། གཞན་ཡང་མདོ་མཛོངས་
སྒྲོན་དུ་དཔེ་ཚུལ་ཞིག་གིས་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱུང་སྒྲིབ་སྐྱུ་སྒྲོག་
ཐད་དུ་བོར་བར་གསུངས་པ་དང་། མང་ཚོགས་བཙོས་
བསྐྱུར་དང་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་དགོན་མཚོག་
གསུམ་དང་ལས་འབྲས་ལ་བསྐྱུར་བ་མི་འདེབས་པ་དང་།
དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་བསྐྱུང་སྒྲིབ་གཞན་ལ་འཚོ་བ་སྐྱུ་
ཙམ་མེད་པར་རང་ཉིད་མ་རྒྱུར་མཚོང་བ། དཔུང་ལ་
བཏགས་པ། ཟླ་ལམ་དང་ལོ་ལམ་བར་དུ་རྒྱང་སྐྱག་འཚལ་
ཏེ་འགོ་བ། མི་ཚོ་གང་བོར་རི་བྲོད་དང་བྲག་སྐྱག་ནས་
སྒྲོམ་ལ་འདུག་པ། གཞན་གྱིས་མཐོང་མ་མཐོང་དང་
བསྐྱོད་པ་བྱེད་མི་བྱེད། ཟླ་ཕོག་སྐྱོད་མི་སྐྱོད་སོགས་ལ་རེ་
བ་དང་སྒྲོམ་པ་སྐྱུ་རྗེ་ཙམ་མེད་པར་མི་ཚོ་གང་བོར་ཕོས་
པ་སྒྲོབ་གཉེར་དང་གཞན་ལ་དཔེ་བྲིད་བྱེད་པ། འཇིག་
ཉེན་གྱི་སྐྱིད་དགའ་ལོངས་སྐྱོད་དག་བཙན་ཚོད་བྱས་ཏེ་སྐྱུ་
སྐྱུ་གོས་རྒྱལ་དང་འདོད་རྒྱུང་ཚོག་ཤེས་གྱི་འཚོ་བར་གོམས་
པ། བསྐྱུར་བཙོས་བརྩམས་པ་རྩོམ་ཡོན་དང་ཐོབ་ཐང་གི་

ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པ། ཁོར་ལྷག་སྤང་སྐྱོབ་བྱེད་པ་རང་གི་
འཚོ་གནས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པ། གཅན་གཟན་རི་སྐྱེས་མི་
གསོད་པ་ས་སྐང་ཡུན་གནས་དང་སྡོད་བཅུད་དོ་མཉམ་
པའི་ཆེད་ཅམ་མ་ཡིན་པ། གཞན་དག་ཚོས་ལ་འགོད་པ་
ནང་བའི་དཔུང་ཁག་ལ་སྟོབས་རྒྱས་སྤྱིར་མ་ཡིན་པ། ཚོས་
ལ་བསྟེན་ནས་གཡུལ་འབྲུག་མ་བསྐྱངས་པ། རྒྱ་འབྱོར་
ལོངས་སྤྱོད་བསྐྱུལ་ནས་ནང་བའི་རྗེས་འཇུག་པ་མི་འཚོལ་
བ། འོལ་ཚོལ་མི་བྱེད་པ། མདོན་སྤུམ་ལ་བསྟོན་མི་འདང་
བ། བྱངས་དང་རྒྱ་མཚོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་ལ་
གཏུགས་པ། དུས་བརྒྱན་དང་གོ་སྐབས་ལ་ཁ་གཡུར་ནས་
འདུལ་བྲིམས་མི་བསྐྱུར་བ། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེ་དང་
ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐོན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་མཁན་སོགས་
མང་དུ་བྱུང་སྟོང་བ་བྱངས་བཅུན་ལོ་རྒྱས་ཀྱིས་བདེན་
དཔང་བྱེད་བྱབ་པ། འཚལ་སྤྱོད་ལ་འརྗེམ་པ། ཡ་རབས་
ལ་གཞོལ་བ། ས་མར་གུས་པ། ཉམ་ཐག་ལ་བརྟེ་བ།
རོགས་སྐྱོར་ལ་དགའ་བ་སོགས་ང་ཚོས་མིག་མཐོང་ལག་

ཟིན་ཏུ་གྱུར་བ་མང་བོ་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་དག་ནི་ནང་
བསྟན་ཚོས་ལྷགས་སམ་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ལ་མ་
བཅོས་བོལ་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྩུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མཚོན་
དཔེ་དང་བདེན་དཔང་ཉག་གཅིག་རེད། ཉ་ཉ། ངས་འདི་
རྩུར་བཤད་ན་འགོ་འཛིན་པའམ་ཉན་མཁན་རེ་འགས་ང་
སློགས་སུ་རྩུང་སོང་སྟམ་སྲིད་མོད། ངས་ནང་བ་བའི་བྲོད་
ན་སློན་ཅན་གྱི་སློམ་བུ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་མིན་
ལ་དེ་རྩུར་བརྗོད་ཐབས་ཀྱང་མི་འདུག་མོད། དེ་ནི་གང་
ཟག་སྐུར་གྱི་སློན་ཆ་ལས་ནང་བའི་ཚོས་མ་འགྲིག་པ་དང་
ནང་ཚོས་ལ་བོལ་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་སོང་བས་ག་
ལ་ཡིན། འདི་འདྲའི་རིགས་ནི་ངེས་པར་ཤེས་དགོས་པ་
ཞིག་རྟེ། ད་སྐབས་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་ཉོལ་རྒྱགས་
དང་རྫོབ་བཤད་བྲེད་མཁན་ཡང་ཉུང་ཉུང་མ་རེད།
མདོ་འཛིན་པ། ཉ་ཉ་ང་རིགས་དེར་ཕལ་ཆེར་མི་གཏོགས་
པར་འདོད།
སྡོང་ཡོན་ཉན་རྒྱ་མཚོ། དེ་ནི་ང་དང་ངའི་རིགས་མང་བོ་

འཇིག་གི་རེ་བ་དང་སྒྲོན་པ་རེད། ཨ་ལ་ཀུ་རེ་ཡིན། དེ་ནས།
བརྟན་པ། རང་བསྟན་ཚོས་ལྷགས་སམ་བོད་བརྟུང་ནང་
བསྟན་ལ་བྱབ་ཆེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་ཚུལ་དེ་རེད། ངས་
འདི་ནས་བྱབ་ཆེ་བ་ཟེར་བ་ནི་རང་ཚོས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་
བོད་བརྟུང་ནང་བསྟན་དར་ཡུལ་གྱི་བྱབ་རྒྱ་དང་། དེར་
དང་མཁན་མི་གངས་གྱི་རྒྱ་བྱོན་ནམ་གངས་ཀ རང་ཚོས་
ནས་བསྟན་པའི་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་
བསྐྱེད་ཡུལ་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་གྲོལ་རྒྱ་དང་བདེ་བ་ལ་
འགོད་རྒྱའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱ་བྱོན་བཅས་སྤྱོད་གས་གསུམ་ལ་
བསམ་སྟེ་བརྗོད་གྱིན་ཡོད། བོད་བརྟུང་ནང་བསྟན་དར་
ཡུལ་གྱི་བྱབ་རྒྱ་ཕལ་ཆེར་འཇོམ་སྤྱིང་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་
བའི་ཚུལ་ངས་གོང་དུ་མོད་ཅམ་བཤད་ཟིན་པས་ད་བརྟུར་
བརྗོད་མི་བྱེད་རྒྱ་བྱེད། དེར་དང་མཁན་མི་གངས་གྱི་རྒྱ་
བྱོན་ནམ་གངས་ཀའི་ཆ་ནས་བཤད་ན། ད་ལྟ་རང་བསྟན་
ཚོས་ལྷགས་ནི་འཇོམ་སྤྱིང་གི་ཚོས་ལྷགས་ཆེན་པོ་གསུམ་
མམ་བཞིའི་སྟེ་ཤུའི་ཚོས་ལྷགས། ཁ་ཆེའི་ཚོས་ལྷགས། རང་

བའི་ཚོས་ལྷགས་གསུམ་མམ་ཉིན་རྗེའི་ཚོས་ལྷགས་བསྟན་
པས་བཞི། ། ཡ་གྲུལ་དུ་སླེབས་ཡོད་ལ། ངས་གོང་ནས་
བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ལོ་བཅུའི་སྟོན་ཙམ་གྱི་སྟོན་རྩིས་ཤིག་
དུ་བོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་གྱི་དགོན་སྡེ་དང་། བོད་བརྒྱད་
ནང་བསྟན་ལ་ཞིབ་འཇུག་སློབ་གཉེར་བྱེད་པའི་ཚོགས་པ་
སོགས་རྒྱལ་ཁབ་བརྒྱད་ཅུ་ལྷག་གི་ནང་དུ་ཡོད་པར་བཤད་
འཇུག་ལ། ད་ལྟ་དེ་ལས་ཀྱང་མང་བར་གྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྟོན།
འགོ་འཛིན་པས་མཐུན་གསལ་ལྟར། ད་སྐབས་ས་སྐང་རིལ་
མོ་འདྲིར་མིའི་བསམ་སློབ་དགོས་མཁོ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་
ལྷགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་ལྷག་མང་བོ་ཡོད་པ་ལས། ཡི་
ཤུའི་མ་ཤི་ཀའི་ཚོས་ལྷགས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་མི་དུང་
སྟུར་བཅུ་དྲུག་ཡས་མས་དང་། ཁ་ཆེའི་ཚོས་ལྷགས་ལ་དད་
པ་བྱེད་མཁན་མི་དུང་སྟུར་བརྒྱད་ཡས་མས། ནང་ཚོས་ལ་
དད་པ་བྱེད་མཁན་མི་དུང་སྟུར་དྲུག་ཡས་མས་ཤིག་ཡོད་
ཅས་སྟོན་རྩིས་མང་བོ་ཞིག་དུ་བྱུང་མོད། གསལ་ཐག་ཚོད་
པ་སུ་ཞིག་གིས་ཤེས། གང་ལྟར་ཚོན་རིག་གི་གཟི་དཔལ་

སྐྱོགས་ནས་སྐྱོགས་སྲུ་མཆེད་བཞིན་པའི་དུས་རབས་གསར་
བ་འདིར་ནང་བསྟན་ཚོས་ལྷགས་ནི་སློན་སློན་རྒྱལ་ཁབ་
དང་། འཕེལ་རྒྱས་ཅན་གྱི་གྲོང་བྱིར། གསར་སྐྱེས་ཡོན་ཏན་
པའི་སྡེ་ཁག་སོགས་སྲུ་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེར་རི་དར་རི་རྒྱས་
སྲུ་འགོ་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། ལྷོ་ལོ་ས་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་
བཤད་ཅིག་དུ་ལོ་ཤས་སློན་དུ་རྒྱ་ནག་ཆེད་མཁས་པ་ཞིག་
གི་ངག་སློབ་ལྟར་ན་རྒྱ་ནག་གཅིག་ཤུར་ནང་ཚོས་ལ་དད་
པ་བྱེད་མཁན་མི་བྲི་ཤྲག་སྟོང་དུག་ཡས་མས་སྲུ་སྐྱེབས་
ཡོད་སྐད་ཀྱང་འདུག དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུང་
རེད། འདིར་ཚོས་ལྷགས་གཞན་གྱི་ཞན་ཆའམ་མི་འདང་
ས་སོགས་སྐྱེད་དགོས་དོན་མེད་མོད། ཚོས་ལྷགས་ལ་ལས་
འཚོལ་ཞིང་སྐྱེད་བཞིན་པའི་ཞི་བདེ་ནི་མིའི་རིགས་ཅམ་
སྟེ། དེའི་ཆེད་དུ་སློབ་ཆགས་གཞན་རྣམས་གསོད་གཏུབ་
ཅི་བྱས་ཀྱང་ཚོག་སྟེ། དེ་ནི་ང་ཚོར་དགོན་མཚོག་གིས་
གནང་བའི་ཁ་བྱས་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱང་སྐྱེ་ལ། ཚོས་ལྷགས་
ལ་ལས་རང་གི་ཚོས་རྒྱུད་དུ་མི་གཏོགས་པ་སྲུ་ཡིན་ཡང་

དེ་ལ་འཚོ་བ་ཚོས་སུ་སྐྱེ་བ། ཡང་འགའ་རེས་སྣ་སོགས་
དགྲེས་པའི་མཚོན་པ་ཡིན་སྐད་ཀྱིས་ཉིན་རེར་སེམས་ཅན་
ཁྱིའབྱམ་མང་པོ་དམར་གསོད་བྱེད་བཞིན་པའི་ཚུལ་བལ་
པོའི་དམར་མཚོན་ཆེན་མོ་གཅིག་ཤུར་བསམ་ནའང་དོན་
ལྡན་སྒོད་དུག་ཁ་རུ་ཐོན་འོང་བའི་ཚོད་ཡིན་པས་མང་དུ་སྐྱེ་
ག་ལ་དགོས། ཚུལ་འདི་དག་ལ་བསམ་ན་ནང་བའི་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་སྐྱགས་དང་བཅས་པའི་བསམ་སྒོའི་ཁྱབ་རྒྱར་ཉ་
མི་ལས་པ་དང་གདེང་འཛོག་མི་བྱེད་པའི་གཟུར་གནས་
སུ་ཞིག་ཡོད་དམ། དེ་ནི། ཐ་ན་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་
ཡན་ཆད་ལས་གསལ་ཐག་ཚོད་པོས་གསུངས་ཤིང་བསམ་
སྒྱུར་གཉིས་ཆ་ནས་ལག་ལེན་དུ་འང་ངེ་ཐེབས་ཐེབས་སུ་
བརྩོན་བཞིན་པ་ཞིག་སྟེ། རང་བའི་རྒྱན་མོ་ཞིག་ཡིན་ཡང་
མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཅས་ངག་ལ་བྱང་ཞིང་ཡིད་ལ་འདྲེས་ལོབས་སུ་གྱུར་ཡོད་
པའི་ཚུལ་ལ་བསམ་ནའང་། གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཁྱོད་
ནས་རང་གི་བདེ་སྐྱིད་འཚོལ་བར་བྲེལ་བཞིན་པ་ཚོའི་

བསམ་སྒོ་ལས་བརྒྱ་འགྲུར་སྒོ་འགྲུར་གྱིས་དག་མཚན་
ཆེ་བའི་ཚུལ་དེར་ངེས་ཤེས་རྟེན་མི་འོང་ངམ། ང་ཚོས་ཁ་
འདོན་བྱེད་པའི་སླ་མཚོད་ཀྱི་ནང་དུ། ལྷག་བསྐྱེད་ལ་སྤྱོད་
ཅམ་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་། ། བདེ་ལ་ནམ་ཡང་ཚོག་ཤེས་
མེད་པར་ནི། ། བདག་དང་གཞན་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་མིན་
ཞེས། ། གཞན་བདེ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས།
། རང་ཉིད་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཙོ་བོ་ནང་ནང་འདི། ། མི་
འདོད་ལྷག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཐོང་ནས། ། ལེ་ལན་
བདས་ལ་འཁོན་དུ་བབྱུང་བྱས་ཏེ། ། བདག་འཛིན་གདོན་
ཆེན་འཛོམས་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། ། མ་རྣམས་གཅེས་
བབྱུང་བདེ་ལ་འཁོད་པའི་སྒོ། ། མཐའ་ཡས་ཡོན་ཏན་
འགྲུང་བའི་སྒྲོར་མཐོང་ནས། ། འགྲོ་བ་འདི་དག་བདག་གི་
དགའ་ལངས་ཀྱང་། ། སྒྲོག་ལས་གཅེས་པར་འཛིན་པར་
བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། ། མདོར་ན་བྱིས་པ་རང་དོན་ཁོ་ན་དང་།
། ཐུབ་དབང་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་མཛོད་པ་ཡི། ། སྒྲོན་
དང་ཡོན་ཏན་དབྱེ་བ་རྟོགས་པའི་སྒོས། ། བདག་གཞན་

མཉམ་བཞེ་རུས་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། ། ཞེས་སོགས་གྱི་
ཚིག་དོན་དོ་མཚར་བ་ཞིག་ཡིད། འདི་ནི་བོད་བརྒྱུད་ནང་
བསྟན་པའི་བསམ་སྒྲོའི་བྱུང་བ་རེད། བསམ་སྒྲོ་འདི་མི་ཚོ་
གང་བོར་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་འཛིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་
བ་གྲངས་མེད་བྱོན་ཕྱོད་ལ། བསམ་སྒྲོ་འདི་ལག་བསྟར་
བྱས་ཚེ་སྐྱེ་འགོ་མཐའ་དག་ལ་ཚད་མེད་པའི་ནི་བདེ་དང་
འཚམ་མཐུན་ཞིག་བསྟུན་བྱུང་བར་ཐེ་ཚོམ་ཅི་ལ་དགོས།
རང་ཉིད་མ་གཏོགས་བསམ་སྐྱེ་དང་དུན་སྐྱེ་མེད་པའི་ད་
ལྟའི་དུས་རབས་འདིར། ངས་བསམ་སྒྲོ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིད་
ལ་ཤར་བྱུང་བ་དང་དག་ནས་འདོན་བྱུང་བ་དེ་ཡང་གཟི་
བརྒྱིད་ཅིག་དང་མིག་སྟོས་ཤིག་རེད་སྟེ་མ་བཞིན་ཡོད་དེ།
རྗེ་སློ་མས། མདོར་ན་འདི་འདྲ་བའི་བསམ་པ་རེ་བསྐྱེད་
རུས་ན་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་བདེ་སླག་དུ་རྗོགས་ཤིང་སྐྱིབ་
པ་དཔག་དུ་མེད་པ་འདག་ལ་སྐྱིར་མི་སྟོག་པའི་སྐྱེ་མཚོག་
དུ་འགྱུར། ཞེས་གྲུང་གསུངས་སོ། །
མདོ་འཛིན་པ། རེད་ལགས། བསམ་སྒྲོ་འདི་འདྲ་ནི་དོ་མ་

ཞི་བདེ་དང་འཆམ་མཐུན་བསྐྱུན་བྱེད་ཅིག་རེད།
སྡོམ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། དེ་ནས། བརྒྱད་པ། རང་བསྟན་
ཚོས་ལྷགས་སམ་བོད་བརྒྱད་རང་བསྟན་ལ་ཀུན་སྦྱོང་ལས་
བསམ་སློབ་གཙོ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་ཚུལ་དེ་རེད། ཚོས་
ལྷགས་ལ་ལས་སློབ་གསོ་དང་བསྐྱབ་བྱ་གཏོང་སྟངས།
བྱིམས་དང་འགྲིག་ལམ་སོགས་ནི་མིའི་དབང་བོའི་སྦྱོང་
ལུལ་དུ་གྱུར་བའི་སྦྱིའི་ཀུན་སྦྱོང་ཡག་པོ་གཏོང་བའི་ཆེད་
ཅམ་ལས་སློབ་སྦྱོང་ཞེས་པའི་དོན་དེ་ཡི་ནས་མི་འདུག་ནང་
ཚོས་ནས་བཤད་ན་བསམ་སློབ་མ་དུལ་བའི་སྦྱི་ཚུལ་བཅོས་
མ་དེ་འདྲའི་རིགས་ལ་ཚུལ་འཚོས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
འཇམ་དབྱུངས་སླ་མ་བསྟན་པའི་སློན་མེས། མདོན་མཐོ་
ངེས་ལེགས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྒྱ། ། བསྟན་པའི་གཞི་མ་
རྣལ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་འདི། ། རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་ལམ་
གྱི་སློག་ཡིན་ཀྱང་། ། ཚུལ་འཚོས་སྦྱོང་པ་འདི་ཡིས་ཐར་
དཀའ་བས། ། བསྐྱབ་བྱིམས་དོ་སློག་མེད་པར་སྦྱུངས་
ཤིག་ཨང་། ། ཞེས་དང་། སྦྱི་བཅུན་ནང་བཅུན་ཞིག་བྱེད་

ན། ། དགག་སྐྱབ་འདུལ་བ་དང་བསྐྱུན་དགོས། ། མིག་
སྐྱར་མཛེས་ཚོས་ཀྱིས་ཚོག་ན། ། སྐྱར་སྐྱར་ཞུམ་ཞུམ་རང་
ཀྱིས་ཤིག ། ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་དོར་བྱ་ཡིན་ནོ།
། འོན་ཀྱང་། རྫོན་བྱོན་མཁས་པའི་གསུང་རྫོས་སྟེ། ཐོས་
ཉལ་ཞེ་ཞེང་དུལ་བ། ། རྫོམ་ཉལ་ཞེ་ཞེང་མཛེས་ཚུང་
བ། ། ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནང་ཤེས་རིག་གིས་བྱུགས་ཚུང་
སྐྱབ་པའི་འབྲས་ཉལ་སྟེ་སྐྱེའི་ཀུན་སྐྱོད་ཞེ་དུལ་བག་ཡོད་
དང་། ཡང་ན་བསྐྱུན་པ་བསྐྱུན་འཛིན་སྐྱེའི་དམིགས་ཚུན་
སོགས་སྟེ་བསམ་སྟེ་གཞན་གྱི་མཐོང་སར་ཀུན་སྐྱོད་ཚོད་
ལྡན་བྱེད་ཅི་བྱབ་ལ་བཙོན་པའང་ལེགས་སོའི་བསྐྱུགས་
བཟོད་ཞུ་བའི་འོས་སྟེ་ཆེ་བ་ལས་ངན་དམོད་བྱེད་པའི་
གནས་སྟེ་གཞན་ཡང་འཛིན་མི་རུང་བའི་ཚུལ་ཀྱང་ཤེས་
དགོས། གང་ལྟར་ནང་བའི་ཚོས་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེའི་ལུས་ངག་
གི་སྐྱོད་པ་ཡག་པོ་ཅོམ་དང་མཚོད་བཤམས། སྐྱབ་སྐྱོར་
དང་ཉེན་བཞེངས་སོགས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར། ཚོས་སྟེ་
སོང་མ་སོང་ནང་ཀུན་སྐྱོད་གི་སྐྱོན་ས་འཛོག་དགོས་པ་

འིག་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་དམན་མཚོག་གི་བྱང་པར་ཡང་
སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ནས་འཛོག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་
མོ་ལས། དེ་ལ་རྒྱལ་བས་ཕ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་དང་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་གསུངས་ཀྱི།
དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་མེད་དོ། ། དེ་གཉིས་
གང་གི་སྒོར་འཇུག་ཀྱང་འཇུག་སྒོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལ་ནམ་སྐྱེས་པ་ན་གཞན་གང་ཡང་
མ་སྐྱེས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་ནམ་
བྲལ་བ་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
ཅི་ཡོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སར་སྤྱང་ཞིང་། ཐེག་
ཆེན་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བའི་གཞུང་
ཏུ་མ་ལས་གསུངས་ཤིང་རིགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།
། དེས་ན་དང་པོར་ཐེག་ཆེན་པར་རྒྱུད་པ་ཡང་། སེམས་
དེ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་འཛོག་ལ། སྐྱིས་ཐེག་ཆེན་པའི་ནང་
ནས་འཐོན་པའང་དེ་དང་བྲལ་བ་ཙམ་གྱིས་འཛོག་པས་
ན་ཐེག་ཆེན་པ་ནི་སེམས་དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་

ལྷོག་བྱེད་དོ། ། ཞེས་དང་། ལྷོད་འདུག་ལས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་སྐྱེས་གྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གིས། ། འཁོར་བའི་བཙོན་
རར་བསྐྱམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། ། བདེ་གཤེགས་
རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། ། ཞེས་དང་། དེ་རིང་
སངས་རྒྱལ་རིགས་སུ་སྐྱེས། ། སངས་རྒྱལ་སྐྱེས་སུ་ད་གྱུར་
ཏོ། ། ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱལ་སྐྱེས་སུ་འགོ་བར་
གསུངས་པའི་ཚུལ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་། དེ་རིང་ཁ་རུ་
ཁ་བྱུག་གིས་ལྷུང་མང་པོ་ཞིག་ངས་སློ་ལའང་འོང་གིན་མི་
འདུག་མདོར་བསྐྱེས་ན། སྤྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་དགོན་
མཚོག་གསུམ་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་མ་སོང་
གི་སློའི་སྤྱིང་ནས་འབྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།
དལ་འབྱོར་རྗེད་དཀའ་དང་འཆི་བ་མི་ཉག་པ། སྐྱེས་བུ་
ཆེ་འབྱིང་ཆུང་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར། སྤྱིན་སོགས་དུག་གི་ཕ་
རོལ་ཏུ་སོན་མ་སོན། ས་བརྩུ་ལམ་སྐྱར་བགོད་མ་བགོད།
སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་མི་འཐོབ་སོགས་ཐམས་ཅད་
སློ་སྤྱོད་ཞེས་པའི་ནང་ཏུ་རྗེལ་གྱིས་འདུ་ཞིང་དེའི་སློ་ནས་

གསལ་ཁ་འབྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད་འདུག ཡ། ད་དེ་ནས།
དགུ་བ། རང་བསྟན་ཚོས་ལྷགས་སམ་བོད་བརྒྱད་ནང་
བསྟན་ལ་ཡིད་ཆེས་ལས་དབྱེད་པ་དང་རིགས་པ་གཙོ་བའི་
རང་བཞིན་ཡོད་ཚུལ་གྱི་སྐོར་དེ་རེད། ཚོས་ལྷགས་གང་
དང་གང་ལ་མཚོན་ནས་བཤད་ནའང་། དེར་དད་མཁན་
གྱི་མིའི་རྒྱུ་ལ་བཙོས་མིན་དད་པ་དང་སྡོག་མེད་ཡིད་
ཆེས་ཤིག་དགོས་པ་སྟོན་མེད་ཡིན་མོད། དགའ་མོས་དང་
དད་པ། ཡིད་ཆེས་དང་གོམས་སྟོལ་ཙམ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་
དབྱེད་པ་ཞིབ་མོ་དང་རྒྱ་མཚན་རྣམ་དག་མི་འཚོལ་བར་
སྐབས་སུ་འགོ་རྒྱུད་བྱས་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་ཚོངས་དད་དང་
སྐྱུ་དད་ཡིན་པས། བདག་ཅག་གི་རྩ་བའི་སྟོན་པ་སངས་
རྒྱལ་ལྷགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་། དགོ་སྟོང་དག་གམ་མཁས་
རྣམས་གྱིས། ། བསྐྱེད་བཅད་བརྟུན་བའི་གསེར་བཞིན་
དུ། ། ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། ། སྤང་བར་
བྱ་ཡི་གུས་སྦྱིར་མིན། ། ཞེས་གསུངས། འདིས་ནི་རྟོན་པ་
བཞིའམ་ཡིད་ཆེས་བཞི་སྟོན་གྱིན་ཡོད། ངས་གོང་དུ་ནང་

ཚོས་ལ་ཡིད་ཆེས་ལས་དབྱུང་པ་གཙོ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་
ཅེས་པའང་ཁྱུངས་འདི་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་པ་བཞི་
ནི། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་པར་ཚོས་ལ་རྟོན་པ། ཚོག་ལ་མི་
རྟོན་པར་དོན་ལ་རྟོན་པ། དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་པར་ངེས་
དོན་ལ་རྟོན་པ། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་པར་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་
དགོས་པ་བཅས་རེད། རྟོན་བཞིའི་དོན་རྒྱས་པ་རྗེའི་དྲང་
ངེས་ལེགས་བཤད་སློང་བོ་སོགས་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་
ལས་ཤེས་དགོས་པ་ལས་དེ་རིང་འདིར་འཆད་ལོང་མི་
འདུག་ལ་ངས་ལེགས་པར་འཆད་ཀྱང་མི་ཤེས་མོད། རྟོན་
བཞིའི་དོན་ལ་གསལ་ཁ་རྩུང་ཅམ་གཏོད་དགོས་རྒྱུ་རེད།
དེ་ཡང་དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་དང་
འཇོམ་སློང་རྒྱན་རྒྱུག་མཚོག་གཉིས་ལྟ་བུ་གང་ཟག་ཁྱུང་
པར་ཅན་རྒྱ་གགས་པ་དང་གོ་ས་མཐོ་བ་སོགས་རྒྱ་མཚོན་
རྒྱ་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་གསུང་ཚད་མི་བསྐྱུ་བ་དང་བདེན་
པ། ཡང་དག་པ་སོགས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པར། ཁོང་རྣམ་
པས་གསུངས་པའི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་

རིགས་པ་ཡང་དག་དང་རྒྱ་མཚན་རྣམ་དག་གིས་དབྱད་
ནས་གནོད་པ་མེད་ན་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ནི་གང་
ཟག་ལ་མི་རྟོན་པར་ཚོས་ལ་རྟོན་པའི་དོན་དང་། བཀའ་
དང་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་ཡང་ཚོག་ཟིན་ལྟར་དུ་ཁས་
སྲུངས་ན་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་སོགས་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ངེས་
པ་མེད་པས་མཐའ་གཅིག་དུ་ཡིད་མི་རྟོན་པར་བརྗོད་བྱའི་
དོན་དེ་དང་དེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་རྣམ་དག་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་དུ་
ཁས་ལེན་པ་ནི་ཚོག་ལ་མི་རྟོན་པར་དོན་ལ་རྟོན་པའི་དོན་
དང་། བཀའ་ལ་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དྲང་
དོན་ཀུན་རྗོད་སྟོན་པའི་མདོའི་གསུང་ཚུལ་ལྟར་ཡུལ་གྱི་
གནས་ལུགས་སུ་ཁས་མི་ལེན་ནིང་། ངེས་དོན་སྟོང་ཉིད་
སྟོན་པའི་མདོའི་གསུང་ཚུལ་ལྟར་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་སུ་
ཁས་ལེན་པ་ནི་རྗོད་བྱེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཀུན་
རྗོད་སྟོན་ཚོགས་སུ་སྤང་བ་ལྟར་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་སུ་
ཁས་མི་ལེན་པར་ཀུན་རྗོད་སྟོན་ཚོགས་སུ་སྤང་བ་བདེན་

པས་སྟོང་བ་དེ་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་
བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་པར་
ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པའི་དོན་དང་། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་
རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ལྟར་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་
སུ་ཁས་ལེན་ཞིང་། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ལ་
མི་རྟོན་པར་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པའི་དོན་རེད། འདིའི་སྐབས་
ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་གཙོ་བོར་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་
རྣམ་ཤེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་འཇོག་དགོས་པར་གསུངས། འདི་ནི་ཚོས་དོན་
གཏན་ལ་དབབ་ཅིང་རྒྱད་ལ་སྦྱོར་བའི་ནང་བའི་ཁྱད་ཚོས་
དོ་མཚར་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་
བོ་ལས། མཐར་གཏུགས་ན་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་དབྱེ་དགོས་ཏེ། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཤུབ་མཐའ་
ཁས་ལེན་ན་སྣང་བ་བོ་དེ་ཚོད་མའི་སྐྱེས་བུར་མི་རུང་བའི་
སྦྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། གཞན་ཡང་བྱ་བ་སྐྱབ་

པའི་རིགས་པ་དང་། ལྷོས་པའི་རིགས་པ། འཐད་སྐྱབ་ཀྱི་
རིགས་པ། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་བཅས་རིགས་པ་བཞི།
ལས་ངེས་པ་དང་། ལས་འཕེལ་ཆེ་བ། ལས་མ་བྱས་པ་དང་།
མི་འཕྲད་པ། ལས་བྱས་པ་ཚུད་མི་བྱ་བ་བཅས་ལས་འབྲས་
སྤྱིར་བསམ་ཚུལ་བཞི། ཡུབ་མཐའ་སོ་སོའི་གཞི་ལམ་འབྲས་
གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་སོགས་གང་ལ་དཔག་ཀྱང་། རང་
ཚོས་ནི་རིགས་པ་ཡང་དག་དང་སྐྱབ་བྱེད་རྣམ་དག་ཁྱེད་ས་
དང་རྒྱ་མཚན། གནས་ལྷགས་དང་དོན་དངོས་འཚོལ་ཞིང་
དེའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཚོས་ལྷགས་ཤིག་ཡིན་
ཏེ། དཔེར་ན། སྐྱབས་འགོའི་སྐབས། སྐྱབས་སུ་འགོ་དགོས་
པའི་རྒྱ། སྐྱབས་སུ་འགོ་སའི་ཡུལ། མཚོག་གསུམ་སྐྱབས་ཀྱི་
མཐར་ཐུག་ཏུ་བཀུར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། མཚོག་གསུམ་
གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཁྱད་པར་ཤེས་པ། ཁས་སྦྱངས་པ། གཞན་
ཏུ་མི་སྐྱབས་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཚུལ། སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ། དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་བཟང་པོ་
འདི་རྒྱ་དཔེ་དོ་པོ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རྟེན་དཀའ་བའི་རྒྱ་

མཚན། ཚྭ་བ་གསུམ་དང་རྒྱ་མཚན་དགུམ་མི་རྟག་པར་
ངེས་པ་རྟེན་ཚུལ། འཁོར་བ་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཡིན་ཚུལ་རྒྱ་མཚན་བརྒྱད་དང་དྲུག་དང་གསུམ་གྱིས་
གཏན་ལ་ཕབ་པ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་གྱིས་
འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེ་དང་
ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་འོས་པའི་བདེན་པ། ཚོས་ཐམས་
ཅད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་
ཡིན་ཚུལ་སོགས་དབྱུང་གསུམ་དག་པའི་རིགས་ལམ་ལས་
མ་ཐོན་པར་འོལ་ཚོད་དང་། རྩུན་བཟོ། སྐབས་བརྒྱན་
སོགས་བྱས་པ་ཞིག་གཞན་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ད་དེ་
འདྲ་ཞིག་རེད། ངས་དུས་ཚོད་ལ་མཉམ་འཛོག་རྩུ་བ་ནས་
བྱེད་གྱིན་མི་འདུག་དགོངས་པ་མ་ཚོམས། འཕྲོས་བཤད་
འདི་དག་རྩུང་མང་དྲགས་སོང་།
མདོ་འཛིན་པ། རོ་མ་བཀའ་དྲིན་ཆེ། གསལ་བཤད་དེ་
དག་གིས་ང་དང་ང་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ལ་སློབ་བསྐྱེད་མི་
དམན་པ་བྱིན་ཡོད་ངེས། རེད་ལགས་དགོ་ཤོད། ད་དུས་

ཚོད་ཀྱང་མང་བོ་མི་འདུག་མོད། མཚམས་འདིར་ང་ལ་དྲི་
བ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོའི་གྲུབ་
ཆ་གཙོ་བོ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། དེས་བོད་མི་རིགས་ལ་
ཐེབས་པའི་བྱ་གསུ་རྒྱུན་ག་འདྲ་རེད། འདིའི་སྐོར་ནས་ལན་
མདོར་བསྟུས་ཤིག་གནང་རོགས།

སྡོད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། ཏ་ཏ། རེད་རེད། ད་མདོ་འཛིན་
པས་ཀྱང་མདོར་བསྟུས་དགོས་གསུང་གིན་འདུག ད་མདོར་
བསྟུས་ཀྱིས་བརྗོད་དགོས་རྒྱ་རེད། བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སློབ་
གསོའི་སློབ་དེབ་ལ་སློབ་པ་བཅས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཀའ་འགྲུལ་
བསྟན་འགྲུལ་ཏེ་རྒྱ་གར་ནས་བསྐྱུར་བའི་བོད་སྐད་བརྒྱ་
ལྷག་དང་། བོད་རང་གི་མཁས་པས་བརྩམས་པའི་བོད་
བྲི་བྲག་མང་བོ་སྡོད་བྲི་བརྒྱ་དུག་ལྷག་ཡོད་པར་བརྗོད་
མཁན་དང་བྲི་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཡོད་པར་བརྗོད་མཁན་ཡང་
ཡོད་མོད་ཁ་གསལ་གྱི་རྩིས་ཤིག་སྟུས་བརྒྱབ་ཡོད་ཨང་།
ཞིག་ཡོད། རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་གཞན་ལ་འང་དགོན་
སྡེའི་སློབ་གསོ་ཡོད་མོད། བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོའི་

བརྗོད་བྱའམ་རྣམ་པའི་ངོས་ནས་བཤད་ན། ཚོས་ལྷགས་
གཅིག་ལུ་མ་ཡིན་པར་སྣ་མང་སྟེ་འདུས་ཀྱི་རྒྱགས་འཛིན་
དབང་བོའི་བང་མཛོད་ལྟ་བུ་ཞིག་སྟེ། དབུ་ཅན་དང་དབུ་
མེད་ཀྱི་རིགས་མང་བོ་དང་ལན་ལྟར་གྱི་བྱིས་སོགས་མཛོད་
ཚུལ་གྱི་ཚན་ཁག་སྟུམ་རྟགས་དག་གསུམ་སོགས་སྐད་ཡིག་
གི་ཚན་ཁག་སྟུན་དག་ལ་སོགས་པ་ཚུམ་རིག་གི་ཚན་
ཁག་བརྒྱས་གྲ་དང་སྟོ་རྟགས་རྣམ་འགྲེལ་སོགས་མཚན་
ཉིད་རིག་པའི་ཚན་ཁག་ལྷན་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བཟོ་སྟེ་
གཞན་རྗེས་འཛིན་རྣམ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཚན་ཁག་དཔལ་
ལྷན་གསོ་བ་རིག་པའི་ཚན་ཁག་སྐར་ཕྱིས་དང་། བག་ཕྱིས།
རྒྱ་ཕྱིས། དབྱངས་འཆར་གྱི་ཕྱིས་སོགས་གནམ་རིག་སྐར་
ཕྱིས་ཀྱི་ཚན་ཁག་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་སྟོ་རིག་སོགས་
སེམས་ཁམས་རིག་པའི་ཚན་ཁག་སྟེ་དེང་རབས་ཚན་རིག་
གི་དབྱུང་ཡུལ་ལས་འགོངས་པའི་གཞུང་ལྷགས་མང་བོ། ས་
ལམ། དོན་བརྟུན་ཅུ། བར་སྟོན་སོགས་འཛིག་ཉེན་ལས་
འདས་པའི་རིག་གནས། རྒྱབས་བྲིད། སྟོ་སྟོང་། ལམ་རིམ་

སོགས་མི་གཤེས་སྒྲོབ་གསོའི་ཚན་ཁག་གྲུབ་མཐའ་དང་
དབུ་མ་སོགས་ལྟ་བུའི་ཚན་ཁག་མངོན་པ་མཛོད་སོགས་
ས་ཁམས་དང་གོ་ལའི་ཚན་ཁག་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་སྟོས་
གྲུབ་ཀྱི་རིག་པ། འབྲུད་རླུང་དགོལ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་
རོལ་མོའི་ཚན་ཁག་ནི་རྒྱས་དབང་དྲག་དང་གསང་བའི་
འཇིགས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཐིག་དང་རླུལ་མཚོན་སྟོས་
བསྐྱངས་སོགས་བཟོ་བསྐྱུན་རིག་པའི་ཚན་ཁག་མེ་རི་
བཅའ་བཟོ་གཏོར་མ་མཚོད་བཤམས་སོགས་ལས་རིགས་
ལག་ཚུལ་གྱི་ཚན་ཁག་གར་དང་འཆམ། དབྱངས་བར་རྟ་
སོགས་སྐྱུ་རྩལ་གྱི་ཚན་ཁག་སྤྱི་སྡོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་
ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཆགས་ཚུལ་སོགས་ཆོ་སྟོན་རིག་
པའི་ཚན་ཁག་སོ་ཐར་རིས་བརྟུན་གྱི་བཅས་བྲིམས་སོགས་
འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་ནས་བསྐྱུན་པའི་མི་ཚོས་ཀུན་སྦྱོད་
རིག་པའི་ཚན་ཁག་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
སྟོ་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ་སོགས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རིག་
པ། རླུལ་ཕྱན་ལ་སྦྱོགས་ཆ་ཡོད་མེད་སོགས་རླུལ་ཕྱན་རིག་

པའི་ཚེ་ཁག་ཅུ་འཁོར་དུག་དང་དབུ་རྒྱུ་རོ་གསུམ་གྱི་
བཤད་པ་སོགས་མི་ལུས་རིག་པའི་ཚེ་ཁག་ཁག་གསང་སྤྲུགས་
རྣམས་སྦྱོར་དང་མངོན་སྦྱོར་སོགས་རྣམས་འབྱུང་རིག་པའི་
ཚེ་ཁག་འབྱུང་བཞིའི་ངོ་བོ་དང་སྦྱེ་འཕེལ་སོགས་ས་རྒྱས་
རིག་པའི་ཚེ་ཁག་ཉོགས་བརྗོད། དེ་ཉུ་བུ་བྱུང་། སྦྱོར་
རབས་སོགས་ལོ་རྒྱུས་རིག་པའི་ཚེ་ཁག་ལབ་ཅེ་བསྟོན་
པ། དུལ་ཁྲུས་བྱེད་པ། བུམ་གཏེར་འཛོག་པ་སོགས་ཁོར་
ཡུག་སྤྱང་སྦྱོབ་གྱི་ཚེ་ཁག་བསང་དང་དག་ལྟ་དཔང་
བསྟོན། གཡང་འབོད་གཡང་འབྱུགས་སོགས་དད་ལྡན་
རྣམས་འཛིན་གྱི་ཚེ་ཁག་མི་དགེ་བརྒྱ་སྤོང་དང་མི་ཚོས་
གཙང་མ་བརྒྱ་དུག་སོགས་ཚོས་སྤོང་རྒྱུང་འབྲེལ་གྱི་བྲིམས་
ལུགས་རིག་པ། དབང་ལུང་མན་ངག་སོགས་དངོས་གྲུབ་
དང་གྱིན་རྒྱབས་གྱི་སྟོར། ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་སོགས་སྤྱི་
བསམ་བརྗོད་འདས་གྱི་རིག་པ། བུམས་སྤོང་རྗེ་བྱང་རྒྱབ་
གྱི་སེམས་སོགས་ཞི་བདེའི་གཡང་འབྱུག་གི་རིག་པ་སོགས་
མིང་ཅམ་ཡང་བགྲངས་ནས་མི་ཚར་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་མོད།

འདི་དག་གི་དོ་བོ་གོང་དུ་འང་མདོ་ཙམ་སྒྲིང་བྱིན་ལ་རྒྱས་
པར་ཞུ་བེམ་མི་འདུག་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོའི་ཁྱད་
ཚོས་དང་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི་མིའི་རིགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་
རི་ལེགས་སུ་གཏོང་རྒྱ་དང་། ཀུན་སློང་ཚད་ལྡན་ལ་བསྐྱུར་
རྒྱ། གཞན་ཕན་གྱི་བྱ་བཞག་བསྐྱབ་པ། ཐོག་མར་རང་གི་
སྡེར་གཏོགས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་སོགས་ལ་ཕན་
བདེ་བསྐྱུན་པ། རིམ་གྱིས་དབུགས་ལྡན་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོད་དོ་
ཙམ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལས་སློབ་རྒྱ་དང་བདེ་བར་འགོད་རྒྱ་དེ་
རེད། ཚད་གཞི་འདི་དང་དམིགས་ཡུལ་འདིས་བོད་མི་
རིགས་ལ་འང་གོས་ལ་སྐྱུམ་ཞུགས་པ་བཞིན་བཟང་སློགས་
ཀྱི་བྱ་གས་རྒྱུན་གང་ལ་གང་འཚམ་ཞིག་སྐབས་ཡོད་ངེས་ཏེ།
ལོ་རྒྱུས་བོད་གསལ་བ་ལྟར་ན། རང་རེའི་མི་རིགས་འདི།
སློན་པོ་ཤ་བཟན་གདོང་དམར་ཞེས་གཤེས་རྒྱུད་གྲོང་ལ་
གཏུག་རྒྱུ་བ་ཆེ་བ། གཡུལ་ལ་དགའ་བ། དཔལ་ཞིང་གཏུམ་
པ་ཞིག་ཡིན་ཚོད་འདུག་མོད། བང་ཚོས་བོད་ལ་དར་བའི་
ལོ་རྒྱུད་སྐྱག་གཅིག་དང་སྐྱུམ་བརྒྱ་ལྟག་གི་རིང་། རིམ་གྱིས་

རིམ་གྱིས་གཤིས་རྒྱུད་ཇི་འཇམ་དང་། སེམས་རྒྱུད་དྲང་བ།
ཞི་བདེར་དགའ་བ། ཇག་ལས་ལ་བྱོལ་བ། ཁ་ཁོག་མཐུན་
པ། གཞན་པན་ལ་དགའ་བ། ཚན་བཀྱར་གཞོན་བྱམས་
བྱེད་པ། མྱི་ཐག་རིང་བ། དྲང་བདེན་གཙོགས་སུ་འཛིན་
པ། ལྟ་ལོག་ལ་ཐན་དུ་བལྟ་བ། རོ་ཚར་འཛེམ་པ། བྲིལ་
ཡོད་པ། ཐ་ན་ཀ་ཁའི་མགོ་རྩ་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་བོད་
རིགས་ཞིང་འབྲོག་མང་ཚོགས་ཤིག་ཡིན་ནའང་དགོན་
མཚོག་གསུམ་ལ་མོས་གུས་ཡོད་པ། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་
ཆེས་བརྟན་པ། དད་པ་དང་དམ་ཚིག་འཆི་བ་སློག་ལ་
བབས་ཀྱང་མི་གཏོང་བ། མི་ཚེ་གང་བོར་གཟུངས་སྐྲགས་
དུང་ལྷུར་མང་བོ་བཟླས་པ། འཆི་བའི་ཚེ་མི་འཛིགས་པའི་
གདེངས་ཐོབ་པ། བོད་ཆག་སོགས་ཇི་འདྲ་བྱུང་ཡང་སློན་
ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་བསམ་སྟེ་བཟོད་སྲན་བྱུབ་པ། རྒྱ་
འབྱོར་ལོངས་སྤྱོད་ཐོབ་དང་གོ་ས་སོགས་ཅི་ཙམ་ཐོབ་ཀྱང་
དགོན་མཚོག་གི་བྱིན་མཐུར་བསམ་པ་ལས་ཚད་བཟལ་གྱི་
ཁིངས་པ་མི་བྱེད་པ། དགོ་བ་ཅི་བྱས་སངས་རྒྱས་བསྟན་

པ་རྒྱལ་ཤིང་སེམས་ཅན་ལ་བདེ་སྦྱིང་འཕྲོག་པའི་རྒྱུར་ཁ་
ཅམ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱོ་ཕོད་པ། རང་གི་ཁི་ཕན་གཅིག་ཕུར་
མི་བསམ་པ། མཚོད་འབྲུལ་དང་སྦྱིན་གཏོང་ལ་དགའ་
བ། མདོ་སྦྱང་ཤར་མཐའ་ནས་དབྱུས་གཙང་གི་བར་དང་
། དེ་ནས་བལ་བོ་དང་རྒྱ་གར་ལའང་བརྒྱུད་ས་སྤྱག་འཚལ་
ནས་འགྲོ་བ། སའམ་མ་ཁུར་ནས་དབྱུས་མཇལ་སོགས་ལ་
འགྲོ་བ། སྤྱོག་ཆགས་གང་བྱུང་དུ་མི་གསོད་པ། སྦྱེ་དངོས་
གང་འདོད་དུ་མི་གཙོད་པ། གཏེར་ཁ་གང་སྟེད་མི་བསྐྱོག་
པ། ཁོར་ཡུག་གཅིས་སྦྱོང་བྱེད་པ། ཁོ་མི་ཆད་པ། ལུར་མི་
ལངས་པ། བྱམས་སྟིང་རྗེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དངོས་གནས་
པ་ཟེར་ན་རྒྱུང་དགའ་རྒྱ་རེད་མོད། གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་
སྡོ་སོགས་སེམས་རྒྱུད་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་སོགས་ནི།
པོད་མི་རིགས་ལ་པོད་གྱི་སྐྱོབ་གསོ་སྦྱི་དང་ཁྱུང་པར་ནང་
ཚོས་གྱི་སྐྱོབ་གསོས་བསྐྱེད་ཅིང་བསྐྱིངས་པའི་བཟང་སྤྱོགས་
གྱི་ཤུགས་རྒྱུན་ནམ་ཡར་རྒྱལ་ཤིག་ལོས་ཡིན་སྟུམ། འཇོམ་
སྦྱིང་གཟུར་གནས་ཤེས་སྟན་པ་མང་བོ་ཞིག་གིས་དགའ་

མོས་བྱེད་བཞིན་པ་འདི་ཡང་བཟང་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་
ཞིག་ཡོད་པ་མིན་ན་གང་ཡིན། ཉ་ཉ། ལ་ལ་ངའི་དད་
ཞེན་དང་རིགས་ཞེན་གྱི་དབང་དུ་ཤོར་ཡོད་ན་མཐོལ་ལོ་
བཤགས་ཟེར་དགོས་རྒྱ་རེད། མཛད་འཛིན་པ་དང་འཆད་
བྲིད་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོད་སྐྱེད་ལྟ་བུ་དེད་གཉིས་ཀྱིས་དགོན་
སྡེའི་སློབ་གསོའི་གྲུབ་ཆའམ་ཁྱད་ཚོས་དང་དེས་བཟང་
སྟོགས་ནས་ཤུགས་རྒྱུན་ཅི་འདྲ་ཐེབས་ཚུལ་སྐྱེད་བཞིན་པ་
རེད། དེ་མ་གཏོགས། རང་རེ་བོད་ཀྱི་ནང་དུ། གཤེས་རྒྱུད་
ངན་པ་ཅན་དང་། སྤྲུལ་དོག་དང་འཁོན་སེམས་ཅན། མ་
རབས་ཀྱི་ལས་སྒྲུ་ཚོགས་ལ་འདྲུག་མཁན་མི་འདུག་ཅེས་
མངོན་སྲུལ་ལ་བསྟོན་འདིང་གིན་མེད། དེ་དག་འགེབས་
སྤང་བྱེད་དགོས་དོན་ཡང་མི་འདུག་མོད། དེ་རིང་ཐེར་
འདོན་བྱེད་པའི་ཉི་མ་མ་རེད། ཐེར་འདོན་བྱེད་རྒྱ་མང་
དུགས་ན་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཆག་སྟོ་མགོ་ཐོག་
དུ་རྒྱུད་ཡང་སྤིད། ཨ་ལ་ཀུ་རེ་ཡིན། མཛད་འཛིན་པ་ལགས།
ད་གྲུབ་ཆ་དང་བཟང་སྟོགས་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱུན་སོགས་ངས་

ཕལ་ཆེར་དེ་འདྲ་ཞིག་ཨི་ཡིན་ནམ་སྟམ་གྱིན་ཡོད།
མདོ་འཛིན་པ། རེད་ལགས། རེད་ལགས། བར་སྐབས་འདི་
ནས་ང་ལ་དྲི་བ་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་འདྲི་རྒྱུ་ཡོད། དེ་
ནི་ད་སྐབས་བོད་ཀྱི་གཞིན་སྐྱེས་རེ་འགས། བོད་ཀྱི་དགོན་
སྡེ་ལྟོ་བ་གསོས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་གོང་འཕེལ་ལ་གནོད་པ་
ཐེབས་རབས་དང་འགལ་རྒྱུན་བཟོས་རབས་མང་བོ་སྐྱེད་
ཞིང་དེའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུལ་ཡིག་ཀྱང་སྤེལ་བཞིན་པ་ཉུང་ཉུང་
མ་རེད། དགོ་ཆུང་ཕྱིད་ལ་འདིའི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུལ་ག་འདྲ་
ཡོད།

སྤྱོད་ཡོན་ཉན་རྒྱ་མཚོ། རང་གི་བསམ་ཚུལ་འདོན་རྒྱུ་དང་
ཚུལ་ཡིག་སྤེལ་རྒྱུ་ནི་གང་ཟག་སྐྱེད་ཀྱི་ཁི་དབང་ཞིག་ཡིན་
པས་བསམ་ཚུལ་འདྲ་མིན་འདོན་འོས་པ་དང་འདོན་སྤྱོད་
པ་ཞིག་རེད། དེར་ང་ལ་དམིགས་བསལ་བའི་སྤྱོད་ཚུལ་དང་
ཉུང་མངས་པའི་འདྲ་ཤེས་གང་ཡང་མེད། ལྷག་པར་དུ་
གཞིན་སྐྱེས་དཔལ་སྤོབས་ཅན་མང་བོ་ཞིག་གིས་བོད་མི་
རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་འཕྱོར་རིག་གསུམ་སོགས་སྤེལ་འཕེལ་རྒྱས་

སྐྱ་མ་སོང་བའི་གནད་འགག་འཚོལ་ཞིབ་དང་མ་འོངས་
པར་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་སློ་ནས་ངི་ལྟར་འཕེལ་རྒྱས་སྐྱ་འགོ་
བའི་སློགས་ལ་བསམ་གཞིག་གཏོང་བཞིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་
དགའ་འོས་པ་དང་། རུས་ལྷགས་གང་ཡོད་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་
བྱེད་འོས་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། འོན་ཀྱང་། སློབ་གསོས་ལྷགས་
རྒྱན་ཐེབས་ཚུལ་མི་འདྲ་བའམ། ཁོར་ཡུག་གིས་བསྐྱེད་པའི་
བག་ཆགས་ཐེབས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ། རྒྱུད་བའི་རིག་གཞུང་
མི་འདྲ་བ། རྒྱུད་པར་དུ་ཁམས་དང་མོས་པའི་དབང་གིས་
བསམ་གཞིག་གཏོང་ཚུལ་དང་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྤངས་མི་
འདྲ་བ་སོགས་རྒྱ་དང་རྒྱན་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་རྒྱ་རེད་དེ།
ངས་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་གོང་
འཕེལ་ལ་གཞོན་པ་ཐེབས་པ་དང་འགལ་རྒྱན་བཟོས་
འདུག་སྟམ་ཡི་ནས་མ་སློང་། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
སློབས་འབྱོར་མངའ་ཐང་རྒྱས་ཀྱང་འབྲུག་འཕགས་རིག་
གཞུང་མེད་པའི་མི་རིགས་དེ་ནི་སྤྱོད་པོ་དང་། རྒྱ་འབྱོར་
ཡོངས་སློབ་འཛོམས་ཀྱང་འབྲུག་འཕགས་བསམ་སློ་མེད་པའི་

མི་རིགས་དེ་ནི་དབུལ་བོ་རེད། དེས་ན་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་
སློབ་གསོའི་གཞུང་ལུགས་དག་ནི་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ།
འབྲུས་སློ་ཚང་བ། དཔུང་བཟོད་པ། བོད་ཅམ་མ་ཡིན་
པར་མིའི་རིགས་སྤྱིའི་བསམ་སློའི་དགོས་མཁོ་སློང་བྱུང་པ་
ཞིག་ཡིན་པ་ནི་ཕལ་ཆེར་གཟུར་གནས་དྲན་དབང་ཡོངས་
ཀྱིས་གཅིག་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན་ཐོབ་པ་ཞིག་རེད། འདྲིར་
མང་བོ་བཤད་ལོང་མི་འདུག་ཀྱང་། ངས་ཚབ་མཚོན་གྱི་
དཔེ་གཅིག་འདྲེན། ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འབྲུས་མི་ཅར་
ལི་སེ་རི་ལོ་སེས་རྩ་བྱིམས་ཚོམས་ཆེན་ནང་བསྐྱལ་བའི་
བཀའ་སློབ་ཅིག་དུ། བོད་ཀྱི་ནང་བའི་ཚོས་ནས་མི་སྐྱེར་སོ་
སོའི་འཕེལ་རིམ་སྐྱོར་བཤད་པ་འདི་ནི་བསམ་སློའི་གནས་
ཚང་མཐོན་པོ་ཞིག་ལ་སོན་ཆེད་སེམས་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་དོན་
དུ་གཉེར་མཁན་རྗེ་མང་དུ་འགོ་བཞིན་པའི་ང་ཚོའི་མི་
མང་གི་འདོད་པ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་རེད། ཅེས་དང་། ང་
ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ཨེ་ཤ་ཡའི་ཡ་ང་བའི་དམག་འབྲུག་
མང་བོའི་ནང་ཐེ་རྩུས་བྱས་སྤོང་། འོན་ཀྱང་། ད་ལྟའི་དུས་

ཚོད་འདིར་ང་ཚོས་མཚོ་བསམ་ནན་མོ་ཞིག་བཏང་སྟེ།
བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཞི་བདེ་གཞི་རྩར་བཞག་
པའི་ཨེ་ཤ་ཡའི་ཚོས་ཚུལ་ཁག་སྐོར་གོ་རྟོགས་མཐོ་རུ་
གཏོང་རྒྱུར་འབད་བཅོམ་བྱས་ཏེ། བྱམས་བརྩེ་དང་གནས་
ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་བརྒྱད་རང་ཉིད་བཅོས་བསྐྱར་བྱེད་པའི་
ཐབས་ལམ་འཚོལ་དགོས། ཞེས་བརྗོད་འདུག འདི་ནི་
འཛམ་གླིང་སྟོབས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་སྟོན་ཐོན་རྒྱལ་ཁབ་
ཅིག་གིས་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སྟོབ་གསོར་བཟུང་བའི་རྟེན་
ཚུལ་རེད། དེས་ན་ང་ཚོའི་གཞིན་སྐྱེས་རེ་འགས། དེ་རྟེན་
ལུའི་ཁྱད་འཕགས་རིག་གཞུང་ཞིག་གིས་གཞོན་པ་ཐེབས་
རབས་དང་འགལ་རྒྱུན་བརྩོས་རབས་བཤད་ན་སྐྱབ་བོ་ཁོ་
རང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྟོ་མིག་སྟོངས་ཤིང་དབྱུད་པའི་སྟོ་སྟོབས་
མ་རྩོགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་མཚོན་མི་
རུས་ཏེ། བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སྟོབ་གསོས་བོད་མི་རིགས་
འདི་འཛམ་གླིང་ཅན་རུ་བསྐྱར་ཡོད་ལ། བོད་ཀྱི་དགོན་
སྡེའི་སྟོབ་གསོས་བོད་མི་རིགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་དགུ་

ཡོངས་ལ་ཚད་མེད་པའི་བདེ་དགའ་དང་ཞི་བདེའི་གནིས་
བྱིས་དོན་མོ་ཞིག་བསྐྱུན་དང་སྐྱུན་བཞིན་ཡོད་པ་མངོན་
སྤྲུལ་སྟོན་གྲུབ་ཡིན་པས། ཤེས་ནས་སྐྱེ་བ་བོ་ཞིག་ཡིན་ན་
མངོན་སྤྲུལ་ལ་བསྟོན་འདིང་ག་ལ་ཕོད། མ་མཐའ་ཡིན་
ཡང་སྤང་དོར་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་རུས་པའི་རང་གི་སྟོ་དང་
རིག་པར་བརྩི་བཀུར་ཞིག་ཀྱང་བྱེད་ལོས་དགོས། དོན་
དངོས་ཁས་ལེན་མི་ཕོད་པ་དང་། བདེན་པ་བདེན་དྲང་
སྤྱིང་མི་ཕོད་མཁན་དག་ནི་ངས་རྟེན་མའི་མཐར་ཐུག་ལ་
འཇོག་པར་འདོད། ང་ནང་ཚོས་པའི་གྲུལ་མཐར་འཁོད་
མཁན་ཞིག་དང་ང་དགོ་འདུན་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཅམ་
འཇིན་མཁན་ཞིག་ང་དགོན་སྡེའི་སྟོབ་གསོའི་འོད་དོགས་
ན་འཚོ་མཁན་ཞིག་དང་ང་སྟོལ་རྒྱུན་རིག་གཞུང་ལ་སྦྱང་
བ་ཤུན་བུ་ཞིག་བྱས་སྟོང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ངས་
དེ་རིང་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སྟོབ་གསོའི་ཞེན་ཁོག་དང་ལ་
རྒྱ་བརྒྱུང་ནས་བཤད་ཀྱིན་མེད། ད་ལྟ་དེད་གཉིས་ཀྱིས་
བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སྟོབ་གསོའི་སྟོར་ལ་རང་གི་ལྟ་ཚུལ་རེ་

འདོན་བཞིན་ཡོད་པས། ལྷོ་ཁོག་ཡངས་མོ་དང་ཁ་སེམས་
དང་མོས་བོད་ཀྱི་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་ད་ལྟའི་གནས་
བབས་སོགས་ལ་སྟོན་སྟོན་བྱས་ཏེ་སྤྱི་མིག་ཐེངས་གཅིག་
བཟུ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁྲིད་སྟོན་གང་ཐད་ནས་རང་རེ་
ཆེས་དར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་བ་ནི། རྒྱལ་བོ་སྟོན་
བཙན་སྐྱམ་པོ་དང་། ཁྲི་སྟོན་སྡེ་བཙན། མངའ་བདག་ཁྲི་
རལ་བ་ཅན་སོགས་ཀྱི་དུས་སྐབས་རེད། དེ་དུས་བོད་ཀྱི་
རིག་གནས་དང་དཔལ་འབྱོར། དམག་དོན། ཆབ་སྲིད།
མངའ་ཐང་སོགས་གང་གི་ཆ་ནས་བསམ་ཡང་ཡ་སྟོང་ཤར་
རྒྱུད་ན་མགོ་འཕང་འཕང་མཐོ་མཐོ་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་ཡོད་ལ།
ཁྲིམ་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་སྲུས་ཀྱང་གཞོན་པས་མ་ཚུགས།
རྒྱལ་བོ་འདི་དག་གི་རིང་ལ་ནང་ཆོས་སམ་བོད་ཀྱི་དགོན་
སྡེའི་སྟོབ་གསོའི་དོན་ནས་སྟོང་ནའང་ཡར་ཆོས་རྒྱ་བའི་
དཔལ་ལ་འགྲོགས་པའི་དུས་སྐབས་ཤིག་རེད། དགོན་སྡེའི་
སྟོབ་གསོས་བོད་མི་རིགས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་བཀག་འགོག་
དང་འགལ་རྒྱུན་བཟོ་ན་དུས་དེར་ཅིའི་སྤྱིར་མ་བཟོས་པ་

རེད། འདི་ནི་ད་ལྟའི་གཞིན་སྐྱེས་རེ་འགར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་
བཏོན་པའི་དྲི་བ་ཞིག་རེད། གལ་ཏེ་བཟོས་ཡོད་ན་རེ་རེ་
བཞིན་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་ཏེ་གསལ་བཤད་གནང་
དགོས། འདི་ནི་རང་གིས་བཤད་པའི་སྐད་ཆར་འགན་ཁུར་
སྤངས་ཀྱི་མ་མཐའི་ཆ་རྒྱན་ཞིག་རེད། དོན་དག་གཞན་
ཞིག་ལ། ས་སྐད་རིལ་མོ་འདིའི་མི་རིགས་གང་ཞིག་ཡིན་
རུང་ལྟ་བུ་ཡོད་པའམ་མེད་པའི་ཚོས་ལྷགས་ཅི་རིགས་རེར་
དད་པ་མ་བྱས་པ་ཞིག་པལ་ཆེར་བཤང་རྒྱ་མེད། དེ་དག་
སྤྱི་ཞིག་གིས་དུས་ནམ་ཞིག་ལ་རང་གི་ཚོས་ལྷགས་སློབ་
གསོ་དེ་མེད་པར་བཏང་འདུག་ཚོགས་པའམ་མི་སྐྱེར་རེ་
གཉིས་ཀྱིས་འགས་གཏོར་བྱེད་པར་བཅོམ་ཡང་། མི་རིགས་
སྤྱི་ཡོངས་ནས་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོད་བཏོན་ཏེ་ཡང་བསྐྱར་
སྤང་སློབ་དང་དད་མོས་བྱས་མི་འདུག་གམ། དོན་འདིར་
ཡང་བསམ་གཞིག་མི་གཏོང་རང་གཏོང་ཞིག་ཆགས་ཡོད།
གལ་ཏེ་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོ་འདི་མེད་པར་བྱས་ཚེ་རང་
མི་རིགས་འཕེལ་རྒྱས་སྤྱི་འགོ་བ་དོན་དངོས་ཡིན་ན་ངས་

ཀྱང་ལྷ་ཚུགས་རྒྱག་མི་ཕོད་མོད། འུ་དུམ་བཅན་པོའི་དུས་
སྐབས་ནས་མི་ལོ་བདུན་ཅུ་ལྟག་དང་། མང་ཚོགས་བཅོས་
བསྐྱར་དང་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་མི་ལོ་
ཉི་ལུ་ལྟག་གི་རིང་པོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོ་མང་ནས་
བཅོམ་ཞིང་རྩད་ནས་རྫོགས་ལ་ཁད་པར་གཏུགས་མོད།
ཡར་རྒྱས་ལྟ་ཅི་ཐ་ན་སྟོ་རྒྱབ་ཀྱང་མ་ཁེབས་པར་སྟོགས་
ཤིང་ཐེབས་པ་གཅིག་ཤུའི་གྲངས་ཀའང་མི་ལོ་ལྔ་པའམ་
ལེན་མི་ཕོད་པའི་ཚད་དུ་གཏུགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་
སྤྱིར་མི་རིགས་ཤིག་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་དགོས་ན།
རིག་གནས་ཤིག་གམ་སྒྲ་སྒྲུལ་ཁ་ཤས་ལ་དམོད་ཚོག་རེ་
བསྐྱབས། ཅི་ཞིག་ལ་ཁག་བཀལ་ནས་སམ་རང་དོན་རྒྱང་
རྒྱང་བསྐྱབས་ཏེ་བསྐྱད་ན། ང་ཚོའི་འཕེལ་རྒྱས་དང་མདུན་
བརྒྱུད་ནི་ཁ་གཡང་དོན་མོ་ཞིག་དང་ཐུན་གསུམ་མི་ལམ་
ཞིག་གི་བདེ་དགའ་ཚམ་རེད། མདོར་བསྡུས་ན། ཐུན་མོང་
གི་ལས་དབང་ལ་ཐུན་མོང་གིས་འབད་བཅོམ་བྱེད་རྒྱ་དེ་
གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་སྟམ། གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱད་

ནས། ངས་ལོང་ས་མཚོག་གི་བཀའ་སློབ་ཅིག་ཏུ། བོད་མི་
ཚོས་རང་ལུལ་འཕྲོག་མཁན་དག་ལོ་སྤང་མིང་དུ་བཞག་
ནས། བོད་མི་ནང་ཁུལ་ལ་ཚོག་སྐམ་སློང་བཤད་ཀྱིས་
འཐེན་འཐུར་བྱེད་པ་དང་གཅིག་རང་རིགས་རྒྱ་ཆེའི་མང་
ཚོགས་ཀྱི་བདེ་སྐྱབས་ལ་སེམས་ཁུར་བོར་ཏེ་རང་ཉིད་གཅིག་
ཏུ་རང་མགོ་གང་ཐོན་བྱེད་པ་དང་གཉིས། ད་ལྟ་བོད་མི་
རིགས་སྤྱིའི་བདེ་སྐྱབས་གནས་སྤངས་ཇོ་དུག་གང་འདྲ་ཞིག་
གི་ཐོག་ཡོད་པ་ངོས་མ་བཟོན་པར་འབྱོར་སྤུན་རང་དབང་
ཅན་གཞན་དག་ལ་དཔར་བཀའ་རྒྱས་སློབ་བྱེད་པ་དང་
གསུམ་ནི་ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ་ཚབ་ཆེ་བས་མཚོ་བསམ་ནན་ཏན་
གཏོང་དགོས། ཞེས་པའི་ལམ་སྟོན་ལེགས་བཤད་དམ་པ་
འདིས་དུན་བསྐྱལ་ཐེངས་གཅིག་བྱེད་འདོད་བྱུང་། ད་
དུང་གསལ་བཤད་བྱེད་རྒྱ་ཞིག་ལ། ངས་ལོང་དུ་བོད་ཀྱི་
དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོ་རང་ངོས་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་
འཕེལ་རྒྱས་ལ་བཀག་འཁོག་དང་འགལ་རྒྱུན་མ་བཟོས་
ཞེས་པ་ལས། དེ་བཤད་སློང་གཏོང་མཁན་གྱི་མི་སུ་ལའང་

སྒྲོན་གཏན་ནས་མི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་གྱིན་མེད། དགོན་
སྡེའི་སློབ་གསོ་ལག་ཆ་བྱས་ཏེ་གཞན་ལ་མགོ་གཡོག་རྒྱན་
སྐོར་བྱེད་པ། རྒྱ་ལོར་ལོངས་སྤྱོད་ལོག་འཚོས་ལེན་པ། རུ་
སྡེ་པན་ཚུན་དང་གྲུབ་མཐའ་ཚོས་བརྒྱད་བར་ལ་འགལ་
འདུ་སྤོང་བ། ལྷ་སྐྱལ་གྱི་མིང་ཐོབ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་
མིན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་དང་སྐོར་གཙོད་བྱེད་མཁན་སོགས་ཡ་ང་
ཞིང་རྒྱལ་བོ་བའི་གནས་ཚུལ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱུང་དང་
འབྱུང་བཞིན་པ་ནི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད།
གནད་དོན་འདིའི་རིགས་ང་ཚོས་རྗོད་ཅུ་གཅིག་སྐོལ་གྱིས་
སེལ་ཐབས་དང་སློན་འགོག་བྱེད་དགོས། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་
དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོ་ལག་བསྟར་བྱེད་མཁན་གྱི་གང་ཟག་
སྐོར་བའི་སྒྲོན་ཆ་ཞིག་ལས་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོའི་སྒྲོན་ཆ་
ཞིག་མ་ཡིན་པའི་གལ་གནད་དེ་ཅེས་ཀྱང་ཤེས་དགོས་པ་
ཞིག་རེད། དེ་ནས། ང་ལ་འདི་འདྲའི་བསམ་ཚུལ་ཞིག་
ཡོད། ད་ལྟ་བོད་རིགས་གཞོན་སྐོལ་མང་བོ་ཞིག་གིས་
གནའ་དེང་རིག་གཞུང་ལ་འགལ་འདུ་ཡོད་མེད། ལྷན་ངག་

ཅེས་པ་ཁ་དམ་དགོས་མི་དགོས། བཅད་གསར་གྱི་སྐྱ་རྩལ་
ཟེར་བ་འདོད་གཏམ་བཤད་པ་དེ་ཡིན་མིན། དགོན་སྡེའི་
སློབ་གསོ་ལ་དག་མཚན་ཡོད་མེད། རུབ་སློབ་གསར་གསར་
བརྗེ་བ་ཚོས་རི་ལྟར་གསར་བརྗེ་བྱས་ཚུལ། སླ་མས་ཚོས་
གསུངས་པ་དེ་འགྲིག་མིན། ལྷ་བས་སྡོམ་བྲིམས་སྐྱུང་ཚུལ་
དེ་ཡག་མིན། སླ་ལྷ་གོང་བྱིར་དུ་འགོ་ཚུགས་མིན། རྒྱ་ཡི་སློབ་
མར་ཚོས་གསུང་ཚུགས་མི་ཚོགས་ཡིག་ཆ་པན་རྩལ་མཐུན་མི་
མཐུན་སོགས་འོས་སུ་མི་ཆེ་ཞིང་འགན་དུ་མ་བབས་པ་ལྟ་
བུ་མང་བོ་སྐྱོང་ཞིང་བྲིས་ནས་དུས་ཚོད་ཟད་གྱིན་ཡོད། དེ་
བས། བྱིང་ཚོས་འཇིག་རྟེན་མི་ཚོས་དང་དངོས་པོའི་རིག་
གནས་གྱི་སློབ་ལ་བྱུགས་བརྗེད་ན་མི་ལེགས་སམ།
དངོས་པོའི་རིག་གནས་དང་ལས་རིག་ལག་རྩལ་སློབ་ལ་གྱི་
གཞུང་འདི་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་ད་བར་དུ་བྲིས་པ་ཤེས་ཡོན་
པ་སུ་ཞིག་གིས་བརྩམས་ཤིང་གང་དག་གིས་ལག་བརྟུར་
བྱེད་གྱིན་ཡོད། ང་ཚོའི་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱིའི་འཕེལ་རྒྱས་དང་
སྡོམ་སྡོམ་ཡིན་མིན། སློབས་དང་མངའ་ཐང་ཡོད་མེད་དེ་

ཚམ་རིག་དང་དཔལ་འབྱོར་ལ་ཐུག་ཅིང་། དེ་དག་གི་རྩ་
བ་ཤེས་རིག་ལག་རྩལ་ལ་འབྲེལ་ཡོད། བཟོ་བྱ་ཚད་ལྡན་
ཞིག་ལྟ་ཅི་འབར་ལྷན་སྐྱེས་དག་ཅིག་ཀྱང་བཟོ་མཁན་མ་
ཐུང་བ་ནི་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོས་ཚད་བཀག་ཐེབས་པ་ག་
ལ་ཡིན། དུས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཚམ་རིག་དང་མཐུན་པའི་
ཐུགས་བྱོག་འཚོ་སྤྱོད་དང་ས་ཞིང་འདེབས་བཀོལ་སྐྱོར་གྱི་
དཔེ་ཆ་གཅིག་སྟོན་ཅིག་ཀྱང་ཐུང་མེད་པ་སྲུ་ཡིས་ལན། ད་
ཚོའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་དུ་ཐུར་བའི་ཀྱ་ཤའི་བོད་ཡིག་དེ་
ཡང་གཞན་གྱིས་བཟོས་ལ། དུལ་སྐྱོར་བ་བྲི་འབྲུམ་གྱིས་
དགའ་ཚོས་བྱེད་པའི་བོད་བྲས་དང་བོད་གོས། བོད་གྱི་
ཐང་ག་དང་བོད་གྱི་ཡུལ་སྟོལ་གོམས་གཤེས་སོགས་བོད་པ་
སྲུ་ཞིག་གིས་བདག་པོ་བརྒྱབ་ཏེ་ཐུག་པོར་ཐུར་ཡོད། ཐལ་
ཆེར་བ་ཞིག་གཞན་གྱིས་བཅོང་སྟེ་གཞན་དག་ཐུག་པོར་
ཐུར་ནས་ཡོད། ད་དུང་བོད་གྱི་རི་རྩ་ནགས་གསུམ་གྱི་
མཛེས་སྤྱོད་ལྷང་ཤོད་གསུམ་གྱི་བདེ་དགའ། གསེར་
དུལ་བྲངས་སྤྱོད་སོགས་གྱི་གཏེར་ཁ། འཛེམ་སྤྱིང་གི་

ལྷན་པོ་རྩུ་རྩུ་བའི་ཐོན་རྩུ་སྣ་ཚོགས། ཡོད་ཚད་ཀྱིས་
སྤྱི་སྤྱོད་སྣ་ཚོ་འབྱེད་བྱས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་རྩུ་སྤེ་དང་བོད་མི་
རིགས། ད་རྩུ་སྤེ་བཞིན་འཚོ་ཞིང་སྤེ་ལས་དབུལ་བའི་
གནད་དོན་དེ་གང་ན་འདུག འཕར་སྤེ་ཅན་གྱི་རང་
སེམས་ལ་བྱ་ར་རེ་བྱེད་རན། སྤེ་དོར་ཤེས་པའི་སྤོ་གྲོས་
ཀྱིས་དབུད་པ་རེ་གཏོང་རན། ཡོད་ཚད་ཀྱི་ལན་སྤོན་
དགོན་སྤེའི་སྤོབ་གསོའམ། སྤོལ་རྩུན་རིག་གནས། མེས་པོ་
དང་ཚན་བགྲེས་ཚོའི་སྤེ་རྩུ་བཞག་ན། རྩུ་རབས་དང་
མི་རིགས་ཀྱི་འགན་མ་ཁུར་བའི་ནག་ཐིག་དེ་གཞིན་སྤེས་སྤེ་
དང་ལྷན་པོ་རྩུ་བསམ་སྤོ་བ་དང་སྤེ་འཛིན་པར་ཁས་
འཚེ་བ་ཚོའི་དབུལ་བར་མངོན་མི་འོང་ངམ་ཞེས་ལྷན་འདོད་
བྱེད།

མངོ་འཛིན་པ། རེད་ལགས། དའི་གོང་གི་དྲི་བ་དེ་ནི་ད་
སྤེ་མང་མང་བོ་ཞིག་གིས་དོ་སྤེ་བྱེད་ཅིང་སྤེ་གཞིར་རྩུར་
ནས་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། སྤེ་གཞི་འདིའི་དོས་ཐད་ནས་
དེ་རིང་དགོ་ཚན་བྱིད་ཀྱིས་ལྷན་སྤེ་ཚོས་སྤེ་ཚེན་པོས། ལྷན་

བསམ་གཙང་མའི་སློང་ནས་དོ་མ་གསལ་ཐག་ཚོད་པ་ཞིག་
གསུངས་ཐལ། བཀའ་དྲིན་ཆེ། ད་ང་ལ་དྲི་བ་གཉིས་མ་
གཏོགས་མེད། དྲི་བ་གཅིག་ནི། བོད་དུ་དགོ་ཆེན་བྱིད་གྱིས།
བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོའི་དར་རྒྱུད་ནི་བོད་རིག་པའི་
དར་རྒྱུད་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། བོད་
རིག་པའི་དར་རྒྱུད་དེ་འཇོམ་སྤྱིང་ནི་བདེ་འབྱུང་མིན་
ལའང་དངོས་ལྷགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་
པ་ཞིག་རེད་ཅེས་གསུངས་སོང་། འདི་ལ་གསལ་བཤད་
མདོར་བསྡུས་ཤིག་གནང་ན་ཚོག་གམ།
སྤོང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། ཡ་ཡ། སྐད་ཆ་འདི་ངས་འཆད་
བྱིད་སོགས་གཞན་གྱི་ཚོའང་ཐེངས་མང་བོར་བཤད་སྤོང་
། ད་བརྒྱུད་བཟུངས་མང་བོ་ཞིག་མི་དགོས་པ་གྱིས། མདོར་
བསྡུས་ཤིག་བརྗོད་ན། མདོ་འཛིན་པས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར།
མི་རིགས་མི་རིགས་ཟེར་བ་འདི། སྐད་དང་ཡི་གེ། ཡུལ་
སྲོལ་གོམས་གཤིས། རིག་གནས། རང་གི་རུས་རྒྱུད། ཚོས་
ལྷགས་དད་མོས་སོགས་མང་བོ་ཞིག་གིས་འཛོག་གིན་

འདུག་མོད། དེ་དག་གི་གཙོ་བོ་དང་སྡིང་བོ་སྒྲོག་ཤིང་ལྟ་
བུ་ནི་མི་རིགས་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཡིག་དང་
རིག་གནས། དེས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཁམས་བཅས་རེད་
འདོད། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གནས་ཟེར་བའང་ཁ་
གསལ་བོ་བྱས་ན་མི་རིགས་དེའི་སྒྲོལ་རྒྱུ་རིག་གནས་ལ་
བཤད་ཀྱིན་ཡོད། ངས་གང་ཞིག་ནས་གཞན་གྱིས་བྲིས་པའི་
སྡེ་མ་ཚོག་ཅིག་མཐོང་སོང་། ཚུམ་པ་བོ་སུ་ཡིན་དུ་གྱིན་
མི་འདུག་དེའི་སྡེ་མ་ཚོག་ནི། མི་རིགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྒྲོལ་རྒྱུ་
རིག་གནས་སྐྱུང་དགོས་ལ། དུས་རབས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དེང་
རབས་རིག་གནས་སྐྱུང་དགོས། ཞེས་བརྗོད་འདུག་སྡེ་མ་
ཚོག་འདི་ཡག་པོ་ཞིག་རེད་སྟེ་ཡོད། སྡེ་མ་ཚོག་འདིས་
མི་རིགས་ཤིག་གི་ཁྱད་ཚོས་དང་ངོ་བོ་གཙོ་བོས་དེ་སྒྲོལ་
རྒྱུ་རིག་གནས་ཡིན་ཚུལ་བསྐྱབས་ཡོད་པ་རེད། དེས་ན་
བོད་ཀྱི་སྒྲོལ་རྒྱུ་རིག་གནས་ནི་ཡོད་ཆོད་ག་ལ་ཡིན་མོད་
ཕལ་ཆེར་བ་ཞིག་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སྒྲོབ་གསོའི་ཁོངས་སུ་
འདུས་ནས་ཡོད་པས། བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སྒྲོབ་གསོའི་དར་

མུད་ནི་བོད་རིག་པའི་དར་མུད་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་ནས་
ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་སྒྲུབ། འཇོམ་སྒྲིང་གི་
ལོ་རྒྱུས་གང་ལ་བལྟས་ནའང་། མི་རིགས་ཤིག་མི་རིགས་
གཞན་པ་ཞིག་གིས་དམར་གསོད་ཀྱིས་རྩོད་རྩོམ་གས་བྱས་
པ་ཞིག་ངས་ཡི་ནས་མཐོང་མ་ལྟོང་། དར་མུད་དང་འཕོ་
འགྱུར་གྱི་དབང་གིས་སྐར་ས་ཁོངས་བཅད་བརྒྱད་བྱས་པ་
གཞན་གྱི་བྱིར་བ་སོགས་མང་ཡང་མི་རིགས་དེ་ཉིད་ཉམས་
པར་མི་བརྩེ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་རིགས་འདིས་ཚོས་ལྷགས་
འདི་ལ་དད་དགོས་པའི་གཏན་ཁེལ་མེད་ལ། གལ་ཏེ་ཚོས་
ལྷགས་ཏུ་མར་དད་ཀྱང་མི་རིགས་དེ་རྩོད་ཏུ་སོང་བའི་
ངོས་ལེན་སྲུ་ཞིག་གིས་བྱེད། རུས་རྒྱུད་གཉིས་འདྲེས་སྦྱོར་
གྱིས་མི་རིགས་གཞན་ཞིག་ཏུ་བྱེས་པ་ཡོད་ལ། རུས་རྒྱུད་ཏུ་
མས་གྲུབ་པའི་མི་རིགས་གཅིག་པའང་མེད་པ་ག་ལ་ཡིན།
ངེས་ན་དེང་གི་བཤད་སྟངས་ཉམ་བྱས་ཚོ་བསམ་པའི་རིག་
གནས་དང་དངོས་པོའི་རིག་གནས་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱུས་
པའི་མི་རིགས་ཤིག་གི་སྒོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་ཡོད་ཚད་གཞི་

མེད་དུ་གྱུར་ཉིན། མི་རིགས་དེ་ཉིད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་འདི་
དང་གཏན་བྲལ་དུ་གྱུར་ཚར་བ་ཞིག་རེད་སྟེ། དེའི་སྤྱིར་
བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོའི་ཚོ་སློབ་ཅི་ཙམ་རིང་ན་དེ་
ཙམ་གྱིས་བོད་མི་རིགས་འདི་ཡང་ས་སྐང་གི་རྒྱ་ཕིབས་སུ་
བརྟན་པོར་འགྱུར་ངེས་ཞེས་བདག་གིས་འདོད། འོན་ཀྱང་
གོ་དགོས་པ་ཞིག་ལ་ངས་མི་རིགས་ཤིག་ལ་སློབ་རྒྱུ་རིག་
གནས་གཅིག་ཤུས་ཚོག་པས་དེ་ལ་དེང་རབས་རིག་གནས་
ཀྱི་གསོས་འདེབས་མི་དགོས་ཞེས་རྩ་བ་ནས་བཤད་གྱིན་
མེད། དེ་ནས། བོད་རིག་པའི་དར་རྒྱུད་དེ་ཡང་འཇོམ་
སྒྲིང་ཞི་བདེ་འབྱུང་མིན་ལའང་དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་
ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་པར་གསལ་བཤད་
ཐུང་དུ་ཞིག་བྱེད། དེ་ཡང་། ལྷོང་ས་རྒྱལ་བའི་དབང་བོའི་
བཀའ་སློབ་ཅིག་ལས། ངའི་བསམ་པར་སྒྲིང་རྗེའི་བསམ་པ་
ནི་རིན་ཐང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པའི་ནང་ནས་
རྩ་ཆེ་ཤོས་ཡིན། དེ་ནི་ང་ཚོ་འགྲོ་བ་མི་ཁོ་ནས་སྐྱབ་སྐྱབ་
པ་ཞིག་ཡིན། གལ་ཏེ་ང་ཚོར་སེམས་བབས་བོ་ཞིག་དང་

། ཀུན་སྒྲོང་བཟང་བོ་ཞིག་ཡོད་ན་རང་ཉིད་ལ་བདེ་སྦྱིད་
འདོད་སྒོ་ཁིངས་པ་ཞིག་ཡོད་རྒྱུར་མ་བཟད། རང་གི་མཛེལ་
གྲོགས་ཚོས་ཀྱང་ཞི་མཐུན་གྱི་ཚོར་བ་ཞིག་སྦྱོང་ཐུབ། དེ་
བཞིན་རྒྱལ་ཁབ་དང་། དུལ་ལྷུང་། སྤྱིང་ཆེན་བཅས་ཀྱི་
བར་ཡང་ཞི་བདེའི་ཚོར་བ་ཞིག་སྦྱོང་ཐུབ། ཅེས་གསུངས་
པ་ལྟར། འཛམ་གུ་སྤྱིང་བར་ཞི་བདེ་དངོས་གནས་པ་ཞིག་
འབྱུང་དགོས་ན། བན་ཚུན་ལ་བྱམས་བརྩེ་དང་། བརྩེ་
བཀྱར། འཆམ་མཐུན། རོགས་རམ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་
འབྱུང་དགོས་པ་ལས། དམག་འབྲུག་བརྒྱབ་པའམ་ཁ་
འབོད་བྱས་པ། གཅིག་གིས་གཅིག་བེད་སྦྱོད་བཏང་བ་
སོགས་ཀྱིས་ཞི་བདེ་དངོས་གནས་པ་ཞིག་འོང་བའས་རྩ་བ་
ནས་མེད། དེས་ན་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོའི་སྤྱིང་བོ་
དང་གཙོ་བོ་ནི་ནང་བསྟན་ཚོས་ལྷགས་ཡིན་པ་སློབ་མེད་
ཡིན་ལ། ནང་བསྟན་ཚོས་ལྷགས་ནི། རྗེ་སྤྱི་མས། གང་སྦྱིར་
ཉེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། ། ཚོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
། ཞེས་དང་། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། མདོར་ན་ཚོས་ནི་

མི་འཚོ་བར། ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།
། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ། ལྟ་བུ་ཉེན་འབྱུང་དང་སྦྱོང་པ་
འཚོ་བ་མེད་པས་བསྐྱུས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། བོད་ཀྱི་དགོན་
སྡེའི་སློབ་གསོའི་སྡིང་བོར་གྱུ་བ་པའི་ནང་བསྟན་ཚོས་
ལྷགས་དར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་བྱུང་ན་དེས་དངོས་ལྷགས་
བརྒྱད་གསུམ་ནས་འཇོམ་བུའི་སྡིང་ལ་ཞི་བདེའི་འོད་སྣང་
དཀར་བོ་ཟེད་མེད་དུ་བསྐྱུལ་འོང་བ་རྒྱ་འབྲས་ཉེན་འབྱུང་
གིས་ཐག་བཅད་ཡོད་པ་ཞིག་རེད་སྟེ།
མདོ་འཛིན་པ། རེད། རེད། དགོ་ཚུན་ལགས་ངོ་མ་ལྷགས་
རྗེ་ཆེ། ད་དུང་ང་ལ་དྲི་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། ད་སྐབས་ནི་
ཤེས་རིག་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དུས་རབས་རེད། དེས་ན་
བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོས་དེང་སྐབས་ཀྱི་སློབ་གསོ་
དང་བསྟན་ནས་བསྐྱུར་བཅོས་བྱེད་དགོས་པའི་ཆ་དང་
དེའི་ལེགས་ཆ་ལེན་དགོས་པ་འདྲ་ཞེ་ཡོད།
སྡོང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། ཞེ་རེད་རེད། ངས་གོང་དུ་མདོར་
བསྐྱུས་ཤིག་སྡིང་བེན་པ་ལྟར། བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སློབ་

གསོའི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་བཤད་ན་ངི་སྲིད་བསྐྱེལ་བ་གནས་
པ་དེ་སྲིད་དུ་བསྐྱུར་བཅོས་ཡེ་ནས་གཏོང་མི་དགོས་པ་
ཞིག་རེད་སྟེ་མ་བཞིན་ཡོད། ལྷག་པར་དུ། ཤེས་རིག་ཅི་
ཅམ་དར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་བོད་ཀྱི་
དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོའི་ངོ་བོ་དང་རིན་ཐང་གསལ་ལེར་
འཆར་གྱིན་པ་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོས་དེང་
སྐབས་ཀྱི་སློབ་གསོ་དང་བསྐྱུན་ནས་བསྐྱུར་བཅོས་བྱེད་
མི་དགོས་པའི་བདེན་དཔང་ཞིག་རེད། དུལ་གང་ཞིག་
ལ་བསྐྱུར་བཅོས་གཏོང་དགོས་ཚེ། དེ་བེད་སློབ་གཏོང་བ་
བོར་དགོས་མཁོ་སློང་མ་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ལ་སློབ་གྱི་ཆ་
ཡོད་པ། མཐུན་པའི་རྒྱུན་མ་ཚང་བ་སོགས་གནད་དོན་
ཞིག་ཅིས་ཀྱང་ཡོད་དགོས་པ་རེད། དེ་མ་གཏོགས་ལོ་མང་
བོ་འགོར་བའི་གནའ་བོའི་རིག་གནས་སམ་ཚོས་ལུགས་
ཤིག་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱུར་བཅོས་གཏོང་
རྒྱ་བེར་ན་བསྐྱུར་བཅོས་གཏོང་བ་བོའི་སློབ་དང་སྲུང་པར་
གནད་དོན་གང་ཅུང་ཞིག་བྱང་ཡོད་པའི་མཚོན་རྟགས་

ཤིག་ཡིན་སྲིད་རྒྱ་རེད། རེད་གཉིས་གྱིས་ལན་མང་བོ་སློང་
ཟིན་པ་ལྟར། བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོའི་སློང་བོ་ནི་
ནང་ཚོས་ཡིན་ལ། ནང་ཚོས་ནི། སྟོན་པའི་དམ་ཚོས་རྣམ་
གཉིས་ཏེ། ། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། ། ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་ལུང་རྟོགས་གཉིས་ལས་མ་འདས་ཤིང་།
ལུང་གི་བསྟན་པ་ནི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་རྟོགས་པའི་བསྟན་
པ་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་གོ་དགོས། ལུང་རྟོགས་གཉིས་
ཀྱི་གང་ཞིག་ལ་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་དགོས་པ་དང་དེ་ལ་
ད་ལྟའི་སློབ་གསོས་ཁ་སྐོང་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་
སོགས་ངས་གང་ཡང་མཐོང་མ་སོང་། ལྷན་པར་དུ་མདོ་
ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པར་སྟོན་པ་
ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྷ་ངན་ལས་འདས་ན། ཚོས་དང་
དགོ་འདུན་ཡང་རྒྱབ་པར་འགྱུར་བས་འཇིག་རྟེན་སློང་
དོ། ། ཞེས་དགོ་སློང་དག་གིས་ལུས་པའི་ལན་དུ། ང་ལྟ་
ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་དུ་སོ་སོར་ཐར་བ་ནི་སྟོན་པར་
སྟོས་ཤིག་དུན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ནི་གནས་བཟོན་གྱིས་

ཤིག གང་ཟག་མི་སྐྱོན་པ་ནི་མི་སྐྱོ་བར་འདུལ་ཞིང་ལན་
ལོན་ཞིག ང་འདུག་པའི་ཆེ་བ་དང་མི་བྱ་བར་བསྐྱོན་པ་
དེ་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ན་ང་འདུག་པ་དང་འདྲོ། ། ཞེས་
དང་། སོ་སོར་ཐར་བའི་མདོའི་སྐྱིང་གཞི་ལས། སངས་རྒྱལ་
འདུལ་བ་གངས་ཅན་མཚོ། ། གཏིང་མཐའ་མེད་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི། ། གནས་པའི་སྣང་དང་སྣང་བོ་ནི། ། སོ་སོར་
ཐར་བ་འདི་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། ང་ནི་མུ་ངན་འདས་
ལྟར་ན། ། འདི་ནི་བྱོང་གི་སྟོན་པ་ཞེས། ། རང་བྱུང་ཉིད་
ཀྱིས་གྱུས་བཅས་པར། ། བན་ཏན་དག་སྟོང་ཚོགས་འདུན་
བསྟོན། ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་
ཀྱིས་དག་སྟོང་གི་དག་འདུན་ཚོགས་པའི་མདུན་དུ། སོ་
སོར་ཐར་བའི་མདོ་སོགས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོན་ནི་བསྐྱོན་
པའི་སྣང་བོ་དང་། སྟོན་པའི་རྒྱལ་ཚབ་དུ་གསུངས་ཤིང་
། འདུལ་བར་བསྐྱུར་བཅོས་གཏོང་མི་གཏོང་ནི་སངས་རྒྱལ་
བཅོམ་ལྡན་ཁོ་ན་ལས་གཞན་སུ་ལའང་མི་དབང་། སྡེ་སྟོན་
གསུམ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ལོ་སྟོང་ཕྱག་གཉིས་དང་

ལྷ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་ལྷ་གི་རིང་ལ་མཁས་པ་བཟུང་མ་ཆད་པས་
བརྒྱ་ག་དཔུང་དང་ཞིབ་འདུག་ཉམས་ལེན་སོགས་བྱས་
ཀྱང་། དོན་འདི་ལ་གནས་ལུགས་མི་འདུག་པ་དང་ཚིག་
འདི་ལ་འགལ་འབྲུལ་ཡོད་ཅེས་གསུང་མཁན་སུ་ཡང་མ་
བྱུང་བ་འདིས་བོད་ཀྱི་དགོན་མེའི་སློབ་གསོས་དེང་སྐབས་
ཀྱི་སློབ་གསོ་དང་བརྟུན་ནས་བརྒྱུར་བཅོས་བྱེད་མི་དགོས་
པའི་བདེན་དཔང་དང་གསལ་བཤད་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། བྱང་
པར་དུ་དེང་སྐབས་ཀྱི་སློབ་གསོ་དང་བརྟུན་ནས་བོད་ཀྱི་
དགོན་མེའི་སློབ་གསོར་བརྒྱུར་བཅོས་བྱས་པ་ཡིན་ན། བོད་
ཀྱི་དགོན་མེའི་སློབ་གསོ་དེ་ནང་ཚོས་རྣམ་དག་ཡིན་མིན་
ལའང་རྩོད་པ་དང་གནད་དོན་འབྱུང་ངེས་པ་ཞིག་རེད་
ཅེས་བདག་གིས་སྟུམ། དེའི་སྱིར་ད་སྐབས་ས་ཁུལ་ལ་ལར་
སྤྲིད་གཞུང་གིས་འདུལ་བའི་བཅས་བྲིམས་ལ་ཐེ་གཏོགས་
བྱེད་པ་དང་། ལྷོན་པའི་དགོངས་དོན་ལ་ཅི་མི་སྟུམ་པར་
སྤྲིད་གཞུང་གི་དགོངས་དོན་དང་མཐུན་པའི་དགོན་པའི་
བཅའ་ཡིག་གསར་བཟོ་སོགས་བྱེད་བཞིན་པ་ནི་བོད་ཀྱི་

དགོན་མེད་སློབ་གསོའི་འདུགས་ཉེན་དང་ཉམས་རྒྱུད་
ཅིག་ཅི་ལ་མིན། དེ་ནས་བྱིད་ཀྱི་དྲི་བའི་ཟུར་དུ་སྐོན་པའི་
བོད་ཀྱི་དགོན་མེད་སློབ་གསོར་དེང་སྐབས་ཀྱི་སློབ་གསོ་
ལས་ལེགས་ཆ་ལེན་དགོས་མིན་དེ་རེད། ངས་བསམ་ན་
བྱེད་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ནས་ལེགས་ཆ་ལེན་དགོས་པ་དུ་མ་ཞིག་
ཡོད་ལ། དེས་བོད་ཀྱི་དགོན་མེད་སློབ་གསོ་དུས་རབས་
ཀྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་པར་མཐུན་བསྐྱོད་བྱེད་པར་རམས་
འདེགས་ཀྱང་ཡག་པོ་བྱེད་ཐུབ་པར་མཐོང་གིན་ཡོད། བོད་
ཀྱི་དགོན་མེད་སློབ་གསོ་ལྟོགས་བྱིད་ཡོད་པའི་གནད་དོན་གང་
མང་ཞིག་ལ་བསྐྱར་བཅོས་དང་། བེད་སྐྱོད་བྱེད་རིན་མེད་
པ་དང་ཚོས་འདུལ་བའི་དགོངས་དོན་དང་མི་མཐུན་པའི་
གོམས་སློལ་མང་པོ་ཞིག་གཞི་ནས་འདོར་བ། འགྲོས་ཀྱི་
ཆ་ནས་དུས་རབས་ལ་ཁ་སྐྱོགས་ལ། དར་སྐྱེལ་གྱི་ཆ་ནས་
འཇོམ་སྒྲིང་ལ་ཁ་སྐྱོགས་པ། རོ་སྐྱོད་ཀྱི་ཆ་ནས་སློབ་གསོ་
ལ་ཁ་སྐྱོགས་པ། ཡིད་ཆེས་དང་སྐོན་ལམ་རྒྱག་པ་ལས་
དཔུད་པ་དང་ལག་ལེན་ལ་ཁ་སྐྱོགས་དགོས་པ་དུ་མ་ཞིག་

ཡོད་ཀྱང་། ཞིབ་པར་བཤད་ན་ཉ་ཅང་མང་བར་འགྱུར་
ཞིང་མི་སྐྱེར་ལ་འཕྲད་མི་འདོད་པའི་དཀའ་ཁེ་ལྷན་དེ་འགར་
ཡང་མི་འཕྲད་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་དེ་ཞིག་སྦྱོང་ཐབས་
སོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་མདོ་ཙམ་སྤོང་བས་འབྲས་པར་བྱེད་ཚོག་
པ་གྱིས།

མདོ་འཛིན་པ། རེད་རེད། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལགས།
སྤོང་ཡོན་ཉན་རྒྱ་མཚོ། རོ་མ་བཤད་ན། དགོན་སྡེའི་
སློབ་གསོའི་རོ་བོའི་ཆ་ནས་འདི་ལ་སྦྱོན་ཆ་འདུག འདི་
ལ་གནས་ལུགས་མི་འདུག འདི་མིའི་སློ་ཁ་དང་མི་འཚམ་
སྟམ་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་ངས་ད་བར་དུ་གཏན་ནས་མཐོང་
མ་སོང་མོད། འོན་ཀྱང་། དགོན་སྡེ་ལ་ལར་སློབ་གཉེར་
བྱེད་སྐྱབས་ལ་གོ་རིམ་མེད་པ། རང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱན་ཤེས་ཙམ་
ལའང་སློབ་གཉེར་བྱེད་སློལ་མེད་པ། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་པའི་
བྱ་སྦྱོང་སོགས་ཀྱིས་ཤུགས་རྒྱན་ཐེབས་དྲག་པ། མདོ་སྦྱོགས་
ལ་འཆད་ཉན་ཡག་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཉམས་བཞིས་མི་
བྱེད་པ། སྐྱགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་མེད་པ། དབང་ལུང་མན་

ངག་མང་བོ་ཞིག་གི་རྒྱན་ཆད་པའམ་ཆད་ལ་ཉེ་བ་དག་
ལྟར་སློབ་སོགས་ལ་ཅི་མི་སྟམ་པར་དཔལ་འབྱོར་འཚོལ་
སྒྲུབ་ལ་ཤ་ཐང་ཐང་གིས་འབད་པ། ལྷ་ཁང་འདུ་ཁང་གི་
ཆེ་ཆུང་དང་གསེར་སྐྱ་དངུལ་སྐྱའི་མང་ཉུང་། མཚོད་ཉེན་
ཀྱི་མཐོ་དམན་དང་མཚོད་རྩིས་ཀྱི་རྒྱ་སྐྱུས་སོགས་ལ་འགྲན་
ཚོད་བྱེད་པ་ལས་དགེ་འདུན་པའི་སྐྱུས་ཚོད་ལ་དང་དོད་
མི་བྱེད་པ། ལྷ་བཅུན་ལོ་ཆུང་དག་བསྐྱེད་བསྐྱིད་བྱེད་པར་
སྐྱིག་འཇུགས་དང་གོ་རིམ་མེད་པ། ལྷ་བ་བགྲེས་སོང་དག་
ལ་དགོན་གཞུང་ནས་གཉོར་སྐྱོང་དང་འཚོ་བའི་ཁ་གསལ།
ནད་གཡོག་སོགས་ཀྱི་བཀོད་སྐྱིག་གང་ཡང་མེད་པར་རང་
སློབས་ལ་བསྟེན་དགོས་པ། ཐ་སྙད་རིག་གནས་སྐྱོང་བར་
བཀག་འགོག་དང་མཐོང་ཆུང་བྱེད་པ། འཇོམ་སྐྱིད་གི་འཕོ་
འགྱུར་དང་དུས་ཀྱི་གནས་བབས་སོགས་དང་འབྲེལ་མེད་
དུ་གནས་པ་སོགས་ངེས་པར་བསྐྱུར་བཅོས་བྱེད་དགོས་
པའི་ཆ་མང་བོ་ཞིག་འདུག་ལ། དམངས་གཙོ་དང་རང་
དབང་སོགས་རྒྱབ་སྐྱོབས་པ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཚོས་མེད་སྟེ།

བ་ཚོའི་བསམ་སྒོ་ཡན་གར་བ་དག་དགོན་པར་བྱིར་ཡོང་
སྟེ་ཐ་ན་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུ་བ་པའི་
བཤེས་གཉེན་དང་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྒྲ་མར་ཚོལ་
བ་ལའང་ཅི་མི་སྟམ་པ། འདྲ་མཉམ་དང་གསར་བཏོད་
དུ་ཁས་འཆེ་སྟེ་འདུལ་བའི་བཅས་བྲིམས་དང་དགོ་འདུན་
ནང་བྲིམས་སོགས་མང་ནས་བཤེས་པར་བག་མི་ཚ་བ།
གཙང་མ་གཙང་རྒྱང་དགོས་སྐད་ཀྱིས་སྦྱི་ཚོགས་བྲོད་དམ་
པའི་སྟེ་ཚོས་དོ་སྦྱོད་དང་བྱམས་སྦྱོང་བྱེད་པ་སོགས་ལ་
དགག་པ་བརྒྱབ་ཏེ་ནང་ཚོས་བེད་བ་དོ་མ་སྦྱོན་ལམ་དང་
མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཞིག་དུ་བརྒྱུར་ཏེ་ལག་ལེན་གྱིས་སྦྱོང་བར་
འབད་པ། གྱུ་བ་མཐའི་ཞེན་ཁོག་ཐབས་ཀྱིས་རྩོད་པ། དུལ་
ཡོང་གི་འཐེན་འབྱེད་ཚོས་དང་བསྟེ་བ། སྒྲ་སྒྲུལ་གྱི་མིང་
ཐོབ་ནོར་དང་བརྗེ་བ་སོགས་ནི་ངེས་པར་དུ་ཚོད་འཛིན་
བྱེད་དགོས་པའི་གནས་ཤ་སྟག་དུ་བསམ་གྱིན་ཡོད། བྱང་
པར་དུ། རིག་པ་དང་རིག་གནས་གསར་བ་ཡོད་ཚད་ལ་
བརྟག་དབྱེད་གང་ཡང་མེད་པར་སྒོ་འགོག་ཅི་བྱུབ་བྱེད་

པའང་ནང་ཚོས་ཡུན་གནས་དང་འཕེལ་རྒྱས་ཤིག་ཡིན་
མིན་བརྗོད་དཀའ་སྟེ། ཉེ་བའི་ཆར་ཐོན་པའི་རྒྱལ་ཡུན་
གཅིག་ཁོ་ནའི་སྟེང་གི་འཛིག་རྟེན་ཞེས་པའི་དཔེ་ཆ་དེ་
ཕལ་མའོ་འཛིན་པས་ཀྱང་མངལ་ཡོད་ལས་ཆེ། དེའི་ནང་
དུ། དེང་རབས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་དེང་རུས་གྱི་སློབ་གསོ་ལ་
རག་ལས་ཤིང་། ཚོན་རིག་དང་འཕྲུལ་ལས་ལ་བྱང་བར་
བྱེད་པ་ནི་དེང་རུས་གྱི་སློབ་གསོའི་སྟེང་བོ་ཡིན་པ་ངས་
སྐབས་དེར་རྟོགས། ང་རང་སྐོར་ནས་སློབ་གསོའི་ལས་གཞི་
འདིར་འཆིང་བའི་ཚོད་སེམས་དེ་ད་དུང་ཡང་འགྱུར་མེད་
པས། ཐ་ན་ཕུལ་བུ་བྱུང་བའི་གནའ་རབས་གྱི་ནང་ཚོས་
གཙོ་བོ་བྲིད་སའི་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་བྲིད་གཞིའི་སློབ་ཚན་
ནང་ལའང་ཚོན་རིག་འཛིག་དགོས་པའི་སྐུལ་མ་གཏོང་
གི་ཡོད། ཅེས་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་རྩ་བའི་རིན་ཐང་མཐོར་
འདེགས་བྱེད་པ་ནི་བདེ་སྦྱིད་འཚོལ་སྟེག་གི་གཞི་རྩར་མེད་
དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་རེད། དེའི་སྐྱེར་འགྲོ་བ་མིའི་བདེ་ཐབས་
གྱི་སློབ་གསོ་ནས་བཟུང་ན་ཚོན་རིག་དང་སེམས་དོན་རིག་

པ་གཉིས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན། ལྷག་
བསྐལ་སེལ་བར་ལྷན་སེམས་གཉིས་ནས་བསལ་དགོས་
སྟབས་དེ་གཉིས་ང་ཚོར་དགོས་ངེས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་
འདུག འདི་ནི་རི་འདྲའི་ནང་བསྟན་ཚོས་ལྷགས་འཇོམ་
སྒྲིང་ལ་ཁ་སློགས་ཤིང་དུས་རབས་ཀྱིས་འགྲོས་དང་མཐུན་
པར་བསྐྱོད་ཐུབ་པའི་ཁ་སློགས་འཆུག་མེད་ཅིག་དང་།
པོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་གྱི་དགེ་མཚན་སྣང་ལ་འབྲུད་ཐུབ་
པའི་བྱེད་ཐབས་ཡ་མཚན་ཞིག་པོད་རིག་པའི་གཟེ་བྱིན་
སྒྲར་ལས་གསལ་བའི་གདམ་གསེས་ཡང་དག་ཅིག་རེད་
ཡང་། ལྷག་བས་རྣམས་འགྱུར་དང་དངོས་ལྷགས་ལ་སྦྱང་མི་
ཚོག་པ་མེད་ལ། སློག་སྒྲུང་དང་འཕྲུལ་ཆས་ཀྱི་རིགས་བྱེད་
སྐྱོད་གཏོང་མི་ཚོག་པའང་ག་ན་ཡོད། དེར་རབས་འཕྲུལ་
ཆས་བཀོལ་ཏེ་སྒྲ་མའི་ཚོས་བཤད་དང་དབང་བསྐྱུར་མི་བྲི་
སྟོང་མང་བོས་དཀའ་ཁག་མེད་པར་གོ་ཐུབ་པ་དང་། ཟབ་
ཅིང་བརྗིད་བའི་དཔེ་བྲིད་ཚུ་ཚོད་བརྒྱ་སྟོང་ཅན་དག་ཀྱང་
སྟོད་ཚུང་མཚུབ་མོ་ཅམ་རེའི་ནང་དུ་བཅུག་ནས་གནས་

དང་དུས་ལ་ཚོད་བཀག་མེད་པར་ཉན་ཐུབ་པ། སྐྱད་
ལམ་གཅིག་ནས་མི་ས་ཡ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་མཁས་པ་གཅིག་གི་
དཔེ་བྲིད་སྐྱ་གཟུགས་གཉིས་ཀར་དུས་གཅིག་ཏུ་གསན་
ཐུབ་པ། བཀའ་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་
བཅོས་ཏེ་འཇོམ་སྒྲིང་གི་ཡུལ་གྱི་གང་ས་ནས་སློབ་སྦྱོར་
དང་ཡིག་སློབ་ཁ་ལྷེས་པ་ཅོམ་གྱིས་བཟུ་སློབ་བྱེད་ཐུབ་
པ། སྐྱད་འཕྲིན་དང་པོད་འཕྲིན་སོགས་ལས་མཁས་མང་
གདན་འཇོམས་ཏེ་གནའ་དེང་རིག་པའི་བསྐྱོ་སྒྲིང་བྱེད་
ཐུབ་པ་སོགས་ནི་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགོ་
བའི་གསོས་འདེབས་ཤིག་ལས་འགལ་རྒྱུན་ཏུ་གྱུར་ཞེས་
གཟུར་གནས་ཤེས་ལྡན་སུ་ཞིག་གིས་སྐྱ་ཐུབ། གཞན་ཡང་།
པོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོའི་རྒྱུན་འཇིག་པར་གྱུར་བའི་
གཞིན་སྐྱེས་ཚོས་སློབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམ་པ་བཞིན་རྒྱ་དབྱིན་
ཀྱི་སྐྱད་སོགས་ཡིག་རིགས་མང་པོར་བསྐྱབས་ཏེ་ནང་ཚོས་
ནི་འཇོམ་སྒྲིང་གི་སྐྱོ་ལོར་ཡིན་པའི་དོན་དངོས་དེ་ཡོད་
ཚོད་ལ་ཤེས་སུ་འཇུག་དགོས་ལ། པོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སློབ་

གསོ་དུས་རབས་ཀྱི་འགོས་དང་མཐུན་པར་དར་ཁྱེས་གོང་
འཕེལ་དུ་གཏོང་དགོས། འོན་ཀྱང་འདིར་གསལ་བཤད་
བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ངས་དེང་རབས་རིག་གནས་
སྐྱེས་ཏེ་མདོ་སྐྱབས་རིག་གནས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་
བྱེད་མི་དགོས་ཟེར་གྱིན་མེད་ལ། ཚོན་རིག་སྐྱེས་ནས་
ནང་ཚོས་ཚོན་རིག་དང་མཐུན་པར་བསྐྱབ་ཨེ་བྱུང་ལའང་
རེ་བ་རྒྱག་གིན་མེད། ངས་ནི། ང་ཚོས་དེང་རབས་རིག་
པ་སྐྱི་དང་ཁྱེད་པར་ཚོན་རིག་ལ་སྐྱེས་ཤིང་ཚོན་རིག་
པར་འབྲེལ་འདྲིས་བྱས་པ་བརྒྱད། གསེར་སེར་བོའི་རང་
འོད་འཚོར་བ་བཞིན་ནང་ཚོས་དེ་རྒྱ་གར་བས་མཁོ་མེད་
དུ་དོར་ཡང་བོད་ཀྱིས་སློན་རྟགས་བསྟན་ནས་འདོར་མ་
བྱུང་པའི་ཚོང་ས་ཚོས་ཤིག་མ་ཡིན་པར་ནང་སེམས་ཀྱི་ཚོན་
རིག་དོ་མ་ཞིག་ཡིན་པའི་ངེས་ཤེས་རིགས་དང་ཡུལ་གྱིས་
མ་སྐྱེས་པའི་གཟུར་གནས་དཔྱོད་སྟོན་ཀྱི་ལ་འབྱུངས་
ནས་ཁོང་ཚོའི་སེམས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་བྱུང་པ་དང་
། རང་ཚོས་ཀྱིས་ད་ལྟའི་ཚོན་རིག་གིས་མི་འདང་ས་མང་

བོ་ཞིག་ལ་ཁ་གསལ་དང་གཞིག་འདེགས་བྱེད་ཐུབ་པའི་རེ་
བ་རྒྱག་གིན་ཡོད། མདོར་ན། དགོན་སྡེའི་སྡེ་བྲིད་པ་རྣམ་
པར་ཤེས་ཡོན་དང་སྟོག་བསམ། མཐོང་རྒྱ་དང་འཛོན་ཐང་
སོགས་ཡོད་པ་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་། བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་
སློབ་གསོར་དེང་རབས་རིག་གནས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མཐའ་
བརྒྱན་ཞིང་སྐད་རིགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་རམ་བཏེགས་ཏེ་
སློབ་གསོའི་མ་ལག་ཆ་ཚང་བའི་སློབ་སྡིང་ཞིག་ཏུ་བསྐྱུར་
ཐུབ་ན། བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་སློབ་གསོ་དུས་རབས་གསར་
བ་ཅན་དང་འཛམ་སྡིང་ལ་ཁ་སློབས་པའི་སྐྱེ་དགུའི་སྐྱེ་ལོར་
ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱ་དེ་ཡང་མི་ལམ་དང་ཁ་གཡང་ཅམ་ཞིག་
གཏན་ནས་མ་རེད་སྟུང་བཞིན་ཡོད།

མདོ་འཛོན་པ། རེད་ལགས། དགོ་ཆན་བཀའ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་
ཆེ་སོང་། ད་དུས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་ད་ཐེངས་ཀྱི་བཅར་
འདྲི་མཚམས་འདི་ནས་འཛོག་རན་ཐལ། དགོ་ཆན་བྱིད་དེ་
རིང་ང་ཚོའི་ལེ་ཚན་འདིར་ཞུགས་ཏེ་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་
སློབ་གསོའི་འཕེལ་རིམ་དང་ཁྱད་ཚོས། སྐྱེ་ཚོགས་ཀྱི་འགོས་

དང་བསྐྱུན་ནས་རི་ལྟར་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་
ཚུལ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ནས་ཉན་མཁན་ཁྱི་སྟོང་མང་བོར་ཕན་
ཚུགས་ཅན་གྱི་གསུང་བཤད་དོ་མཚར་བ་ཞིག་གནང་སོང་
བ་ལ་ངས་འདིར་ཆེད་དུ་མཚོ་སྟོན་བོད་སྐད་རྒྱང་འཕྲིན་
ཀྱི་སྟོན་རའི་འགྲུར་ཁྲགས་ལེ་ཚན་གྱི་ཚུལ་སྐྱོག་པ་ཡོངས་ཀྱི་
ཚབ་བྱས་ཏེ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལྷན་པ་ཡིན།
སྟོང་ཡོན་ཉན་རྒྱ་མཚོ། ཡ་ཡ། བཀའ་དྲིན་ཆེ།
མདོ་འཛིན་པ། རེད། བཙེ་ལྟན་གྱི་གསུང་མཁན་ལྟན་རྒྱས་
ལགས། དུས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་དུས་ཚོད་གཅིག་རིང་གི་
གཟའ་ལུང་ལུང་གི་ཉིན་གྱི་སྟོན་རའི་འགྲུར་ཁྲགས་ཐད་གཏོང་
ལེ་ཚན་གཏོང་མཚམས་འདི་ནས་འཛོག་རྒྱ་བྱེད། དེ་རིང་
གི་ལེ་ཚན་འདིའི་ཚུལ་སྐྱོག་པ་དང་མགོ་འཛིན་པ་བཀྲ་
ཤིས་དོན་འགྲུབ་ཡིན། ཚུལ་སྐྱོག་འགན་ཁུར་བ་ལྟ་བུར་
ཡིན། ཐེངས་རྗེས་མའི་ལེ་ཚན་ནང་ང་ཚོ་སྐྱུར་ཡང་མཇུག་
བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ལྟུ།

མཚོ་སྡོན་བོད་སྐད་རྒྱ་ལྟོ་འཕྲིན་གྱི་སློབ་རའི་འགྲུར་

ཁྲུགས་ལེ་ཚོན་ལས་བཤུས།